

آزمون ۴ آبان ماه

دوازدهم تجربی

دفترچه اول (زمان پیشنهادی: ساعت ۸ تا ۲۰)

نحوه پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
اجباری	زیست‌شناسی	۲۰	۱	۲۰
اجباری	زیست‌شناسی پایه	۲۰	۲۱	۴۰

این آزمون نمره منفی دارد و ضرایب هر درس در کارنامه مطابق با آخرين کنکور لحاظ می‌شود.

طراحان سوال درس زیست‌شناسی

امیرحسین هاشمی - امین مهدی زاده - آرمانداد اش پور - حامد حسین پور - حسن علی صادقی - حمیدرضا فیض آبادی - صبا معصوم نیا - علی اکبر شاه حسینی - علی داوری نیا - علی محمدی کیا - علیرضا رحیمی - قواد عبدالله پور - مجتبی وجدي - محسن امیریان - محمد جاوید - محمدحسن کریمی فرد - محمد رضا حرمتیان - محمدصادق روستا - محمدمهدی آقازاده - مریم سپهی - نیما شکورزاده - هادی احمدی - وحید کریم زاده

برای دریافت اخبار گروه تجربی و مطالب درسی به کافال 2 @zistkanoon مراجعه کنید.

مولکول های اطلاعاتی - زیست‌شناسی ۳: صفحه های ۱ تا ۲۰ - وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

- ۱- چند مورد در خصوص فرایندهای همانندسازی در یک یاخته جانوری با توانایی تقسیم، به درستی بیان شده است؟ (مشابه امتحان نهایی فرداد ۱۴۰۲)
- (الف) در حین همانندسازی ژن، همواره نوعی آنزیم، پیج و تاب فامینه و دو رشته دنا را از هم باز می‌کند.
 - (ب) اندازه بخش‌های باز شده مولکول دنا در فرایند همانندسازی، با سرعت متفاوتی می‌تواند افزایش یابد.
 - (ج) آنزیمی که نوکلئوتیدهای مکمل را رو به روی هم قرار می‌دهد، می‌تواند انرژی فعال‌سازی واکنش را افزایش دهد.
 - (د) به طور طبیعی، پیوندهای هیدروژنی همواره بین حلقه‌های شش ضلعی تشکیل می‌شود.

۱) ۱۰ ۲) ۲۲ ۳) ۳۳ ۴) ۴۴

- ۲- کدام عبارت درباره اولین پروتئینی که ساختار آن شناسایی شد، صحیح است؟ (مشابه امتحان نهایی فرداد ۱۴۰۳)
- (۱) در تشکیل ساختار نهایی آن فقط سه نوع پیوند دخالت دارد.
 - (۲) با تغییر یک آمینواسید ساختار و عملکرد آن می‌تواند به شدت تغییر یابد.
 - (۳) هریک از زنجیرهای پایی پیتیدی آن، به صورت یک زیر واحد تا خوده است.
 - (۴) با دارا بودن رنگ دانه‌های فراوان توانایی ذخیره انواعی از گازهای تنفسی را دارد.

- ۳- توالی نوکلئوتیدی بخش‌هایی از یک رشته دنای استرپتوکوکوس نومونیا نشان داده شده است در ارتباط با آنها کدام گزینه درست است؟

۱) AATTGCA	۲) GGCACACC
۳) TTAAGATT	۴) CGCGTGC

- (۱) بخش ۲ نسبت به بخش ۴ پایداری بیشتری دارد.
 - (۲) اگر بخش ۱ و ۳ دو انتهای توالی باشند نمی‌توانند با پیوند فسفودی استر به هم متصل شوند.
 - (۳) این بخش‌ها در ساخت مولکولی مشارکت می‌کنند که در ایجاد شکل میله‌ای جاندار نقش دارد.
 - (۴) در هنگام همانندسازی در بخش ۳ نسبت به بخش ۲ فعالیت هلیکاز کمتر است.
- ۴- هر زیر واحد پروتئینی موجود در ساختار هموگلوبین، چه مشخصه‌ای دارد؟
- (۱) دارای سطح ساختاری چهارم بوده و هر زنجیره در مجاور زنجیره هم نوع خود است.
 - (۲) پیوندهای هیدروژنی و اشتراکی دارد و واجد گروه هم در ساختار خود می‌باشد.
 - (۳) هر دو انتهای آمینی و کربوکسیلی آن به سمت مرکز پروتئین هموگلوبین قرار دارد.
 - (۴) در مرکز خود دارای یک گروه هم است که به یون Fe^{3+} اتصال دارد.
- ۵- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در ساختار در اولین پروتئینی که ساختار آن شناسایی شد،».

- (۱) توالی آمینواسیدی - جهت‌گیری پیوندهای پیتیدی و گروههای R آمینواسیدهای مجاور در یک راستا نمی‌باشند.
- (۲) الگوهایی از پیوندهای هیدروژنی - کربن گروه اسیدی آمینواسیدهای، تقریباً در محل تاخورده‌گی صفحات قرار دارد.
- (۳) تاخورده و متصل به هم - همه پیوندهای هیدروژنی مربوط به ساختار ماربیج و صفحه‌ای است.
- (۴) آرایش زیر واحدها - هریک از زنجیرهای ناقش کلیدی در شکل گیری پروتئین دارند.

- ۶- چند مورد در رابطه با آنزیم‌ها و واکنش‌های سوخت و سازی در دنیای جانداران، به درستی بیان شده است؟

- (الف) هر آنزیم روی یک پیش‌ماده خاص موثر است.
- (ب) هر آنزیم برای فعالیت خود به کوآنزیم نیازمند است.
- (ج) در هر واکنشی که آنزیم مولکول آب مصرف می‌کند، آبکافت رخ می‌دهد.
- (د) عملکرد هر آنزیم با قرار گرفتن ماده سمی در جایگاه فعل آن، با مشکل مواجه می‌شود.

۱) ۱۰ ۲) ۲۲ ۳) ۳۳ ۴) صفر

- ۷- درباره هر دانشمندی که، می‌توان گفت

- (۱) در مرحله سوم آزمایشات خود متوجه شد که پوشینه به تنها یک عامل مرگ موش‌ها نیست - منتقل شدن دنا به یاخته دیگری را پی برد.
- (۲) ماهیت ماده وراثتی را پی برد - در مرحله‌ای که از گریزانه استفاده کرد، در بیشتر محیط‌های کشت انتقال صفت صورت گرفت. آر.
- (۳) نتوانست دلیل برابری نوکلئوتیدها را با مشاهدات خود کشف کند - به برابری مقدار آدنین با تیمین در انواع نوکلئیک اسیدها پی برد بود.
- (۴) نخستین بار به بیش از یک رشته بودن دنا پی برد - از اشعدای استفاده کرد که بهره‌گیری از آن، تنها روش موجود برای پی بردن به شکل پروتئین‌ها نیست.

(مشابه امتحان هماهنگ کشوری دی ۱۴۰۲)

- ۸- چند مورد از موارد زیر، ویژگی مشترک جاندارانی است که همانندسازی دو جهتی دارند؟
- تعداد نقاط آغاز همانندسازی برابر با نقاط پایان همانندسازی است.
 - دارای دنای حلقوی در مجاورت اندامک‌هایی دو غشایی می‌باشد.
 - تعداد نقاط آغاز همانندسازی را بسته به مراحل رشد و نمو تنظیم می‌کنند.
 - دارای چند نقطه آغاز همانندسازی در دنای اصلی خود می‌باشد.

۴) صفر

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

- ۹- آنزیمهای کاتالیزورهای زیستی هستند که واکنش‌های زیستی را در بدن انسان انجام می‌دهند. کدام گزینه درباره این گروه از مواد درست است؟
- (۱) هر نوع واکنش قابل انجام و غیرقابل انجام را در بدن انجام می‌دهند.

(۲) ممکن است به موادی مانند یون مس نیاز داشته باشند که کوازنیم نامیده می‌شوند.

(۳) همه این مولکول‌ها قطعاً در ساختار خود دارای عناصر کربن، هیدروژن و اکسیژن هستند.

(۴) این مولکول‌ها می‌توانند در تبدیل پروتئین‌ها به آمینواسیدها در فضای درون معده نقش داشته باشند.

- ۱۰- کدام یک از عبارت‌های زیر در رابطه با ساختارهای مختلف در پروتئین‌ها به نادرستی بیان شده است؟

(۱) در ساختار نهایی هموگلوبین و میوگلوبین، ساختارهای مارپیچی اندازه‌های متفاوتی دارند.

(۲) در ساختار اول میوگلوبین، گروه‌های R آمینواسیدها به سمت خارج از رشته قرار می‌گیرند.

(۳) در ساختار نهایی هموگلوبین، در هر زیروحد، بخش غیرآلی مولکول به یک انتهای رشته پلی‌پپتیدی متصل شده است.

(۴) در ساختار سوم میوگلوبین و هموگلوبین، انتهای آمین و کربوکسیل زیروحد سازنده می‌توانند در مجاورت یکدیگر قرار گیرند.

- ۱۱- بیشتر کاتالیزورهای زیستی موجود در دنیای زنده متعلق به یک گروه اصلی از مولکول‌های زیستی هستند. کدام گزینه در ارتباط با این مولکول‌های زیستی به نادرستی بیان شده است؟

(۱) شرکت در ساختار انواع مولکول‌های موثر در انتقال یون‌ها

(۲) تشکیل رشته‌های پروتئینی کلارن موجود در ماده زمینه‌ای بافت پیوندی متراکم

(۳) تشکیل نوعی مولکول مرتبط با ذخیره اکسیژن در باخته‌های ماهیچه اسکلتی

(۴) بسپارهایی هستند که با تشکیل مولکول آب ساخته می‌شوند

- ۱۲- با توجه به آزمایش مزلسون و استال، مشاهده کدام مورد زیر غیرممکن است؟

(۱) باکتری‌هایی که در شبیه از محلول سزیم کلرید با غلظت‌های مختلف گریز داده شدند.

(۲) باکتری‌هایی که در فاصله زمانی برابری از محیط کشت جدا شدند.

(۳) باکتری‌هایی که نیتروژن سبک و سنتگین در دنای خود دارند.

(۴) باکتری‌هایی که فقط نیتروژن سبک در دنای خود دارند.

- ۱۳- کدام گزینه در ارتباط با ماده وراثتی اشرشیاکلای درست است؟

(۱) تعداد گروههای فسفات با تعداد بازهای پیریمیدینی برابر است.

(۲) همه بازهای آلی نیتروژن دار دارای حلقه آلی پنج‌ضلعی هستند.

(۳) آنزیمهای طور مستقیم در تشکیل پیوندهای غیراشتراکی نقش دارند.

(۴) بین باز آلی یک نوکلئوتید و گروه فسفات آن، پیوند تشکیل نمی‌شود.

- ۱۴- ویژگی مشترک همه پروتئین‌های موجود در بدن انسان که برای عملکرد خود نیاز به یون فلزی دارند کدام است؟

(۱) در ساختار سوم آنها، تاخوردهای بیشتر صفات و مارپیچ‌ها رخ می‌دهد.

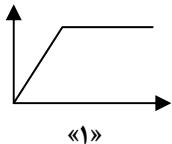
(۲) امکان برخورد مناسب مولکول‌ها را افزایش و انرژی فعال‌سازی را کاهش می‌دهند.

(۳) از یک یا چند زنجیره بلند و بدون شاخه از پلی‌پپتیدها ساخته شده‌اند.

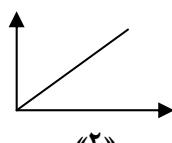
(۴) در ساختار آنها گروه (ها)ی غیرپروتئینی برای اتصال به مولکول اکسیژن وجود دارد.

۱۵- مطابق اطلاعات کتاب درسی، کدام موارد زیر در ارتباط با فعالیت آنزیم کربنیک اندیراز درست است؟

- الف) مقدار بسیار کمی از آن کافی است تا مقدار زیادی از آب و CO_2 را در واحد زمان به کربنیک اسید تبدیل کند.
- ب) نمودار «۱» نسبت به نمودار «۲» می‌تواند نشان‌دهنده رابطه درست‌تری بین پیش‌ماده آنزیم و سرعت واکنش باشد.
- ج) نمودار «۱» می‌تواند نشان‌دهنده میزان تولید کربنیک اسید، در واحد زمان بر حسب مقدار آب و CO_2 باشد.
- د) pH بهینه‌این آنزیم باعث می‌شود تا پیش‌ماده‌های بیشتری به فرآورده تجزیه شوند.

«۱»

«۲»

(۱) «الف»، «ب»، «ج» و «د»

(۲) «الف»، «ب» و «ج»

(۳) فقط «ب» و «ج»

(۴) «الف» و «د»

۱۶- فرض کنید در حین همانندسازی از دنای (DNA) خطی یک یاخته یوکاریوتی، فاصله دو آنزیم هلیکاز در حال کاهش یافتن است. در خصوص این دو آنزیم، کدام مورد، به طور حتم، درست است؟

- (۱) با سرعت یکسانی در طول دنا حرکت می‌کنند.
- (۲) در یک نقطه از مولکول دنا به یکدیگر می‌رسند.
- (۳) مربوط به دو جایگاه همانندسازی متفاوت می‌باشند.
- (۴) در دو جهت مختلف پیوندهای هیدروژنی را از هم باز می‌کنند.

۱۷- در ارتباط با آن دسته از نوکلئوتیدهایی که در دوراهی همانندسازی دیده می‌شوند، کدام مورد درست است؟

- (۱) فقط بعضی از آنها در لحظه اتصال به انتهای رشته پلی‌نوکلئوتیدی الگو، دو فسفات خود را از دست می‌دهند.
- (۲) هریک از آنها، از نوکلئوتیدهای آزاد یاخته محسوب می‌شوند و دارای سه فیضات متصل به حلقة ۵ کربنی قند می‌باشند.
- (۳) فقط بعضی از آنها که در دوراهی همانندسازی قابل مشاهده می‌باشند، می‌توانند با تشکیل نوعی پیوند در ساختار دنا قرار گیرند.
- (۴) هریک از آنها که طی همانندسازی دنا در مقابل نوکلئوتید دارای باز سیتوزین قرار داده می‌شود، باز آلی دو حلقه‌ای متصل به قند دارد.

۱۸- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

« نوعی ساختار پروتئینی که با ایجاد بین آمینواسیدها شکل می‌گیرد، »

- (۱) پیوند هیدروژنی - حاصل از تاخوردگی صفحات و مارپیچ‌ها می‌باشد.
- (۲) پیوند پیپیدی - بر تشکیل سایر ساختارهای پروتئینی مؤثر است.
- (۳) پیوند پپتیدی - دارای شکل فضایی به صورتهای مختلفی است.
- (۴) برهم کنش آبگریز - تنها با استفاده از پروتاکس قابل بررسی است.

۱۹- کدام مورد یا موارد زیر، در خصوص هر مولکول مرتبط با ژن، صادق است؟

الف) در هر بخش از سیتوپلاسم یاخته‌های یوکاریوتی دیده می‌شود.

ب) در هر واحد سازنده خود، عنصر نیتروژن دارد.

ج) ظاهری مارپیچی و منظم ایجاد می‌کند.

د) نوعی بسیار زیستی می‌باشد.

- (۱) «الف»، «ب» و «د»
- (۲) «الف» و «ج»
- (۳) «ب» و «د»
- (۴) فقط «د»

۲۰- با توجه به مدل مولکولی نرdban مارپیچ که توسط واتسون و کریک ارائه شد، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) برای مطرح کردن آن یافته‌های چندین دانشمند به کار برده شد.
- (۲) هر چه تعداد بازهای آلی گوانین بیشتر باشد، پایداری دنا بیشتر خواهد بود.
- (۳) در پله‌های نرdban برخلاف ستون‌ها، عنصری دیده می‌شود که توسط ریزوپوبیومها تثبیت می‌شود.
- (۴) قرار گیری هر جفت نوکلئوتید در مجاورت هم، سبب یکسان شدن قطر مولکول دنا در سراسر آن می‌شود.

تbadلات گازی + گردش مواد در بدن - زیستشناسی ۱: صفحه های ۳۳ تا ۵۴ - وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

- ۲۱ - مطابق اطلاعات کتاب در ارتباط با تشریح شش گوسفند می توان مشاهده کرد که نایزه‌ها نای می توانند غضروفهایی

(۱) برخلاف - با خاصیت کنسانی داشته باشند.

(۲) برخلاف - به صورت حلقه کامل داشته باشند.

(۳) همانند - در هر تکه از برش ششی داشته باشند.

(۴) همانند - در بین لایه‌های مخاط و زیر مخاط قرار داشته باشند.

- ۲۲ - کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«با توجه به تنوع تbadلات گازی مطرح شده در فصل ۳ کتاب دهم، ساختاری تنفسی در دیده می شود که،»

(۱) ملخ - نایدیس‌های انتهایی آن گاز تنفسی را به یاخته‌ها می‌رساند.

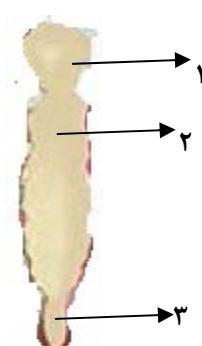
(۲) ماهی - رشتلهای آبششی روی هر کمان آبششی آن در یک ردیف و به سمت دم قرار گرفته است.

(۳) ستاره دریایی - برای مبادله گاز تنفسی با خون باید گازها را از دو لایه یاخته‌ای عبور دهد.

(۴) حلزون - حریان پیوسته‌ای از هوای تازه را در مجاورت بخش مبادله‌ای برقرار می‌کند.

- ۲۳ - شکل زیر نوعی استخوان پهن موجود در قفسه سینه انسان را نشان می‌دهد. با توجه به بخش‌های

موردنظر، کدام مورد نادرست است؟

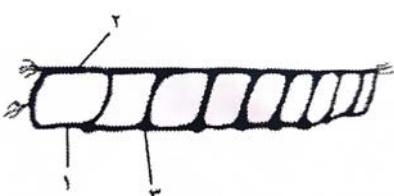
(۱) بخش (۲) نسبت به بخش (۱)، با دندنهای بیشتری مفصل متحرک تشکیل می‌دهد.

(۲) بخش (۳) همانند بخش (۱)، به طور پیوسته دچار شکستگی‌های میکروسکوبی می‌شوند.

(۳) بخش (۲) برخلاف بخش (۳)، به هنگام دم بالاتر از ماهیچه میان‌بند (دیافراگم) قرار می‌گیرد.

(۴) بخش (۱) برخلاف بخش (۲)، در مجاورت حلقه‌های غضروفی C شکلِ مجرای تنفسی قرار دارد.

- ۲۴ - شکل زیر بخشی از دستگاه تنفس نوعی جانور را نشان می‌دهد. با توجه به بخش‌های موردنظر، کدام مورد درست است؟

(۱) بخش ۲ هوای تازه محیط بیرون را قبل از بخش ۱ دریافت می‌کند.

(۲) بخش ۱ تا نزدیکی گره‌های عصبی به هم‌جوش خورده امتداد می‌یابد.

(۳) بخش ۱ اکسیژن مورد نیاز نزدیک‌ترین گره‌های غیرجوش خورده را تأمین می‌کند.

(۴) فقط یک نوع گاز تنفسی از طریق بخش ۳ با بدن جانور تبادل می‌شود. آزمون وی ای پی

- ۲۵ - کدام گزینه در مورد ساختار حبابک و اجزای درون آن، نادرست است؟

(۱) هوای درون حبابک، نمی‌تواند به صورت مستقیم با هوای حبابک (های) مجاور در ارتباط باشد.

(۲) می‌توان بیش از یک نوع از یاخته‌ها را مشاهده کرد که دارای زوائد غشایی در سطح خود هستند.

(۳) هستهٔ یاخته‌های با تعداد بیشتر در دیواره حبابک، بزرگ‌تر از هستهٔ یاخته‌های پوششی دیواره مویرگ‌های احاطه‌کنندهٔ حبابک‌ها است.

(۴) نمی‌توان در بین یاخته‌های دیواره حبابک، یاخته‌ای را یافت که ترشحات مخاطی را به سوی حلق براند.

- ۲۶ - در رابطه با تهویه ششی، هنگامی که دستگاه اسپیرومتر به طور حتم را در نمودار اسپیروگرام رسم می‌کند.

(۱) مرکز تنفس در پل مغزی تحریک می‌شود - تغییر حجم ناشی از بازدم عمیق

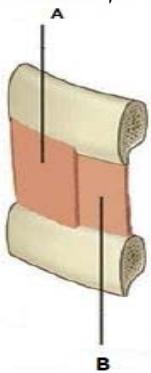
(۲) صرفاً تحت تأثیر حالت کشسانی ریه نوعی فرایند تنفسی در حال انجام است - تغییر حجم کمتر یا مساوی ۵۰۰ml

(۳) بصل النخاع به تمامی ماهیچه‌های تنفسی دمی پیام ارسال می‌کند - بزرگترین منحنی ممکن

(۴) ماهیچه‌های شکمی از کوتاه‌ترین حالت خود به حالت استراحت در می‌آیند - تغییر حجم ناشی از دریافت حجم ذخیره بازدمی

-۲۷- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در پیکر انسانی سالم، همزمان با افزایش مصرف انرژی در یاخته‌های ماهیچه به منظور انقباض، به طور حتم»

- (۱) B - از میزان فشار وارد بر اجزای حفره شکمی برخلاف حجم قفسه سینه، کاسته می‌شود.
- (۲) B - بر میزان ضخامت ماهیچه‌های شکمی برخلاف مقدار فشار منفی مایع جنب، افزوده می‌شود.
- (۳) A - بر میزان فشار مایع موجود در درون پرده جنب همانند ضخامت ماهیچه‌های ناحیه گردن، افزوده می‌شود.
- (۴) A - از میزان فاصله بین استخوان پهنه جناغ و ستون‌مهره‌ها همانند طول بزرگ ترین ماهیچه تنفسی، کاسته می‌شود.

-۲۸- با تزربیق اپی‌نفرین و نوراپی نفرین علائم نوعی بیماری تنفسی کاهش می‌یابد. کدام گزینه در ارتباط با این بیماری غیرممکن است؟

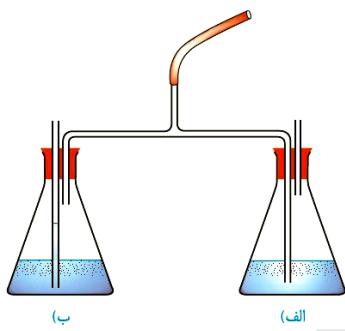
(۱) با تنگی همهٔ مجرای تنفسی علائم بیماری ظهرور باشد.

(۲) نسبت حجم هوای باقی‌مانده به میزان هوای مرده افزایش پیدا کند.

(۳) تنظیم میزان هوای ورودی به دستگاه تنفس مختل شده باشد.

(۴) اختلالی در ترشحات یاخته‌های مخاط تنفسی رخ داده باشد.

-۲۹- در صورتی که برای آزمایش زیر، از معرف برم تیمول بلو استفاده کنیم، کدام عبارت نادرست است؟

(۱) در هنگام دم، فشار هوای درون ظرف (ب) افزایش می‌یابد و محلول از لوله درون ظرف (الف) بالا می‌رود.

(۲) در هنگام گنبدی شکل شدن ماهیچه دیافراگم، ورود هوای از شش‌ها به ظرف (الف) را خواهیم داشت.

(۳) در هنگام مسطح شدن ماهیچه دیافراگم، هوای از ظرف (ب) به شش‌ها وارد می‌شود.

(۴) در هنگام بازدم، در ظرف (الف)، تشکیل حباب را خواهیم داشت.

-۳۰- کدام مورد، ویژگی مشترک هر دو شش انسان را نشان می‌دهد؟

(۱) دو لوب آن در تماس با ماهیچه میان‌بند (دیافراگم) قرار می‌گیرند.

(۲) دو لوب آن حجم تقریباً یکسانی از فضای قفسه سینه را اشغال می‌کنند.

(۳) فقط یکی از لوب‌های قسمت تحتانی آن نخستین انشعابات ناییه اصلی را دریافت می‌کنند.

(۴) فقط یکی از لوب‌های قسمت فوقانی آن توسط دندوهای متصل به جناغ احاطه می‌شود.

-۳۱- کدام گزینه در ارتباط با حمل گازهای تنفسی در بدن انسان صحیح است؟

(۱) مقدار یون H^+ درون گویچه‌های قرمز خون روشن بیشتر از خون تیره است.

(۲) گویچه‌های قرمز در حمل اکسیژن همانند کربن دی اکسید بیشترین نقش را دارد.

(۳) محل اتصال کربن دی اکسید به هموگلوبین همان محل اتصال اکسیژن است.

(۴) مولکول اکسیژن در پی عبور از تنها چهار لایه غشای یاخته‌ای به هموگلوبین متصل می‌شود.

-۳۲- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در ارتباط با فعالیت تشریح قلب و چرخه کار طبیعی آن، دریچه‌ها) یی که از سه قطعه تشکیل شده است،»

(۱) هر - در ابتدای مسیر گردش خون عمومی قرار گرفته است.

(۲) هر - دارای طناب‌های ارتجاعی مرتبط کننده قطعات به درون شامه می‌باشد.

(۳) بعضی از - در مرحله استراحت عمومی، قطعات شامه در پایین ترین حالت خود قرار دارند.

(۴) بعضی از - در مجاورت دو قطعه تشکیل دهنده آن، سرخرگ‌های تاجی واقع شده‌اند.

-۳۳- کدام گزینه عبارت زیر را به شیوه متفاوتی تکمیل می کند؟

در یک فرد سالم و ایستاده، از بین دریچه های قلبی که فقط بعضی از آن ها

(۱) در نیمه ابتدایی موج P بسته می باشند - در اطراف خود توسط دیگر دریچه های قلبی احاطه شده است.

(۲) در ایجاد صدای طولانی تر قلب نقش دارند - با خون روشنی در تماس است که تامین اکسیژن قطورترین لایه قلبی را مستقیما بر عهده دارد.

(۳) نسبت به دیگر دریچه های قلب در موقعیت بالاتر و پایین تر قرار گرفته است - از نمای جلویی آن سرخرگی عبور می کند که در وظیفه خونرسانی به دیواره بین بطی در نمای قدامی نقش دارد.

(۴) با حرکت به سمت بالا از بازگشت خون به حفرات کوچکتر قلب جلوگیری می کند - از طریق طناب های ارجاعی به لایه ماهیچه حفره ای از قلب متصل می باشد که در تشکیل نوک قلب نقش دارد.

-۳۴- چند مورد در ارتباط با عملکرد قلب نادرست است؟

-در انقباض دهلیزها همانند استراحت عمومی، مانع برای ورود خون به آئورت وجود دارد.

- در استراحت عمومی برخلاف انقباض بطن ها، خون روشن سیاهرگ های ششی وارد دهلیز چپ می شود.

- در انقباض بطن ها برخلاف انقباض دهلیزها، فشارخون آئورت افزایش یافته است.

- در انقباض بطن ها، مانع برای ورود خون از بطن ها به دهلیزها وجود دارد.

۱ (۳) ۲ (۴) ۳ (۲) ۴ (۱)

-۳۵- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

در ساختار بخش های چین خورده درونی ترین لایه دیواره قلب انسان ضخیم ترین لایه قلب

(۱) همانند - یاخته ها توسط صفحات بینانی بینی به یکدیگر مرتبط شده اند.

(۲) برخلاف - ساختارهای کاملاً یکسانی ایجاد شده است.

(۳) برخلاف - رشته های پروتئینی و گلیکوپروتئینی مشاهده نمی شود.

(۴) همانند - بافتی حاوی رشته های کلازن ضخیم مشاهده می شود.

-۳۶- با توجه به انشعاب سرتاسر سرخرگ ششی، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در سطح زیرین قوس سرخرگ آئورت واقع شده است.

(۲) از نزدیکی مدخل بزرگ سیاهرگ زیرین عبور می کند.

(۳) در سطح جلوتری نسبت به بزرگ سیاهرگ زیرین واقع شده است.

(۴) خون را به ششی با تعداد ساختارهای کیسه ای شکل بیشتر وارد می کند.

-۳۷- کدام مورد از نظر درستی یا نادرستی مشابه عبارت زیر است؟

«بالاترین قسمت شبکه هادی مربوط به دسته تار وارد شده به دهلیز چپ می باشد.»

(۱) محل گره دهلیزی بطنی تقریباً هم سطح با محل دوشاخه شدن دسته تار وارد شده به دیواره بین بطی می باشد.

(۲) مقدار انشعابات ایجاد شده در نوک قلب که مربوط به دسته تار بطن راست است از بطن چپ بیشتر می باشد.

(۳) شاخه راست و چپ سرخرگ ششی بدون ایجاد انشعاب به شش ها وارد می شوند.

(۴) پایین ترین بخش شبکه هادی، مربوط به انشعابات واقع در دیواره بین دو بطن می باشد.

-۳۸- مطابق متن کتاب درسی کدام گزینه درست است؟

(۱) ارسط هوای دمی و بازدمی را از هرنظر یکسان می دانست.

(۲) واکنش تنفس یاخته ای علت نیاز به دورشدن کردن دی اکسید از یاخته ها را توجیه می کند.

(۳) انتهای حلق به یک دوراهی ختم می شود که در آن حنجره در جلو و مری در پشت قرار دارد.

(۴) بخش مبادله ای دستگاه تنفس با حضور اجزای کوچکی به نام کیسه حبابکی مشخص می شود.

-۳۹- یاخته های شش ضلعی دیواره حبابک برخلاف یاخته های نوع دیگر حبابک کدام مشخصه را دارند؟

(۱) به ترشح عاملی می پردازد که این عامل در باز کردن شش ها نقش مهمی دارد.

(۲) جزء بافتی از بدن است که سطح بدن، حفرات و مجاری بدن را می پوشاند.

(۳) توانایی عبور گازهای تنفسی را از عرض غشای فسفولیپیدی خود دارد.

(۴) توانایی تشکیل منافذ دیواره حبابک را در فضای بین خود دارد.

-۴۰- در مرحله ای از فعالیت قلب که خون از طریق سرخرگ ها به همه نقاط بدن می رود مرحله ای که بسیار زودگذر است

(۱) برخلاف - دریچه های انتهایی بزرگ سیاهرگ ها باز و دهلیزها پرخون می شوند.

(۲) همانند - فشارخون درون دهلیزها در بازه ای افزایش می یابد.

(۳) همانند - فشارخون درون سرخرگ آئورت بیشینه و دیواره آن باز شده است.

(۴) برخلاف - همه دریچه های سه قسمتی قلب باز هستند.

آزمون ۴ آبان ماه

دوازدهم تجربی

دفترچه دوم (زمان پیشنهادی: ساعت ۸:۰۰ تا ۱۵:۰۰)

نحوه پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
اجباری	فیزیک ۳	۲۰	۶۰	۴۱
زوج کتاب	فیزیک ۱	۱۰	۷۰	۶۱
	فیزیک ۲	۱۰	۸۰	۷۱
زوج کتاب	شیمی ۳	۲۰	۱۰۰	۸۱
	شیمی ۱	۱۰	۱۱۰	۱۰۱
زوج کتاب	شیمی ۲	۱۰	۱۲۰	۱۱۱
	این آزمون نمره منفی دارد و ضرایب هر درس در کارنامه مطابق با آخرین کنکور لحاظ می‌شود.			

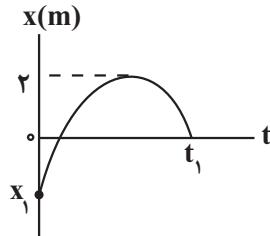
فیزیک	شیمی
احسان ابرانی - احسان مطلبی - احمد مرادی پور - الهام بهمنی - امیر حسین برادران - آراس محمدی - حامد جمشیدیان - حسین الهی - حسین عبدوی نژاد - رضا کریم - زهره آقامحمدی - سعید اردم - عط الله شادآباد - کاظم بانان - مجید میرزا بی - مریم شیخ مهو - مصطفی کیانی - مهدی فتاحی - یوسف الپویری زاده - ارسلان کریمی - امیر حاتمیان - امیر حسین معروفی - امین نوروزی - آران صفائی - آرش رمضانیان - حسن رحمتی کوکنده - حسین ناصری ثانی - رضا سلیمانی - سیدامیر حسین مرتضوی - سیدعلی اشرفی دوست سلامی - سید ماهان موسوی - عبدالرضا دادخواه - علی امینی - علیرضا اصل فلاخ - علیرضا بیانی - علیرضا رضایی سراب - غزل هاشمی - فرزین بستانی - متین قنبری - مجتبی عبادی - مجید معین السادات - محمد عظیمیان زواره - محمدرضا جمشیدی - مسعود جعفری - هادی عبادی - هادی مهدی زاده	

برای دریافت اخبار گروه تجربی و مطالب درسی به کanal 2 @zistkanoon مراجعه کنید.

حرکت بر خط راست - فیزیک ۳: صفحه‌های ۱۵-۲۵ - وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

۴۱- شکل زیر، نمودار مکان - زمان متخرکی را نشان می‌دهد که در امتداد محور x حرکت می‌کند. اگر در بازه زمانی صفر تا t_1 مسافت طی شده توسط متخرک، ۷ برابر بزرگی جایه‌جایی آن باشد، x چند متر است؟

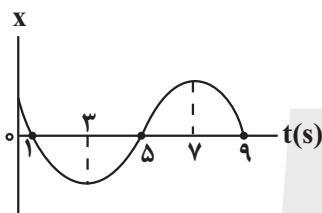

- ۰/۵ (۱)
- ۰/۵ (۲)
- $\frac{2}{3}$ (۳)
- $-\frac{2}{3}$ (۴)

۴۲- متخرکی $\frac{1}{3}$ مسیر مستقیمی را بدون تغییر جهت، با سرعت متوسط $\frac{m}{s} ۱۰ \frac{m}{s}$ و $\frac{1}{6}$ دیگر این مسیر را با سرعت متوسط $\frac{m}{s} ۳۰ \frac{m}{s}$ و بقیه مسیر را با سرعت متوسط $\frac{m}{s} ۹۰ \frac{m}{s}$ طی می‌کند. سرعت متوسط متخرک در کل مسیر حرکتش چند متر بر ثانیه است؟

- ۱۰ (۱)
- ۱۵ (۲)
- ۲۰ (۳)
- ۱۸ (۴)

۴۳- نمودار مکان - زمان متخرکی مطابق شکل زیر است. اگر تندی این متخرک در لحظه ۱s، ۵s و ۹s به ترتیب $\frac{m}{s} ۶ \frac{m}{s}$ ، $\frac{m}{s} ۸ \frac{m}{s}$ و $\frac{m}{s} ۴ \frac{m}{s}$ باشد، شتاب متوسط آن در بازه زمانی که بردار مکان متخرک منفی است، چند متر بر مربع ثانیه می‌باشد؟

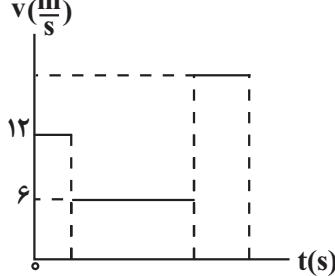

- ۱ (۱)
- ۱ (۲)
- ۳ (۳)
- ۳ (۴)

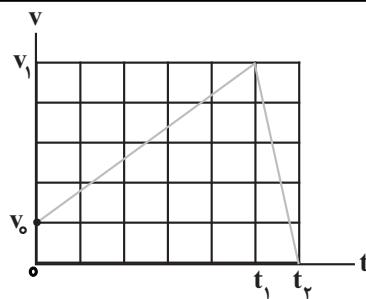
۴۴- راننده خودرویی مسیر مشخصی را باید در زمان معینی طی کند. اگر با سرعت ثابت $\frac{km}{h} ۱۳۰$ این مسیر را طی کند، ۱۸ دقیقه زودتر از زمان معین می‌رسد و اگر با سرعت ثابت $\frac{km}{h} ۹۰$ این مسیر را طی کند، ۵ دقیقه دیرتر از زمان معین می‌رسد. این راننده باید با چه سرعت ثابتی بر حسب این مسیر را طی کند تا در زمان مشخصی شده به مقصد برسد؟

- ۱۱۵ (۱)
- ۱۱۷ (۲)
- ۱۲۰ (۳)
- ۱۲۵ (۴)

۴۵- نمودار تندی - زمان متخرکی که روی محور x ، در مبدأ زمان از مکان $x_1 = 10\text{m}$ عبور می‌کند. در شکل زیر، نشان داده شده است. جهت حرکت این متخرک در مکان‌های $x_1 = -14\text{m}$ و $x_2 = 22\text{m}$ تغییر می‌کند. اگر تندی متوسط متخرک در ۱۰ ثانیه اول حرکت برابر $\frac{m}{s} ۹$ باشد، بزرگی شتاب متوسط متخرک در این بازه زمانی چند متر بر مربع ثانیه است؟ (در لحظه‌هایی که جهت حرکت متخرک تغییر می‌کند، تندی متخرک عوض می‌شود.)

- ۱ (۱)
- ۲/۷ (۲)
- ۰/۳ (۳)
- ۰/۷ (۴)

(مشابه امتحان هماهنگ کشوری شهریور ۱۴۰۰)

-۴۶- نمودار سرعت - زمان متوجه کی که روی محور x حرکت می کند، مطابق شکل زیر است. چه تعداد از عبارت های زیر در مورد این متوجه، الزاماً درست است؟

الف) در بازه زمانی $\Delta t = t_1 - t_0$ جهت بردار مکان تغییر نمی کند.

ب) در بازه زمانی $\Delta t = t_2 - t_0$ تندی متوسط برابر بزرگی سرعت متوسط است.

پ) جهت بردار شتاب در لحظه t_1 عوض می شود.

ت) بزرگی شتاب متوسط در بازه زمانی $\Delta t = t_2 - t_1$ برابر بزرگی شتاب متوسط در بازه زمانی $\Delta t = t_1 - t_0$ است.

۱) ۲

۲) ۴

۳)

-۴۷- معادله سرعت - مکان متوجه کی در SI به صورت $v = x + 2\sqrt{x} + 2$ است. اگر این متوجه در مبدأ مکان از مبدأ زمان شروع به حرکت کند و بزرگی سرعت متوسط آن در ۹ ثانیه اول حرکت $\frac{m}{s}$ باشد، شتاب متوسط متوجه در بازه زمانی $\Delta t = 9$ چند متر بر مربع ثانیه است؟

$\frac{5}{9}$

$\frac{16}{3}$

۵/۵

۴)

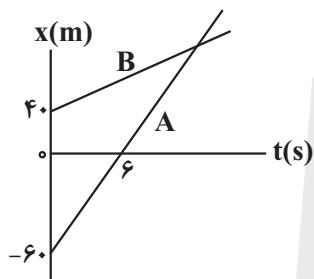
-۴۸- نمودار مکان - زمان دو متوجه A و B مطابق شکل زیر است. اگر تندی متوجه A ، دو برابر تندی متوجه B باشد، چند ثانیه فاصله دو متوجه از یکدیگر، کمتر یا مساوی $20m$ است؟

۱)

۱۶

۲۴

۴)

-۴۹- قطار A با سرعت ثابت در مدت زمان مشخصی به طور کامل از روی یک پل عبور می کند. قطار B که طول و تندی آن به ترتیب ۵ و ۳ برابر طول و تندی قطار A است، با سرعت ثابت و در همان بازه زمانی به طور کامل از روی همان پل می گذرد. طول پل چند برابر طول قطار B است؟

۱)

۵

$\frac{1}{2}$

$\frac{1}{5}$

-۵۰- متوجه کی با سرعت ثابت روی محور x در حال حرکت است. اگر در لحظه $t = 10s$ بردار مکان و بردار سرعت متوجه در خلاف جهت هم باشند، کدام یک از گزاره های زیر الزاماً درست است؟

الف) در لحظه $t = 5s$ متوجه در حال نزدیک شدن به مبدأ مکان است.

ب) در لحظه $t = 12s$ متوجه در حال دور شدن از مبدأ مکان است.

پ) در لحظه $t = 8s$ بردار مکان و بردار سرعت در خلاف جهت یکدیگرند.

ت) در بازه زمانی $10s < t < 11s$ متوجه از مبدأ مکان عبور می کند.

۴) الف، ب و ت

۳) ب، پ و ت

۲) الف، پ و ت

۱) الف و پ

۵۱- نقطه‌ای روی چرخ یک خودرو به شعاع R و در بیشترین فاصله از سطح زمین قرار دارد. اگر چرخ خودرو $\frac{3}{4}$ دور بچرخد، جایه‌جایی این نقطه چند

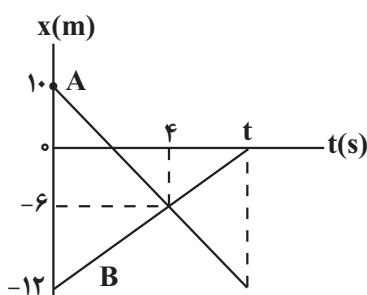
$$\text{برابر } R \text{ است؟ } (\pi^2 = 10)$$

(۱) $\sqrt{34}$

(۲) $\sqrt{40}$

(۳) ۸

(۴) $\sqrt{94}$

(مشابه امتحان هماهنگ کشوری شهریور ۱۳۹۶)

۵۲- در شکل زیر، نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B که روی محور x حرکت می‌کنند، نشان داده شده است. در بازه زمانی s تا t ثانیه، چند ثانیه بردار مکان هر دو متحرک هم‌جهت‌اند؟

(۱) $2/5$

(۲) ۶

(۳) $5/5$

(۴) ۸

۵۳- متحرکی که با سرعت ثابت بر روی محور x در حال حرکت است، در لحظه $s = 2s$ در مکان $x_1 = -10m$ و در لحظه $s = 7s$ در مکان $x_2 = 30m$ قرار دارد. سرعت متحرک و مکان اولیه آن در SI به ترتیب کدام است؟

(۱) $-26, 8$

(۲) $26, 8$

(۳) $26, -8$

(۴) $-26, -8$

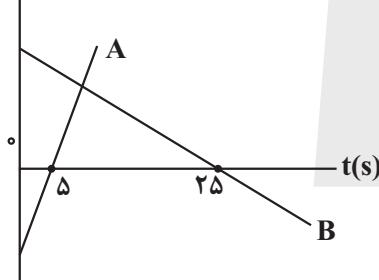
۵۴- نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B مطابق شکل زیر است. اگر در لحظه $s = 0s$ فاصله دو متحرک و تندی متحرک A ، 4 برابر تندی متحرک B باشد، فاصله دو متحرک در لحظه $s = 30s$ چند متر است؟

(۱) 190

(۲) 210

(۳) 320

(۴) 280

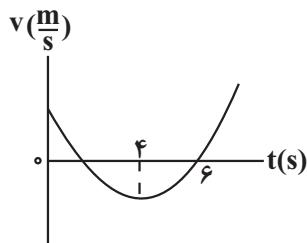
۵۵- شکل زیر، نمودار سرعت - زمان متحرکی را نشان می‌دهد که روی محور x حرکت می‌کند. بزرگی شتاب متوسط این متحرک، در کدام بازه زمانی بیشتر است؟ (نمودار به صورت سهمی است)

(۱) $2/5s$ تا $1/5s$

(۲) $7s$ تا $4/5s$

(۳) $6/5s$ تا $3/5s$

(۴) $6s$ تا $1s$

۵۶- متحرکی روی محور x در حال حرکت است. اگر بردار سرعت این متحرک در لحظه t_1 برابر \vec{v}_1 و در لحظه t_2 برابر \vec{v}_2 باشد، در این حالت، چه تعداد از عبارت‌های زیر، الزاماً در مورد بردار شتاب متوسط این متحرک (\vec{a}_{av}) در بازه زمانی t_1 تا t_2 درست است؟

الف) اگر $|\vec{v}_1| > |\vec{v}_2|$ باشد، بردار \vec{a}_{av} هم‌جهت با بردار \vec{v}_2 است.

ب) اگر $|\vec{v}_2| > |\vec{v}_1|$ باشد، بردار \vec{a}_{av} هم‌جهت با بردار \vec{v}_1 است.

پ) اگر \vec{v}_1 در خلاف جهت \vec{v}_2 باشد، بردار \vec{a}_{av} هم‌جهت با بردار \vec{v}_2 است.

ت) اگر \vec{a}_{av} هم‌جهت با بردار \vec{v}_1 باشد، همواره $|\vec{v}_2| > |\vec{v}_1|$ است.

(۱) ۴

(۲) ۳

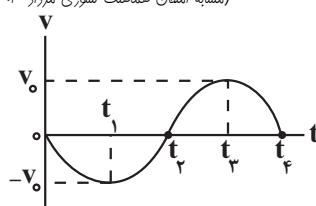
(۳) ۲

(۴) ۱

۵۷- نمودار سرعت - زمان متوجهی که در امتداد محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل است. در کدام بازه زمانی جهت بردار شتاب متوسط باقی است؟

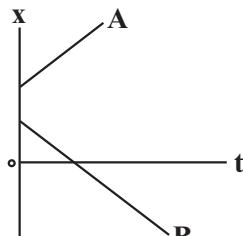
(مشابه امتحان هماهنگ کشوری مرداد ۱۳۹۰)

گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) صفر تا t_1
- ۲) t_1 تا t_2
- ۳) t_3 تا t_1
- ۴) t_3 تا t_2

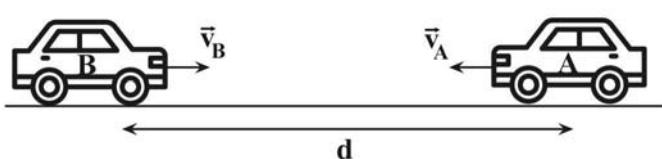
۵۸- نمودار مکان - زمان دو متوجه A و B که با سرعت ثابت در راستای محور x حرکت می‌کنند، مطابق شکل است. کدامیک از گزینه‌های زیر در مورد حرکت این دو متوجه درست است؟

- ۱) هر دو متوجه در یک جهت حرکت می‌کنند.
- ۲) دو متوجه پس از مدتی از کنار هم عبور می‌کنند.
- ۳) بردار مکان هر دو متوجه تغییر جهت می‌دهد.
- ۴) دو متوجه پیوسته از هم دور می‌شوند.

۵۹- دو خودروی A و B که در فاصله d از یکدیگر قرار دارند با سرعتهای ثابت \bar{v}_A و \bar{v}_B به سمت هم حرکت می‌کنند. اگر این دو خودرو در لحظه

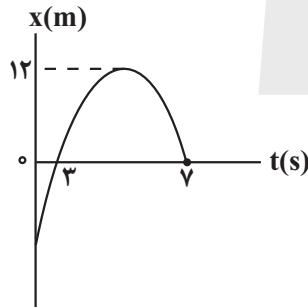
$t = 6s$ به هم برسند، چند ثانیه فاصله آن‌ها کمتر یا مساوی $\frac{2d}{3}$ است؟ (دو خودرو بعد از بهم رسیدن به حرکت خود ادامه می‌دهند).

- ۱) ۲
- ۲) ۴
- ۳) ۶
- ۴) ۸

۶۰- در نمودار مکان - زمان شکل رو به رو، تندی متوسط در ۷ ثانیه اول حرکت برابر $\frac{m}{s}$ است. بزرگی سرعت متوسط در این مدت چند متر بر ثانیه

(مشابه امتحان هماهنگ کشوری (۱۳۹۰))

بوده است؟

- ۱) $\frac{3}{7}$
- ۲) $\frac{4}{7}$
- ۳) $\frac{5}{7}$
- ۴) $\frac{6}{7}$

ویژگی‌های فیزیکی مواد - فیزیک ۱: صفحه‌های ۲۳ تا ۵۲ - وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۶۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) چون نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های آب و جوهربزرگ‌تر از نیروی همچسبی بین مولکول‌های جوهربزرگ‌تر است، بنابراین جوهربزرگ در آب پخش می‌شود.

ب) قطره‌های شبینمی که روی شاخ و برگ درختان در نور خورشید صبحگاهی می‌درخشند، نشانه‌ای از نیروی دگرچسبی بین قطره‌های آب و شاخ و برگ درختان است.

پ) نشستن حشره روی سطح آب، تشکیل حباب آب و صابون، ترشوندگی و قطره‌های کروی آب در حال سقوط آزاد، جلوه‌هایی از کشش سطحی هستند.

ت) هرچه قطره جیوه‌ای که بر روی سطح شیشه‌ای است بزرگ‌تر باشد، به دلیل افزایش نیروی دگرچسبی بین جیوه و شیشه، قطره جیوه تخت‌تر می‌شود.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۶۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) توریچلی در آزمایش خود از جیوه استفاده کرد.

ب) از بارومتر برای اندازه‌گیری فشار مایعات سبک استفاده می‌شود.

پ) اگر فشار شاره کمتر از فشار جو باشد، فشار پیمانه‌ای منفی است.

ت) برای اندازه‌گیری فشار یک شاره محصور، از مانومتر استفاده می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

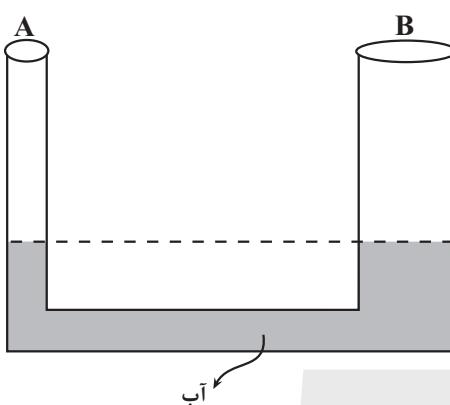
۶۳- هواپیمایی در ارتفاع ۱۰ کیلومتری سطح زمین پرواز می‌کند و در این ارتفاع فشار هوا 30kPa است. اگر نیروی عمودی خالصی که بر پنجره هواپیما به مساحت 5m^2 وارد می‌شود برابر $N^{4 \times 10^4}$ و به طرف بیرون هواپیما باشد، فشار هوای داخل کابین چند کیلو پاسکال است؟

۸۰ (۱)

۱۱۰ (۲)

۵۰ (۳)

۷۰ (۴)

۶۴- در شکل زیر، سطح مقطع A، 3cm^2 و سطح مقطع B، 12cm^2 است. اگر 60g روغن در شاخه B بریزیم، اختلاف سطح آب در دو شاخه A و B، چند سانتی‌متر می‌شود؟

$$\Delta h = \frac{\rho_{\text{روغن}} - \rho_{\text{آب}}}{\rho_{\text{آب}}} = \frac{1}{8}$$

۴ (۱)

۵ (۲)

۱۶ (۳)

۲۰ (۴)

۶۵- در شکل زیر، سطح مقطع کف ظرف 150cm^2 و سطح مقطع دهانه آن 75cm^2 می‌باشد. از شیر بالای ظرف آب با آهنگ $\frac{L}{\text{min}}$ خارج می‌شود و

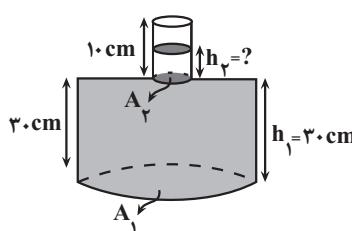
وارد ظرف می‌شود. پس از گذشت 15s ، نیروی وارد بر کف ظرف چند نیوتون می‌باشد؟ (ظرف اولیه خالی است و $\rho_{\text{آب}} = 10\frac{\text{N}}{\text{kg}}$, $\rho_{\text{ژیوه}} = 13600\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$)

۴۵ (۱)

۵۰ (۲)

۵۵ (۳)

۶۰ (۴)

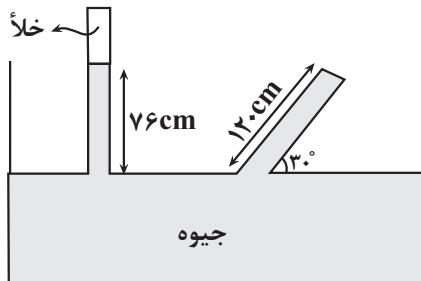
۶۶- در شکل زیر، فشار وارد بر ته بسته لوله مایل چند کیلو پاسکال است؟ ($\rho_{\text{ژیوه}} = 13600\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$, $g = 10\frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

۶۰ (۱)

۱۶ (۲)

۲۱/۷۶ (۳)

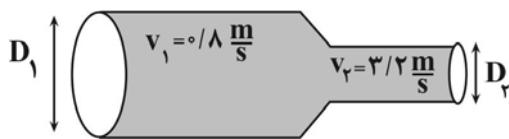
۱۴/۱۳۳ (۴)

-۶۷- مطابق شکل، آب حجم لوله را پر کرده و به صورت لایه‌ای از چپ به راست جریان دارد. اگر اختلاف قطر مقطع در قسمت‌های (۱) و (۲) لوله افقی

$$\text{برابر } 4\text{ cm \text{ باشد، در هر دقیقه چند لیتر آب از قسمت (۲) لوله افقی خارج می‌شود؟} (\pi = 3) \quad \text{آب } \rho = \frac{g}{cm^3}$$

(۱) ۹۲۱/۶

(۲) ۲۳۰/۴

(۳) ۵۷۶/۶

(۴) ۱۱۵/۲

-۶۸- داخل ظرف استوانه‌ای شکل به مساحت مقطع 50 cm^2 ، مقداری جیوه ریخته شده است. اگر مقداری مایع که جرم آن ۲ برابر جیوه است، روی جیوه داخل ظرف بریزیم، فشار وارد بر کف ظرف، $10/8\text{ kPa}$ افزایش می‌یابد. ارتفاع جیوه داخل ظرف چند سانتی‌متر است؟

$$(g = 10 \frac{N}{kg}, \rho_{جیوه} = 13/5 \frac{g}{cm^3})$$

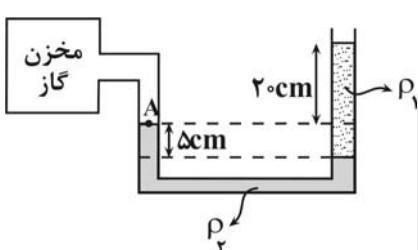
(۱) ۴

(۲) ۴۰

(۳) ۸

(۴) ۸۰

$$\rho_1 = 1 \frac{g}{cm^3} \quad \text{و } \rho_2 = 1/2 \frac{g}{cm^3} \text{ ریخته شده است. فشار پیمانه‌ای در نقطه A، چند پاسکال است؟} (g = 10 \frac{N}{kg})$$

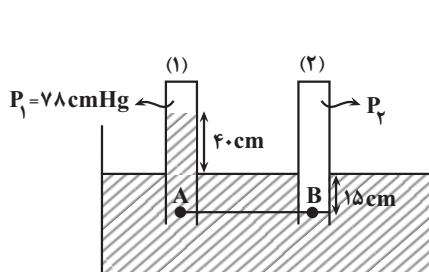
(۱) ۱۴۰۰

(۲) ۱۹۰۰

(۳) ۲۵۰۰

(۴) ۳۱۰۰

-۶۹- مطابق شکل، داخل لوله U شکلی که به یک مخزن گاز متصل است، دو مایع به چگالی‌های $\rho_1 = 1 \frac{g}{cm^3}$ و $\rho_2 = 1/2 \frac{g}{cm^3}$ ریخته شده است. فشار پیمانه‌ای در نقطه A، چند پاسکال است؟

(۱) ۹۹۲۸۰

(۲) ۱۰۶۰۸۰

(۳) ۱۱۲۸۸۰

(۴) ۱۲۱۰۴۰

الکتریسته ساکن+جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم – فیزیک ۲: صفحه های ۲۲ تا ۴۴ – وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

-۷۰- یک خازن تخت را به یک باقی متصطل نموده و پس از آن که خازن پر شده آن را از باقی جدا نموده و فاصله بین صفحه‌های خازن را نصف می‌کنیم. در این حالت، کدام موارد زیر درست است؟

(الف) ظرفیت خازن دو برابر می‌شود.

(ب) اختلاف پتانسیل میان صفحه‌های خازن نصف می‌شود.

(پ) بار الکتریکی روی صفحه‌های خازن دو برابر می‌شود.

(ت) میدان الکتریکی میان صفحه‌های خازن دو برابر می‌شود.

(۴) ب و ت

(۳) الف و ب

(۲) پ و ت

(۱) الف و پ

-۷۲- برای ساختن یک خازن که کمترین ظرفیت را داشته باشد، کدام ماده دیالکتریک جدول زیر را بین دو صفحه رسانای فلزی قرار دهیم؟

ثابت دیالکتریکی	ضخامت	ماده
۳	۰/۲mm	پلاستیک
۵	۰/۲cm	شیشه
۴	۰/۱cm	کوارتز
۲	۰/۱mm	تفلون

- (۱) پلاستیک
- (۲) شیشه
- (۳) کوارتز
- (۴) تفلون

-۷۳- فاصله بین صفحات خازنی 3mm ، مساحت هریک از صفحات آن 40cm^2 و فضای میان صفحات را یک ماده دیالکتریک با ثابت 10 پر کرده است.

$$\text{اگر خازن را با یک باتری } 20 \text{ ولتی پر کنیم، انرژی ذخیره شده در آن چند نانوژول می‌شود؟} \quad (E_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{F}{m})$$

- (۱) ۱۲
- (۲) ۲۴
- (۳) ۳۶
- (۴) ۲۰

-۷۴- یک خازن به ظرفیت 2F را به یک باتری با ظرفیت 450mAh وصل می‌کنیم. اگر $\frac{1}{3}$ بار ذخیره شده در باتری به صفحات خازن منتقل شود، انرژی

ذخیره شده در آن چند ژول می‌شود؟

- (۱) ۶۲۶۱۰۰
- (۲) ۷۲۹۰۰
- (۳) $5 / 625 \times 10^{-3}$
- (۴) 50625

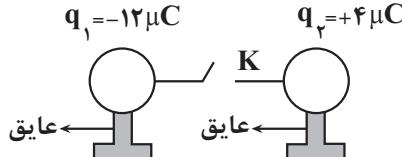
-۷۵- مطابق شکل زیر، ذره‌ای به جرم 8mg و بار الکتریکی $q = 4nC$ در میان صفحات یک خازن تخت افقی در حال تعادل است. اگر صفحات خازن مربع شکل به طول ضلع 5cm و فاصله بین آنها 2mm باشد، انرژی ذخیره شده در خازن چند ژول است؟ ($E_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{F}{m}$, $g = 10\text{m/s}^2$)

صفحات خازن هوا است.)

• q

- (۱) 9×10^{-9}
- (۲) 6×10^{-5}
- (۳) 9×10^{-5}
- (۴) 6×10^{-9}

-۷۶- در شکل زیر، اگر کلید K بین دو کره رسانای باردار مشابه را وصل کنیم پس از 2 ms کره‌ها به تعادل می‌رسند. جریان الکتریکی متوسط عبوری از کلید در این مدت چند میلیآمپر است؟

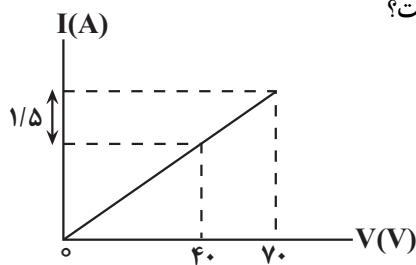
- (۱) 4×10^{-3}
- (۲) 4
- (۳) 8×10^{-3}
- (۴) 8

-۷۷- اختلاف پتانسیل دو سر یک رسانای اهمی و جریان الکتریکی عبوری از آن مطابق جدول زیر است. مقدار $a+b+c$ از این جدول مطابق کدام گزینه است؟

V(V)	۲۴	۶	b	۳۰
I(A)	۸	a	۵	c

- (۱) ۲۵
- (۲) ۲۷
- (۳) ۲۹
- (۴) ۳۱

۷۸- شکل زیر، نمودار جریان الکتریکی بر حسب اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت اهمی R را نشان می‌دهد. اگر این مقاومت را به دو سر یک باتری ۵ ولتی بیندیم، باتری در مدت ۵٪ ساعت تخلیه می‌شود. ظرفیت اولیه باتری چند میلی‌آمپر - ساعت بوده است؟

- (۱) ۱۲۵
 (۲) ۰/۱۲۵
 (۳) ۱۰۰۰
 (۴) ۱

۷۹- در دمای ثابت اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر یک رسانا را 20°C درصد افزایش و مقاومت الکتریکی آن را 20°C درصد کاهش می‌دهیم. اگر در این حالت جریان الکتریکی عبوری از رسانا 2A تغییر کند، جریان اولیه رسانا چند آمپر بوده است؟

- (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۳
 (۴) ۴

۸۰- روی یک باتری قلمی عبارت 180 mAh نوشته شده است. وقتی این باتری در مدار قرار می‌گیرد نصف زمان را با جریان متوسط 30 mA و زمان باقیمانده تا خالی شدن کامل را، با جریان متوسط 60 mA کار می‌کند. زمان کل خالی شدن باتری چند دقیقه است؟

- (۱) ۱۴۴۰
 (۲) ۲۴۰۰
 (۳) ۳۶۰۰
 (۴) ۱۴۴

مولکول‌ها در خدمت قدرستی - شیمی ۳: صفحه‌های ۱ تا ۲۸ + شیمی ۱: صفحه‌های ۹۴ تا ۱۰۰ + شیمی ۲: صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵ و ۸۵ تا ۹۳ - وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

۸۱- همه عبارت‌های زیر درست‌اند؛ به جز ...

(مشابه امتحان نهایی فرداد ۱۳۶ و هماهنگ کشوری شهریور ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱)

(۱) رنگ کاغذ pH در حضور محلول سود سوزآور، آبی می‌شود.

(۲) آب و عسل یک مخلوط همگن تشکیل می‌دهند که توانایی پخش نور را ندارد.

(۳) برای افزایش قدرت پاک‌کنندگی مواد شوینده به آنها نمک‌های فسفید می‌افزایند.

(۴) پاک‌کننده‌ای با ساختار روبه‌رو، در آب‌های سخت خاصیت پاک‌کنندگی خود را حفظ نمی‌کند.

۸۲- کدام موارد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) مخلوط پایدار شده آب و روغن با استفاده از صابون، نمونه‌ای از سوسپانسیون است.

ب) ذرات پخش شده در کلوئیدها و محلول‌ها برخلاف سوسپانسیون‌ها پایدار هستند.

پ) ذره‌های سازنده سوسپانسیون ذرات ریز‌ماده می‌باشند که همانند کلوئید پایدار هستند.

ت) آب گل‌آلود همانند شربت معده یک سوسپانسیون است.

۴) الف و ت

۳) ب و پ

۲) ب و ت

۱) الف و پ

(مشابه امتحان نهایی فرداد ۱۳۶ و هماهنگ کشوری شهریور ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱)

۸۳- چند مورد از عبارت‌های زیر را می‌توان با کلمات داده شده تکمیل کرد؟

(حفظ می‌کند - آب‌گریز - جامد - NaOH - کربن دی‌اکسید)

(آ) پاک‌کننده $\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COO}^-\text{K}^+$ یک صابون به شمار می‌رود.

(ب) پاک‌کننده افزون بر برهمکنش میان ذره‌ها با آلاینده‌ها و اکتشن نیز می‌دهند.

(پ) در نوعی از پاک‌کننده غیرصابونی بخش $(-\text{C}_6\text{H}_4 - \text{C}_{12}\text{H}_{25})$, است.

(ت) پاک‌کننده $\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COO}^-\text{Na}^+$ در آب سخت خاصیت پاک‌کنندگی خود را

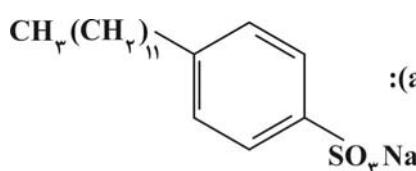
(ث) مخلوط پودری آلومینیم و سدیم هیدروکسید درون آب، همراه با تولید گاز می‌باشد.

۴) (۴)

۳) (۳)

۲) (۲)

۱) (۱)

ساختار (a):

ساختار (b):

الف) در ساختار (a) سه اتم کربن می‌توان یافت که به هیچ اتم هیدروژنی متصل نیستند.

ب) نسبت شمار جفتالکترون‌های پیوندی به شمار جفتالکترون‌های ناپیوندی در آنیون ترکیب (b)، برابر $\frac{9}{8}$ است.

پ) ساختار (a) از مواد پتروشیمیایی طی واکنش‌های پیچیده، در صنعت تولید می‌شود و قدرت پاک‌کنندگی آن نسبت به ساختار (b) در آب سخت بیشتر است.

ت) رفتار نور در شیر، ژله و رنگ پوششی مشابه است و ذره‌های سازنده سوسپانسیون، ذرات ریزماهه هستند که تهشین می‌شوند.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۸۵- کدام عبارت درست است؟

(۱) با اضافه کردن صابون به مخلوط ناهمگن آب و روغن، مخلوط پایدار و همگن تولید می‌شود.

(۲) صابون مراغه به دلیل داشتن افزودنی شیمیایی مناسب و خاصیت بازی مطلوب برای موهای چرب مناسب است.

(۳) به ازای واکنش هر مول استر طبیعی بلند زنجیر با مقدار کافی محلول سدیم هیدروکسید، یک مول صابون جامد تولید می‌شود.

(۴) جاذبه مولکول‌های صابون با آب نسبت به جاذبه مولکول‌های اسید چرب با آب قوی‌تر می‌باشد.

۸۶- از واکنش $5 \text{ g} / 222 / 5 \text{ g}$ استر سه‌عاملی سنگین با طول زنجیره‌های هیدروکربنی یکسان با مقدار کافی $\text{NaOH} / 75 / 0 \text{ mol}$ صابون تهیه شده است. به تقریب چند درصد از جرم مولی پاک‌کننده صابونی را اکسیژن تشکیل می‌دهد؟ (همه زنجیره‌های هیدروکربنی سیرشده‌اند).

$$(C=12, O=16, H=1, Na=23: g/mol^{-1})$$

۳۱/۵ (۱)

۱۰/۵ (۲)

۲۱ (۳)

۷/۵ (۴)

(مشابه امتحان نهایی فرورداد ۳۹۹)

۸۷- درستی یا نادرستی عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

• نوعی اکسید فلزی برای کاهش میزان اسیدی بودن خاک به آن افزوده می‌شود.

• محلول آبی سدیم کلرید حاوی یون‌های آزادانه و منظم در سرتاسر آن پراکنده‌اند.

• به فرایندی که در آن یک ترکیب مولکولی در آب به یون‌های مثبت و منفی سازنده خود تبدیل می‌شود، یونش می‌گویند.

۲) درست - نادرست - درست

۴) نادرست - نادرست - نادرست

۱) درست - نادرست

۳) درست - نادرست - نادرست

۸۸- چند مورد از مطالب زیر، نادرست است؟

• آرنیوس نخستین کسی بوده که اسیدها و بازها را بر یک مبنای علمی توصیف کرد.

• شیمی‌دان‌ها پیش از آنکه با ویژگی اسیدها و بازها آشنا شوند، با ساختار آن‌ها آشنا شده بودند.

• تعداد مول یون‌های حاصل از حل شدن ۱ مول N_2O_5 در آب با تعداد مول یون‌های حاصل از حل شدن ۱ مول K_2O در آب برابر است.

• اغلب داروها ترکیب‌های شیمیایی با خاصیت اسیدی یا بازی هستند.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۸۹- با توجه به شکل‌های زیر، کدام موارد زیر صحیح هستند؟ (درجه یونش محلول HA دو برابر درجه یونش محلول HX است).

(مشابه نهایی فرورداد ۳۹۹)

50 mL	100 mL
محلول $/2$ مولار	محلول $/4$ مولار
HA	HX

الف) pH محلول HX یک واحد بیشتر از محلول HA است.

ب) غلظت یون H^+ هر دو محلول برخلاف تعداد یون H^+ آنها، با هم برابر است.

پ) اگر HA یک اسید قوی باشد، آنگاه pH محلول HX $2 / 0$ است.

ت) اگر HX فورمیک اسید باشد، HA می‌تواند استیک اسید باشد.

۲) ب - پ

۴) فقط ب

۱) الف - ب

۳) پ - ت

۹۰- pH یک نمونه آب‌لیمو برابر $\frac{2}{7}$ است، نسبت غلظت یون هیدروکسید در این نمونه آب‌لیمو در دمای 25°C کدام است؟

- (۱) 4×10^{-6}
- (۲) 2×10^{-6}
- (۳) 4×10^{-8}
- (۴) 2×10^{-8}

(مشابه امتحان نهایی فرداد ۱۴۰۳ و هماهنگ کشوری شفیرور ۱۴۰۴)

۹۱- چند مورد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

- در دمای اتاق رسانایی الکتریکی محلول 1M مولار BaCl_2 با محلول 1M مولار $\text{Al}(\text{NO}_3)_3$ برابر است.
- برای یک سامانه تعادلی در دمای ثابت، در هنگام برقراری تعادل، غلظت تعادلی گونه‌های شرکت‌کننده ثابت است.
- در محلول‌های یک مولار HCl و HF ، غلظت یون کلرید کمتر از غلظت یون فلورید است.
- در شرایط یکسان دما و غلظت، هرچه ثابت یونش یک اسید بیشتر باشد، pH محلول آن اسید بیشتر است.

- (۱) دو مورد
- (۲) یک مورد
- (۳) سه مورد
- (۴) صفر

۹۲- کدام یک از موارد زیر نادرست می‌باشد؟

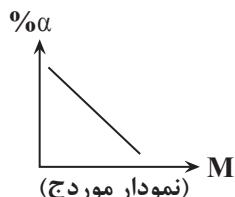
(الف) سدیم هیدروکسید جامد، یک باز آرنیوس به شمار می‌رود، زیرا در آب طی یونش باعث تولید یون هیدروکسید می‌شود.

(ب) K_2O ، کربن دی‌اسید و دی‌نیتروژن پنتاکسید به ترتیب باز، باز و اسید آرنیوس هستند.

(ج) نمودار واپستگی درصد یونش و غلظت اسید HF به صورت رو به رو است.

(د) در محلول آب گازدار، غلظت یون هیدروکسید 10^{-6} برابر غلظت یون هیدرونیوم است.

- (۱) الف، ب، د
- (۲) الف، ب، ج، د
- (۳) ب، ج، د
- (۴) الف، ب، ج

۹۳- بادام وحشی هیدروسیانیک اسید (aq) HCN دارد. طعم آن تلخ و خوردن آن خطرناک است. اگر pH محلولی از شیره این نوع بادام در دمای

(مشابه امتحان نهایی فرداد ۱۴۰۳)

اتاق برابر $15/5$ باشد، پاسخ موارد الف و ب در کدام گزینه به درستی آمده است؟ ($\log 7 = 0.85$) (دمای 25°C است).

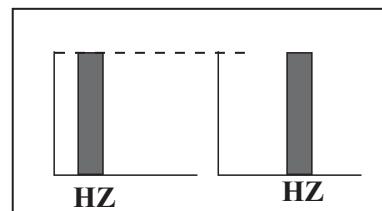
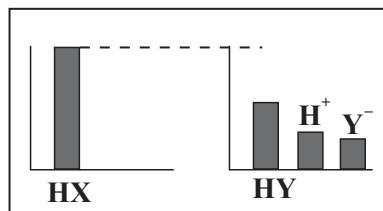
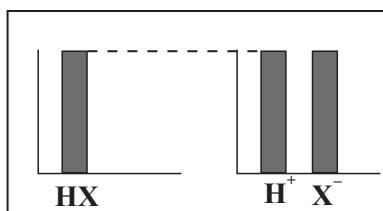

(الف) غلظت یون سیانید در محلول آن چند برابر یون هیدروکسید است؟

(ب) اگر غلظت مولی HCN موجود در محلول 1M مول بر لیتر باشد، ثابت یونش آن در دمای اتاق به تقریب کدام است؟

- (۱) 4×10^{-10} و 4900
- (۲) 4×10^{-11} و 490
- (۳) 4×10^{-11} و 4900
- (۴) 4×10^{-10} و 490

۹۴- با توجه به جدول داده شده و شکل‌های زیر در شرایط یکسان، کدام نتیجه‌گیری می‌تواند درست باشد؟

$$\text{HX} = \text{HCl} , \text{HY} = \text{CH}_3\text{OH} , \text{HZ} = \text{HCOOH} \quad (1)$$

$$\text{HX} = \text{HCl} , \text{HY} = \text{HCOOH} , \text{HZ} = \text{CH}_3\text{OH} \quad (2)$$

$$\text{HX} = \text{CH}_3\text{OH} , \text{HY} = \text{HCOOH} , \text{HZ} = \text{CH}_3\text{OH} \quad (3)$$

$$\text{HX} = \text{CH}_3\text{OH} , \text{HY} = \text{HCl} , \text{HZ} = \text{CH}_3\text{OH} \quad (4)$$

HCl	CH_3OH	HCOOH
$K_a = 10^{-7}$	$K_a \approx 0$	$K_a = 5 \times 10^{-5}$

۹۵- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) در شرایط یکسان، رسانایی الکتریکی محلول آبی سدیم هیدروکسید از آمونیاک بیشتر است.

(۲) در شرایط یکسان دما و غلظت هرچه ثابت یونش یک باز بیشتر باشد، pH محلول آن کمتر است.

(۳) برای یک سامانه تعادلی در دمای ثابت، غلظت تعادلی گونه‌های شرکت‌کننده در هنگام برقراری تعادل ثابت می‌ماند.

(۴) با تغییر غلظت یک اسید ضعیف در محلول آبی آن، ثابت یونش تغییری نمی‌کند.

۹۶- اسید تکپروتون دار HA دارای ثابت یونش اسیدی $K_a = 2 \times 10^{-5}$ است، به ترتیب غلظت یون A^- بر حسب مolar و درصد یونش در محلول آن به تقریب کدام است؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

$$(1) 2/25 \times 10^{-3} - 9 \times 10^{-4}$$

$$(2) 2 \times 10^{-2} - 8 \times 10^{-4}$$

$$(3) 2/25 - 9 \times 10^{-4}$$

$$(4) 2 - 8 \times 10^{-4}$$

۹۷- در رابطه با محلول‌هایی از سولفوریک اسید (محلول I) و نیترواسید (محلول II)، چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟ (یونش سولفوریک اسید را به صورت $H_2SO_4(aq) \rightarrow 2H^+(aq) + SO_4^{2-}(aq)$ در نظر بگیرید).

• اگر در دمای مشخص، غلظت مولی محلول I کمتر از محلول II باشد، pH این محلول می‌تواند کمتر از محلول II باشد.

• اگر pH این دو محلول آبی با هم برابر باشد، میزان رسانایی الکتریکی آنها نیز به یقین با هم برابر خواهد بود.

• اگر به هر لیتر از این دو محلول، مقدار برابر آب خالص اضافه شود، میزان تغییر pH محلول‌ها برابر می‌شود.

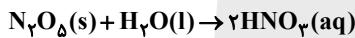
• اگر pH این دو محلول برابر باشد، جرمی از فلز منیزیم که با آنها واکنش می‌دهد نیز برابر است.

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

۹۸- مقدار m گرم N_2O_5 را در آب حل کرده و با افزودن آب مقطر حجم محلول حاصل را به ۲ لیتر رسانده‌ایم اگر غلظت یون هیدروکسید در این محلول برابر 5×10^{-13} مول بر لیتر باشد مقدار m چند گرم است؟ (دما $25^\circ C$ است).

$$(1) 2/16$$

$$(2) 4/32$$

$$(3) 0/216$$

$$(4) 0/432$$

۹۹- ۴۰ گرم اسید قوی HA و X گرم اسید ضعیف HB را به طور مجزا در ۲ لیتر آب خالص در دمای اتاق حل می‌کنیم اگر pH محلول‌های حاصل به اندازه $3/4$ واحد با هم تفاوت داشته باشند X کدام است؟ ($K_a(HA) = 2 \times 10^{-5} \text{ mol.L}^{-1}$, $A = 79$, $B = 59$, $H = 1 \text{ g.mol}^{-1}$, $\log 5 = 0/2$)

$$(1) 3 \times 10^{-2}$$

$$(2) 7/2 \times 10^{-2}$$

$$(3) 6 \times 10^{-2}$$

$$(4) 4 \times 10^{-2}$$

۱۰۰- محلوطی گازی به حجم $8/4$ لیتر شامل گازهای HF و HBr را در 4 لیتر آب خالص حل کرده تا محلولی با $pH = 1/6$ به دست آید. اگر در طی حل شدن HF در آب، به ازای هر 220 مولکول آن، 200 مولکول به صورت یونیده نشده در محلول باقی بماند، ثابت یونش هیدروفلوئوریک اسید در این شرایط چند مول بر لیتر است؟ (حجم مولی گازها در شرایط آزمایش برابر 28 لیتر است. از تأثیر HBr بر درصد یونش HF ، صرف نظر کنید).

$$(1) 10^{-3}$$

$$(2) 1/25 \times 10^{-4}$$

$$(3) 2/5 \times 10^{-3}$$

$$(4) 5 \times 10^{-4}$$

کیهان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۲۴-۴۴ - وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۰۱-چند مورد از عبارت‌های زیر، نادرست‌اند؟

- در ساختار لایه‌ای اتم، الکترون‌ها در فضای بسیار کوچک‌تر و در لایه‌های پیرامون هسته توزیع می‌شوند.
- انرژی لایه‌های الکترونی پیرامون هسته هر اتم، ویژه همان اتم بوده و به شمار ذره‌های درون هسته آن وابسته است.
- الکترون در برخی محدوده‌های یک لایه الکترونی، احتمال حضور بیشتری دارد و زمان بیشتری را در آن محدوده سپری می‌کند.
- مدل بور توانایی توجیه طیف نشری خطی اتم عنصرهای با عدد اتمی بزرگ‌تر از یک را نداشت.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۰۲-کدام موارد از مطالب زیر، درست‌اند؟

- (آ) طول موج نور بنفس از طول موج نور سبز، کوتاه‌تر است.
- ب) انرژی هر رنگ نور مرئی، با طول موج آن نسبت مستقیم دارد.
- پ) نوارهای رنگی در طیف نشری خطی اتم هیدروژن، ناشی از انتقال الکترون‌ها از لایه‌های بالاتر به لایه $n=2$ است.
- ت) هرچه فاصله میان لایه‌های انتقال الکترون در اتم برانگیخته هیدروژن بیشتر باشد، طول موج نور نشر شده، بلند‌تر است.

۴) فقط آ، پ

۳) آ، ب، پ

۲) فقط ب، ت

۱) ب، پ، ت

۱۰۳-با توجه به آرایش الکترونی لایه ظرفیت یون‌های تک اتمی گازی: A^{3+} , B^{2-} , C^{3+} , D^{2-} : $2s^2 2p^6$, $3s^2 3p^6$: کدام گزینه صحیح است؟

۱) عنصری اصلی با عدد اتمی ۱۵ است.

۲) یک عنصر واسطه است.

۳) A و C عنصرهای متعلق به یک گروه جدول دوره‌ای هستند.

۴) اتم B دو الکترون با $n=3$ دارد.۱۰۴-بیرونی‌ترین زیرلایه الکترونی اتمی $^{4s}_1$ می‌باشد. کدام عبارت زیر به یقین در مورد اتم آن عنصر درست است؟

۱) تفاوت عدد اتمی آن با سومین فلز گروه دوم جدول تناوبی برابر ۱ می‌باشد.

۲) سه لایه الکترونی پر از الکترون دارد و شمار الکترون‌ها با $=1$ در آن برابر ۷ می‌باشد.

۳) در گروه ششم جدول تناوبی است و در لایه ظرفیت خود ۶ الکترون دارد.

۴) تعداد الکترون‌ها با $=1$ در اتم آن، دو برابر عدد اتمی اولین عضو گروه ۱۴ جدول تناوبی است.۱۰۵-چه تعداد از موارد زیر نادرست است؟ ($N = 14, Na = 23, Mg = 24, S = 32: g/mol^{-1}$)

الف) مجموع $(n+l)$ الکترون‌های بیرونی‌ترین لایه اتم عنصری که آرایش الکترون - نقطه‌ای آن به صورت $:X^n_{l+1}$ و از دسته p و هم دوره با ^{31}Ga است برابر با ۲۸ می‌باشد.

ب) شمار یون‌های موجود در ۸۴ گرم منیزیم سولفید، $\frac{1}{5}$ برابر شمار یون‌های مثبت موجود در $16/6$ گرم سدیم نیترید است.

پ) تعداد الکترون مبادله شده برای تشکیل هر واحد فرمولی کلسیم برمید نصف آلومینیم سولفید است.

ت) نسبت تعداد جفت‌الکترون‌های ناپیوندی به تعداد جفت‌الکترون‌های پیوندی در O_2 بیشتر از NH_3 است.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۱۰۶- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) گنجایش الکترونی یک زیرلایه، از دو برابر عدد کوانتموی فرعی آن زیرلایه، چهار واحد بزرگتر است.

ب) حداقل گنجایش الکترونی لایه چهارم ($n=4$) برابر با تعداد عنصرهای تناوب ۶ می‌باشد.

پ) دو عنصر در تناوب چهارم دارای ۱۸ الکترون در لایه سوم خود هستند.

ت) براساس مدل اتمی بور الکترون‌های اتم هیدروژن در لایه اول قرار دارد و با دریافت مقادیر معینی انرژی به لایه بالاتر منتقل می‌شود.

(۱) درست - نادرست - درست - نادرست

(۲) نادرست - درست - نادرست - درست

(۳) نادرست - نادرست - درست - درست

(۴) نادرست - درست - نادرست - نادرست

۱۰۷- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) دو عنصر $_{27}A$ و $_{39}G$ در زیرلایه p بالاترین لایه اشغال شده اتم خود، الکترون ندارند.

(۲) تفاضل عدد اتمی اولین عنصر گروه ۱۶ و مجموع عددهای کوانتموی فرعی زیرلایه‌هایی که در دوره چهارم جدول دوره‌ای الکترون می‌پذیرند برابر ۵ است.

(۳) اگر آرایش الکترونی عنصر X به صورت $[Ar]4d^1 5s^2 5p^2$ باشد می‌توان گفت که لایه چهارم این عنصر کاملاً از الکترون پر شده است.

(۴) اگر آرایش الکترونی اتم عنصری به $4s^2 5p^4$ ختم شود، این عنصر متعلق به گروه ۱۶ و دوره ۵ جدول تناوبی است.

۱۰۸- با توجه به آرایش الکترونی آخرین زیرلایه اتم‌های داده شده در جدول روبرو، کدام عبارت درست است؟

اتم	X	Y	M	Z
آخرین زیرلایه	$3p^5$	$3s^2$	$2p^3$	$3p^1$

(۱) فرمول شیمیایی ترکیب X با Z به صورت ZX می‌باشد و برای تشکیل هر مول از آن، یک مول الکترون مبادله شده است.

(۲) اتم M در لایه ظرفیت خود ۳ الکترون دارد و با عنصر Y ترکیب یونی Y_3M_2 تولید می‌کند.

(۳) دو عنصر M و X با به اشتراک گذاشتن الکترون ترکیب مولکولی دوتایی با 10 جفت الکترون ناپیوندی تشکیل می‌دهند.

(۴) یون‌های پایدار دو عنصر Z و X، هم الکترون هستند.

۱۰۹- عنصر X از عناصر اصلی دوره ۴ جدول تناوبی است و آرایش لایه ظرفیت عنصر به گونه‌ای است که تمام زیرلایه‌های (های) موجود در آن نیمه‌پر

می‌باشد. ترکیب حاصل از چنین عنصری با کلر کدام مورد است و جزء کدام دسته از ترکیب‌ها می‌باشد؟

(۱) XCl_2 - یونی

(۲) XCl - یونی

(۳) XCl_3 - مولکولی

(۴) XCl - مولکولی

۱۱۰- اگر شمار الکترون‌های مبادله شده بین عنصرهای پنتاسیم و نیتروژن در طی تشکیل $6/55$ گرم پتانسیم نیترید با شمار اتم‌ها در $3/24$ گرم از

ترکیب XF_4 برابر باشد، با توجه به جرم‌های مولی داده شده، کدام ویژگی را می‌توان به عنصر X نسبت داد؟

$$(K = 39, Cl = 35/5, S = 32, F = 19, O = 16, N = 14, C = 12: g/mol^{-1})$$

(۱) با عنصر $_{34}Se$ هم‌گروه بوده و فراوان ترین نافلز زمین محسوب می‌شود.

(۲) مجموع مقدار $n+1$ برای الکترون‌های آخرین زیرلایه آن، با تعداد پروتون‌هاییش برابر است.

(۳) شمار الکترون‌های ظرفیتی آن برابر با شمار این الکترون‌ها در پنجمین عنصر دسته **d** است.

(۴) در دوره سوم جای داشته و می‌تواند ترکیباتی با فرمول شیمیایی CaX و H_3XO_4 تشکیل دهد.

قدر هدایای زمینی را بدانیم: صفحه‌های ۲۵ تا ۵۰ – وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۱۱- کدام عبارت‌ها درست هستند؟

آ) علاوه بر هیدروکربن‌های زنجیرهای، هیدروکربن‌های حلقوی نیز در نفت خام وجود دارند.

ب) مولکول شمار زیادی از مواد مانند کربوهیدرات‌ها، چربی‌ها، آمینواسیدها، آنزیم‌ها و پروتئین‌ها شامل اتم‌های کربن هستند که به سایر اتم‌ها اتصال پیدا کرده‌اند.

پ) گرافیت و الماس، هیدروکربن‌هایی هستند که در صد خلوص کربن در آن‌ها بسیار زیاد است.

ت) تفاوت مدل فضایپرکن با مدل گلوله – میله آن است که در مدل گلوله – میله تنها اتم‌های H نشان داده نمی‌شوند.

۴) آ و ب

۳) پ و ت

۲) ب و پ

۱) آ و پ

۱۱۲- کدام گزینه نادرست است؟

۱) بیش از ۹۰ درصد نفت خام صرف سوزاندن و تأمین انرژی می‌شود و تنها درصد کمی از آن در تولید مواد پتروشیمی به کار می‌رود.

۲) مقایسه اندازه مولکول‌های اجزای نفت خام به صورت: نفت کوره > گازوئیل > نفت سفید > بنزین است.

۳) قیمت نفت برنت دریای شمال از دیگر نفت‌ها بیشتر و قیمت نفت سنگین کشورهای عربی از بقیه کمتر است.

۴) قبل از جدا کردن نمک‌ها، اسیدها و آب از نفت خام، ابتدا آن را پالایش می‌کنند.

۱۱۳- کدام موارد درست است؟

آ) یکی از فراوردهای پتروشیمی با خاصیت اسیدی، به عنوان کاتالیزگر در واکنش تولید اتانول از اتن نقش دارد.

ب) واکنش با برم مایع، یکی از روش‌های شناسایی استیلن از استیلن است.

پ) نخستین عضو خانواده سیکلوآلکان‌ها و دومین عضو خانواده آلکن‌ها، هم‌بار یکدیگر می‌باشند.

ت) شمار پیوندهای دوگانه کربن – کربن نفتالن، دو برابر بنزن است.

۴) «پ» و «ت»

۳) «آ» و «ت»

۲) «ب» و «ت»

۱) «آ» و «پ»

۱۱۴- درستی یا نادرستی چند عبارت داده شده مشابه عبارت زیر است؟

«ازیابی چرخه عمر اصطلاحی است که برای ارزیابی میزان تأثیر یک فرآورده بر روی محیط‌زیست در مدت طول عمر آن به کار می‌رود.»

• غلظت گونه‌های فلزی موجود در کف اقیانوس‌ها نسبت به ذخایر زمینی آن‌ها بیشتر است.

• بازیافت فلزها از جمله آهن سبب کاهش سرعت گرمایش جهانی می‌شود.

• در ساختار فضایپرکن هیدروژن سیانید (HCN)، پیوند سه‌گانه قابل مشاهده است.

• آلکان راست‌زنگیر C₁₄H₂₂ در مقایسه با C₆H₆ آسان‌تر جاری می‌شود.

• اتم کربن علاوه بر اشتراك الکترون با اتم‌های دیگر می‌تواند با تشکیل آنیون تک‌اتمی به آرایش پایدار برسد.

۴) ۵

۳) ۴

۲) ۳

۱)

۱۱۵- همه موارد زیر نادرست‌اند، به جز:

۱) ۴-اتیل-۲، ۲-دی‌متیل‌هگزان، با ترکیب (CH₃)_۳CCH_۲CH(C_۲H_۵)CH_۲CH_۳ ایزومر است.

۲) اولین عضو خانواده آلکان‌ها گازی بی‌بو، بی‌رنگ و غیرسمی است که از زغال‌سنگ آزاد می‌شود.

۳) نام ۵-برمو - ۱-کلروپینتان می‌تواند نام درستی برای یک آلکان باشد.

۴) سنگ‌بنای پتروشیمی، ماده‌ای با نام قدیمی استیلن بوده که یک پیوند دوگانه در ساختار خود دارد.

۱۱۶- با توجه به شکل‌های مقابل، چند مورد از عبارت‌های بیان شده صحیح‌اند؟

• نقطه جوش آلکان B بیشتر از آلکان A است.

• شمار پیوندهای C-H در آلکان A کمتر از آلکان B است.

• اگر آلکان B دارای ۱۱ اتم کربن باشد، آلکان A حداقل دارای ۱۲ اتم کربن است.

• نیروی بین مولکولی و گرانروی آلکان B بیشتر از آلکان A است.

۲ (۴)

۳ (۳)

۴ (۲)

۱ (۱)

۱۱۷- نام کدام آلکان زیر براساس قواعد آبیاپاک درست نوشته شده است و در ساختار این ترکیب چند جفت الکترون پیوندی وجود دارد؟

(۱) ۳-اتیل ۳، ۷ - دی‌متیل اوکتان -

(۲) ۳-اتیل ۳، ۷ - دی‌متیل اوکتان -

(۳) ۶-اتیل ۲، ۶ - دی‌متیل اوکتان -

(۴) ۶-اتیل ۲، ۶ - دی‌متیل اوکتان -

۱۱۸- چند مورد از مطالب زیر، نادرست است؟

(آ) در ساختار ماده‌ای که به عنوان ضد بید برای نگهداری فرش و لباس کاربرد دارد، شمار پیوندهای C-C، ۷۵٪ برابر شمار پیوندهای C-H است.

(ب) نسبت شمار اتم‌های هیدروژن به شمار اتم‌های کربن در سیکلوهگزان و گاز عمل آورنده در کشاورزی یکسان است.

(پ) سیکلوآلکان‌ها ترکیباتی سیرنشده بوده و در هیچ واکنش شیمیایی شرکت نمی‌کنند.

(ت) بنزن یک هیدروکربن سیرنشده است و در اثر واکنش کامل یک مول از آن با ۳ مول گاز هیدروژن به سیکلوهگزان تبدیل می‌شود.

(ث) سرگروه ترکیب‌های آромاتیک و چهارمین عضو خانواده سیکلوآلکان‌ها از جمله هیدروکربن‌های سازنده نفت خام می‌باشند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

۱۱۹- آلکین A را در مقدار کافی اکسیژن سوزانده‌ایم. اگر نسبت جرم کربن دی‌اکسید تولید شده به جرم آلکین اولیه، برابر $\frac{3}{4}$ باشد، به ترتیب از راست به چپ در ساختار این آلکین چند پیوند اشتراکی وجود دارد و در فرایند سیر شدن کامل این آلکین، چند درصد به جرم مولی آن افزوده می‌شود؟ ($C=12, H=1, O=16: g/mol^{-1}$) (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید).

۹-۸ (۱)

۹-۱۱ (۲)

۱۰-۱۱ (۳)

۱۰-۸ (۴)

۱۲۰- از واکنش سوختن کامل مخلوطی از یک آلکان (دارای a کربن)، آلکن (دارای b کربن) و آلکین (دارای c کربن)، با نسبت‌های مولی مختلف در شرایط مناسب، داده‌های جدول زیر حاصل شده است. کدام مقایسه درست است؟

آزمایش	مول آلان	مول آلکن	مول آلکین	مول CO ₂	مول H ₂ O
۱	۱/۵	۱	۱/۵	۱۲/۵	۱۲
۲	۰/۵	۱	۱	۱۳	۱۲
۳	۱/۵	۰/۵	۱	۱۱/۵	۱۲

a > c > b (۱)

c > b > a (۲)

c > a > b (۳)

a > b > c (۴)

آزمون ۴ آبان ماه

دوازدهم تجربی

دفتر چه سوم (زمان برگزاری: ساعت ۱۰/۱۵ تا ۱۱/۱۵)

نحوه پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
اجباری	ریاضی ۳	۲۰	۱۲۱	۱۴۰
اجباری	ریاضی پایه	۱۰	۱۴۱	۱۵۰
اجباری	زمین‌شناسی	۱۰	۱۵۱	۱۶۰

این آزمون نمره منفی دارد و ضرایب هر درس در کارنامه مطابق با آخرین کنکور لحاظ می‌شود.

طرحان سؤال در درس‌های ریاضی و زمین‌شناسی

ریاضی	احسان سینی سلسله - احمد عابدزاده - امیررضا پویامنش - جلیل احمدمریبلوج - جواد زنگنه قاسم آبادی - دیبا اسماعیلی - رضا جعفری - رضا شوشیان - رضا ماجدی - زانیار محمدی - سامان شرف قراچلو - سروش موئینی - سیدمحمد موسوی - صادق فتحی الیاسی - علی اصغر شریفی - علی رضایی - فرشاد حسن زاده - فرشاد صدیقی فرد - محمد پاک نژاد - محمد صادق هدایتی - محمد مهدی شب کلاهی - مصطفی کیانی - مهدی ذاکری - مهرداد استقلالیان - یحیی مهدوی	بهزاد سلطانی - روزبه اسحقیان - سلیمان علیمحمدی - مهدی جباری
-------	---	---

برای دریافت اخبار گروه تجربی و مطالب درسی به کanal 2 @zistkanoon مراجعه کنید.

تابع - ریاضی ۳: صفحه‌های ۱۰۹ + ریاضی ۱: صفحه‌های ۱۱۷ + ریاضی ۲: صفحه‌های ۴۷ تا ۷۰ - وقت پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

(مشابه امتحان هماهنگ کشوری دی ۱۴۰۰)

$$f(x) = \frac{x^3}{2} + 1 - 121 \quad \text{اگر } f \text{ باشد، حاصل } (-3)^{-1} f \text{ کدام است؟}$$

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۳ (۳)
- ۴ (۴)

(مشابه امتحان نهایی فرداد ۱۴۰۰)

$$f(x) = 5 + \sqrt{2x - 4} \quad \text{اگر } f \text{ باشد، دامنه تابع } f^{-1}(f(x)) \text{ کدام است؟}$$

- [۰, +∞) (۱)
- [۲, +∞) (۲)
- [۵, +∞) (۳)
- [۷, +∞) (۴)

$$-123 \quad \text{اگر نقطه } (m, n) \text{ روی نمودار } y = f(x) \text{ با نقطه } (-8, 12) \text{ روی نمودار باشد، آنگاه مقدار } n - m \text{ کدام است؟}$$

(مشابه امتحان هماهنگ کشوری دی ۱۴۰۰ - درس مسابان ۲)

- ۳۲ (۱)
- ۲ (۲)
- ۱۶ (۳)
- ۸ (۴)

$$-124 \quad \text{اگر رابطه } f = \{(2, a), (a, a^2 - 2), (a, 3a - 4), (a^3 - 6, b)\} \text{ یک تابع باشد، حاصل } a^2 - b^2 \text{ کدام می‌تواند باشد؟}$$

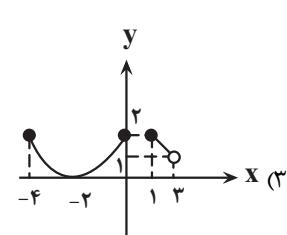
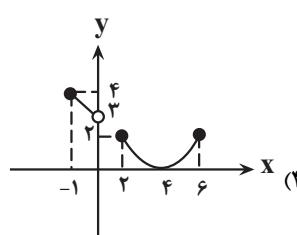
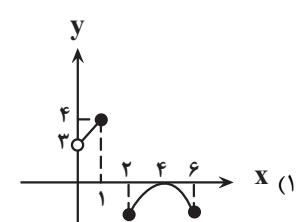
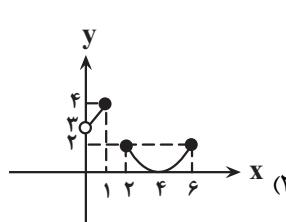
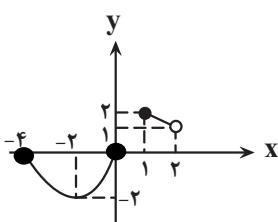
- ۴(۱)
- ۳(۲)
- ۱(۳)
- ۲(۴)

$$-125 \quad \text{اگر تابع } f(x) = \begin{cases} ax + b + |x - 2| & ; x \geq 2 \\ -2x + c & ; x < 2 \end{cases} \text{ خطی باشد و } f(1) = 0, \text{ آنگاه حاصل } a\sqrt{c\sqrt{b}} \text{ کدام است؟}$$

- ۶ (۱)
- ۶ (۲)
- ۱۰ (۳)
- ۱۰ (۴)

(مشابه امتحان هماهنگ کشوری شوریور ۱۴۰۰ - درس مسابان ۲)

$$-126 \quad \text{نمودار تابع } f(x) \text{ به صورت روبرو است. نمودار تابع } y = f(2 - x) + 2 \text{ کدام است؟}$$

۱۲۷ - اگر ورودی و خروجی ماشین روبرو به ترتیب 1 و $\sqrt[3]{243}$ باشد، مقدار کوچکتر a کدام است؟

$$\xrightarrow{(x-2a)} \xrightarrow{\frac{\sqrt[3]{x}}{3x+1}} \xrightarrow{3^3x-1} \text{خروجی}$$

-۴ (۱)

۴ (۲)

 $-\frac{40}{81}$ (۳) $\frac{40}{81}$ (۴)

(مشابه امتحان نوبایی فرداد ۱۴۰۳ - درسن هسابان ۲)

۱۲۸ - به ازای چه مقادیری از m وارون تابع $f(x) = (x-2)^3 + m$ فقط از ناحیه چهارم مختصاتی نمی‌گذرد؟

 $m < 2$ (۱) $m \geq 2$ (۲) $m < 8$ (۳) $m \geq 8$ (۴)

۱۲۹ - اگر $f(x) = 2^{x-|x|}$ و $g(x) = \sqrt{-x^2 + 4x - 3}$ باشد، آنگاه برد تابع gof شامل چند عدد صحیح است؟

(۱) بی‌شمار

(۲) دو

(۳) یک

(۴) صفر

۱۳۰ - اگر دامنه تابع $f(x) = \frac{\sqrt{(b^2 - 4)x^2 - bx + 2}}{2x - a}$ به صورت $(-1, +\infty)$ باشد، مقدار $a+b$ کدام است؟

-۴ (۱)

۴ (۲)

-۶ (۳)

۶ (۴)

۱۳۱ - به ازای چند مقدار صحیح a ، تابع $f(x) = \frac{1}{2} \sqrt{1 - (a^2 - 9)x^3}$ در دامنه تعریف خود اکیداً نزولی است؟

۴ (۱)

۵ (۲)

۷ (۳)

(۴) بی‌شمار

(مشابه امتحان هماهنگ کشوری شهربور ۱۴۰۲)

۱۳۲ - اگر دامنه تابع $f(x) = -x^2 + 4x$ برابر $(-\infty, 2]$ باشد، ضابطه و دامنه تابع وارون آن کدام گزینه است؟

 $(-\infty, -4] \cdot f^{-1}(x) = 2 - \sqrt{4 - x}$ (۱) $(-\infty, +4] \cdot f^{-1}(x) = 2 + \sqrt{4 - x}$ (۲) $(-\infty, +4] \cdot f^{-1}(x) = 2 - \sqrt{4 - x}$ (۳) $(-\infty, -4] \cdot f^{-1}(x) = 2 + \sqrt{4 - x}$ (۴)

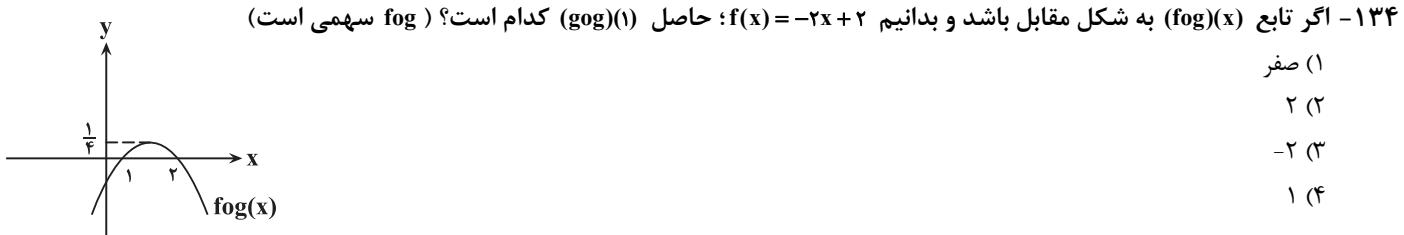
۱۳۳ - تابع $f(x) = \frac{x-1}{x+2}$ را با دو انتقال افقی و عمودی بر تابع $g(x) = \frac{a}{x}$ منطبق کرده‌ایم. مقدار a کدام است؟

-۲ (۱)

-۳ (۲)

۲ (۳)

۳ (۴)

۱۳۵ - دو تابع $\{f, g\}$ مفروض‌اند. اگر $g(x) = \sqrt{5x+6}$ و $f = \{(5,2), (7,3), (1,4), (3,6), (9,1)\}$ باشد، a کدام است؟

۱) ۱
۲) ۳
۳) ۶
۴) ۷

۱۳۶ - اگر $h(x) = 2x^3 - 3x - 1$ و $g(x) = |f(x)| + x$ ، $f(x) = x - [x]$ باشد، حاصل ضرب ریشه‌های معادله $h(x) = g(x)$ کدام است؟

- ۰/۲ (۱)
۰/۵ (۲)
-۰/۵ (۳)
-۰/۲ (۴)

۱۳۷ - اگر $f(x) = g^{-1}(3x+6)$ باشد، حاصل $((fog)^{-1})$ کدام است؟

- ۱ (۱)
۲ (۲)
-۱ (۳)
-۲ (۴)

۱۳۸ - اگر رابطه $f(x) = 6x+1$ برقرار باشد، آن‌گاه حاصل $((f^{-1}+f^{-1}))$ کدام است؟

- ۳ (۱)
-۳ (۲)
۲ (۳)
-۲ (۴)

۱۳۹ - تابع لگاریتمی صعودی $f(x)$ را به اندازه ۳ واحد به سمت چپ برد و سپس نسبت به محور y ها و سپس نسبت به محور x ها قرینه کرده‌ایم، تابع حاصل به صورت $f(x) = \log_{\alpha}(-2x+1)$ شده است. تابع $f(x)$ کدام است؟

$$\begin{cases} f(x) = \log_{\alpha}(-2x+3) \\ \alpha > 1 \end{cases} \quad (۲)$$

$$\begin{cases} f(x) = \log_{\frac{1}{\alpha}}(2x-5) \\ 0 < \alpha < 1 \end{cases} \quad (۱)$$

$$\begin{cases} f(x) = \log_{\frac{1}{\alpha}}(-2x+3) \\ \alpha > 1 \end{cases} \quad (۴)$$

$$\begin{cases} f(x) = \log_{\alpha}(-2x-5) \\ 0 < \alpha < 1 \end{cases} \quad (۳)$$

۱۴۰ - اگر $y = \sqrt{f(x) - f^{-1}(x)}$ و دامنه تابع $f(x) = \sqrt{x} - \sqrt{4-x} + 2$ باشد، حاصل $a+b+c+d+e$ کدام است؟

- ۶ (۱)
۸ (۲)
۱۰ (۳)
۱۲ (۴)

تابع و معادله درجه ۲ - ریاضی ۱: صفحه‌های ۷۰ + ۸۲ تا ۱۸ - ریاضی ۲: صفحه‌های ۱۱ تا ۲۰ - وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

۱۴۱ - اگر بیشترین مقدار تابع $f(x) = (k+3)x^3 - 4x + k$ برابر صفر باشد، مقدار k کدام است؟

- ۴ (۱)
- ۱ (۲)
- ۱ (۳)
- ۴ (۴)

۱۴۲ - در معادله $x^2 - 3mx + 81 = 0$ یک ریشه مکعب ریشه دیگر است. مجموع مقادیر قابل قبول برای m کدام است؟

- (۱) صفر
- ۱۰ (۲)
- ۱۰ (۳)
- ۲۰ (۴)

۱۴۳ - در معادله درجه دوم $3x^2 - 11x + 9 = 0$ با ریشه‌های α و β ، مقدار $\frac{\alpha}{\beta^2 + 3} + \frac{3\beta}{11\alpha}$ کدام است؟

- $\frac{64}{99}$ (۱)
- $\frac{65}{99}$ (۲)
- $\frac{67}{99}$ (۳)
- $\frac{68}{99}$ (۴)

۱۴۴ - اگر β و α ریشه‌های متمایز معادله درجه دوم $27\beta^2x^2 - 2ax + \alpha = 0$ باشند، اندازه تفاضل ریشه‌های این معادله درجه دوم کدام است؟

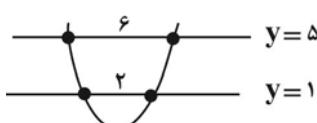
- $\frac{2}{3}$ (۱)
- $\frac{4}{3}$ (۲)
- $\frac{8}{3}$ (۳)
- $\frac{10}{3}$ (۴)

۱۴۵ - اگر x_1 و x_2 ریشه‌های معادله درجه دوم $ax^2 = 3 + (2a-1)x + 2x_1x_2$ بین ریشه‌های معادله برقرار باشد،

حاصل ضرب ریشه‌های معادله کدام است؟

- $\frac{9}{4}$ (۱)
- $\frac{4}{3}$ (۲)
- $-\frac{4}{3}$ (۳)
- $-\frac{9}{4}$ (۴)

۱۴۶ - منحنی $y = ax^2 + bx + c$ روی خطوط $y=1$ و $y=5$ ، پاره خط‌هایی به طول‌های ۲ و ۶ ایجاد می‌کند. مقدار a کدام است؟

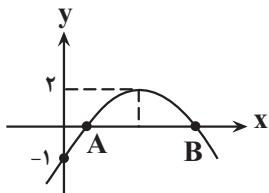
- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- $\frac{1}{3}$ (۳)
- $\frac{1}{2}$ (۴)

۱۴۷ - حداقل مقدار صحیح b کدام باشد تا مطمئن شویم نمودار سه‌می $y = (a-3)x^3 + bx + 1 - a$ فقط از نواحی اول و سوم و چهارم عبور می‌کند؟

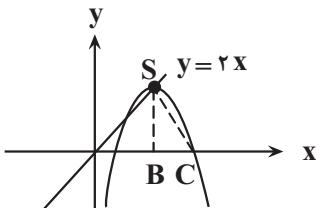
- (۱) صفر
- (۲) ۱
- (۳) ۲
- (۴) ۳

۱۴۸ - سه‌می $y = f(x)$ به صورت رو به رو است. اگر طول پاره خط AB برابر ۴ و عرض رأس سه‌می برابر ۲ باشد، مقدار $f(\sqrt{6})$ کدام است؟

- (۱) $\sqrt{3}$
- (۲) $-\sqrt{3}$
- (۳) ۲
- (۴) -۲

۱۴۹ - اگر معادله سه‌می زیر به صورت $-x^3 + mx + m - 9 = 0$ باشد، مساحت مثلث SBC کدام است؟ (نقطه S ، رأس سه‌می است).

- (۱) $3\sqrt{6}$
- (۲) $6\sqrt{6}$
- (۳) $16\sqrt{6}$
- (۴) $24\sqrt{6}$

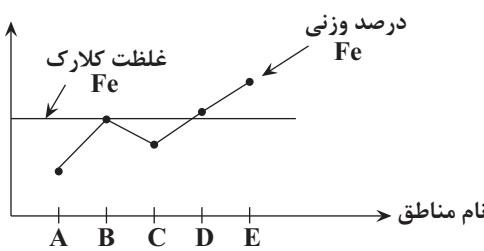
۱۵۰ - α و β ریشه‌های معادله $x^3 - x = \frac{m}{n}$ هستند ($\alpha < \beta$). اگر $\alpha^4 + \beta^4 + 1 = m + \sqrt{n}$ حاصل کدام است؟ ($m, n \in \mathbb{Z}$)

- (۱) ۰/۵
- (۲) ۱
- (۳) ۱/۵
- (۴) ۲

آفرینش کیهان و تکوین زمین+منابع معدنی و ذخایر انرژی، زیر بنای تمدن و توسعه-زمین‌شناسی: صفحه‌های ۱۸ تا ۳۱ - وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۵۱ - سیلیکات‌ها کانی‌هایی هستند که در ترکیب خود بنیان

- (۱) SiO_4^{4-} دارند و بیش از ۹۰ درصد زمین را تشکیل داده‌اند.
- (۲) SiO_4^{4-} دارند و بیش از ۹۰ درصد زمین را تشکیل داده‌اند.
- (۳) SiO_4^{4-} دارند و بیش از ۹۰ درصد پوسته زمین را تشکیل داده‌اند.
- (۴) SiO_4^{4-} دارند و بیش از ۹۰ درصد پوسته زمین را تشکیل داده‌اند.

۱۵۲ - نتایج حاصل از اندازه‌گیری درصد وزنی Fe در سنگ‌های مناطق مختلف در نمودار

- زیر ارائه شده است. با توجه به نمودار کدام گزینه صحیح‌تر است؟
- (۱) به مناطق A و D کانسار می‌گویند.

- (۲) این کانه در مناطق D و E به صورت آزاد یافت می‌شود.
- (۳) آهن در منطقه C دارای بی‌هنجاری منفی بوده و استخراج آن مقرر به صرفه است.
- (۴) در منطقه E ممکن است مگنتیت و کانی‌های باطله استخراج شود.

- ۱۵۳ - کدام گروه از کانی‌ها/عناظر زیر از کانسنگ‌های یکسانی تشکیل می‌شوند؟

- (۱) زمرد - طلا
 (۲) زمرد - سرب
 (۳) مولیبدن - کروم
 (۴) نیکل - مسکوویت

- ۱۵۴ - کدام عبارت‌ها در رابطه با پیامدهای حاصل از مراحل مختلف چرخهٔ ویلسون درست هستند؟

- الف) فرورانش یک ورقهٔ اقیانوسی به زیر یک ورقهٔ اقیانوسی دیگر و تشکیل جزایر قوسی در اقیانوس آرام
 ب) برخورد ورقه‌های عربستان و ایران تشکیل رشته‌کوه‌های هیمالیا
 ج) راه یافتن مواد مذاب سست کرده به بستر اقیانوس و تشکیل پشتلهای میان اقیانوسی
 د) فرورانش ورقهٔ اقیانوسی به زیر ورقهٔ قاره‌ای مجاور خود و تشکیل پوستهٔ جدید در بستر اقیانوس

- (۱) الف و ج (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) ب و د

- ۱۵۵ - نتیجهٔ حرکت بین کدام ورقه‌ها، ایجاد رشتهٔ کوه هیمالیا است؟

- (۱) آسیا - هندوستان
 (۲) عربستان - هندوستان
 (۳) ایران - عربستان
 (۴) آفریقا - آسیا

- ۱۵۶ - کدام گزینه در مورد کانی‌هایی با ترکیب شیمیایی مشابه پیریت نادرست است؟

- (۱) در انواع سنگ‌های آذرین، رسوی و دگرگونی یافت می‌شوند.
 (۲) فاقد بنیان سیلیکاتی (SiO_4^{4-}) در ترکیب خود هستند.
 (۳) در صد وزنی آن‌ها در ترکیب پوستهٔ زمین، کمتر از پیروکسن‌ها می‌باشد.
 (۴) شامل سولفات‌ها، سولفیدها، اکسیدها، فسفات‌ها، کربنات‌ها و فلدوپارها می‌باشند.

- ۱۵۷ - مهم‌ترین شرط لازم برای تشکیل پگماتیت‌ها چیست؟

- (۱) سردشدن و تبلور بخش اعظم ماقما
 (۲) فراوانی آب و مواد فرار در ماقما مانده
 (۳) وجود توده‌های نفوذی با دمای بالا در اعماق
 (۴) وجود سیالات آب گرم حاوی یون‌های فلزی

- ۱۵۸ - عامل اصلی ایجاد پشتلهای میان اقیانوسی بوده که در مرحله چرخهٔ ویلسون رخ می‌دهد.

- (۱) جریان‌های همرفتی - بسته‌شدن
 (۲) مواد مذاب سست کرده - گسترش
 (۳) جریان‌های همرفتی - بازشدگی
 (۴) فرورانش ورقهٔ اقیانوسی - بسته‌شدن

- ۱۵۹ - چگونه می‌توان به وجود حرکت ورقه‌های سنگ‌کرده در یک منطقهٔ پی‌برُد؟

- (۱) مقایسهٔ ترکیب شیمیایی عناظر در مناطق مختلف پوستهٔ زمین
 (۲) بررسی توزیع و ترکیب شیمیایی عناظر در سنگ‌های مناطق مختلف
 (۳) مقایسهٔ غلظت عناظر در سنگ و خاک‌های یک منطقه با مقدار غلظت میانگین کلارک
 (۴) پیداکردن غلظت کلارک در سنگ‌ها و خاک‌های مناطق مختلف

- ۱۶۰ - نتایج حاصل از تجزیهٔ شیمیایی عناظر موجود در سنگ‌های یک معدن به صورت زیر می‌باشد. کدام گزینه صحیح است؟

عنصر	درصد براساس جرم	غلظت کلارک
مس	%۰۰۶	%۰۰۷
آهن	۵٪۲	۵٪۸
منگنز	%۰۱	%۱۰
سرب	%۰۱۶	%۰۰۰۱۶

- (۱) مس در این کانسارت هنجری منفی داشته و استخراج آن از نظر اقتصادی مقرن به صرفه است.
 (۲) این معدن دارای کانهٔ کالکوپیریت بوده و کوارتز و فلدوپار به عنوان کانی باطله می‌باشند.
 (۳) این معدن احتمالاً کانهٔ گالن دارد ولی آهن و مس در آن بی‌هنجری منفی دارند.
 (۴) منگنز و سرب دارای بی‌هنجری منفی بوده و استخراج آن‌ها مقرن به صرفه نیست.

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

ح آبان

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	همایش اینترنتی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سجاد محمدنژاد، فاطمه راسخ، حمید گنجی، امیرمحمد علیدادی، فرزاد شیرمحمدی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

۳۰ دقیقه

* بر اساس متن زیر به شش پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید. متن از کتاب «چهار سیمای اسطوره‌ای» نوشه‌ی جلال ستاری با تلخیص و اندکی تغییر انتخاب شده است.

داستان فرانکشتاین، داستان ترسناک هیولایی بی‌نام‌نشان است که به دست مرد دانشمندی جوان به همین نام، با علم پیشرفت‌هی روز و از استخوان‌های مردگان، جان می‌باید، اما با وجود خرد سرشار، به دلیل ظاهر زشت خود، از سوی آدمیان طرد می‌شود. پس به سوی فرانکشتاین می‌رود و از او می‌خواهد همتایی برایش بیافریند و چون پاسخ منفی می‌شنود، برمی‌آشوبد و سوگند می‌خورد جان عزیزان فرانکشتاین را بگیرد. پس چنین می‌کند و پس از قتل اطرافیان فرانکشتاین، حتی نوعروسو او را نیز در شب ازدواجش از بین می‌برد و می‌گریزد. فرانکشتاین عزم خود را جزم می‌کند که هیولا را از بین ببرد، پس به دنبال او تا مناطقی صعب‌العبور می‌رود، اما ناگاه در کشتی‌ای به دست هیولا کشته می‌شود. اوج داستان همین است که با همین غیبت دهشت‌انگیز پایان می‌گیرد.

طرفه آن که رمان اصلی با نیتی اخلاقی نوشته شده است، یعنی داستان دانشمند با کبر و نخوتی است که خود را منجی عالم بشریت می‌پندارد، ولی در تلاشش برای خلق موجود فرمانبرداری که جهانیان را از درد بینوایی برهاشد، شکست می‌خورد، اما خوانندگان استنباط دیگری داشتند و فرانکشتاین را دانشمند دیوانه‌ای پنداشتند که با غرور و رعونت نفس می‌خواهد فرعون وار دعوی خدایی کند و سرانجام به دست آن آدم‌صنوعی که خود ساخته است، کشته می‌شود.

MARY SHELLEY
FRANKENSTEIN

جمله‌ی «من شرور و خبیث، چون بدیختم» جمله‌ای است که در برخی روایت‌های داستان از زبان هیولا بیان می‌شود. این جمله به نوعی توجیه علت رفتارهای هیولا است. اما علت آفرینش این اثر چیست؟ **پیاتریس دیدیه** منتقد مشهور ادبی در پاسخ به کسانی که رمان فرانکشتاین را ساخته و پرداخته‌ی همسر «مری شلی» می‌دانند و نه خود او، چنین استدلال می‌کند: «مری شلی با خلق اسطوره‌ی بلندآوازه‌ای چون فرانکشتاین، ممکن است نیازش به فرزند زادن را برآورده باشد، چون داستان فرانکشتاین در شرح این معنی است که چگونه می‌توان آدم ساخت.» در واقع «قلمزنی زن، مربوط به شرح و وصف درون است: درون خانه، درون پیکر، بازگشت به خود. این نگارش زنانه طبیعتاً اسطوره‌ی پیشرفت فنی و ایمان به آینده را که اسطوره‌ای نرینه است نفی می‌کند.»

رمان مری شلی را که سرچشمه‌ی تقلید دیگر رمان نویسان نیز بوده است، به شکلی دیگر نیز تفسیر کرده‌اند: «آدمی قادر به برابری با خدای خالق کائنات نیست و اگر بیش از اندازه‌ی گلیم خویش پای‌کشد و لاف زند که رب اعلی است و می‌تواند خالقی هم شأن او باشد از پای درمی‌آید. به سان آن ضرب المثل مشهور که ...

- ۲۵۱ - بر اساس متن بالا، عبارت گزینه‌ی ... درست نیست.

۱) برداشت مخاطبان یک اثر هنری لزوماً با آنچه مقصود خالق آن بوده است یکسان نیست.

۲) داستان نویسان و راویان، هرگز به توجیه رفتارهای شخصیت‌های داستان‌ها نمی‌پردازند.

۳) هراس‌افکنی یک اثر ترسناک هنری، ممکن است به دلیل ناتمام‌ماندن آن از نظر مخاطب باشد.

۴) طردشدن شخص از سوی جمع، ممکن است به رفتارهای پر خاشگرانه‌ی آن شخص بینجامد.

- ۲۵۲ - متن، پاسخ به کدام پرسش(ها) را در خود دارد؟

الف) علت انتساب نگارش بخش‌هایی از رمان فرانکشتاین به همسر «مری شلی» چیست؟

ب) هیولای داستان فرانکشتاین، خباثت خود را ناشی از چه می‌دانست؟

ج) اسلوب مری شلی را در خلق داستان‌های ترسناک، چه کسانی پس از او پی‌گرفتند؟

(۱) فقط «الف» و «ب»

(۲) فقط «ج»

(۳) فقط «الف» و «ج»

۲۵۳- متن با کدام عبارت تکمیل می‌شود؟

- ۱) کوزه‌گر از کوزه‌ی شکسته آب می‌خورد.
- ۲) بز گر از سر چشم‌ه آب می‌خورد.
- ۳) برادری به جای خود، بزغاله یکی هفت صtar.
- ۴) فوت کوزه‌گری را نیاموخته است.

۲۵۴- عبارت گزینه‌ی ... در استدلال‌های پایانی متن، از پیش مفروض است.

- ۱) فرعون سرشتی نیک داشته است اما قدرت، او را از خود بهدر کرده است.
- ۲) منجی عالم بشریت، جنسیت زنانه خواهد داشت.
- ۳) جرم شخصی است، یعنی تنبیه مجرم به دیگر اشخاص مربوط نمی‌شود.
- ۴) پیشرفت‌های فنی، از اسطوره‌های مردانگی است.

۲۵۵- ساختمان کدام واژه به ساختمان واژه «قلمزنی» در متن نزدیکتر است؟

۱) کمپیدایی	۲) هواگیری
۳) ناجوانمردی	۴) آهنگری

۲۵۶- نوع «ی» پایانی در کدام یک از کلمات مشخص شده در عبارت «رمان اصلی با نتیجه اخلاقی نوشته شده است، ولی دانشمند در تلاشش برای خلق موجود فرمانبرداری که جهانیان را از دد بینوایی برهاند، شکست می‌خورد» با نوع «ی» در «نتیجه» در ابتدای همین متن شباهت بیشتری دارد؟

۱) اصلی	۲) اخلاقی
۳) فرمانبرداری	۴) بینوایی

۲۵۷- اگر «الف»‌ها همه «ب» باشند و هیچ «ب» نباشد که همزمان «ج» و «د» باشد، می‌توان با قطعیت گفت ...

- ۱) «ج» و «د» عضو مشترک ندارند.
- ۲) هیچ «الف» نیست که همزمان هم «ج» باشد و هم «د».
- ۳) «ج» و «د» عضو مشترک دارند.

۴) نه هیچ «ب» هست که همزمان هم «الف» باشد و هم «ج»، و نه هیچ «ب» هست که همزمان هم «الف» باشد و هم «د».

۲۵۸- متن‌های زیر، بخشی از متن‌هایی است که روی چهار مدرک تحصیلی مختلف نوشته شده است، ولی می‌دانیم یکی از این مدارک جعلی است. آن مدرک کدام است؟

۱) به موجب یکصدمین جلسه مورخ ۱۳۷۶/۹/۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی، این دانشنامه به آقای محمود ایلامی فرزند مجتبی که دوره‌ی کارشناسی رشته‌ی بهداشت و ایمنی محیط زیست را به پایان رسانده است، در تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۳۱ اعطای شد. امید است ایشان در توأم نمودن علم با عمل و خدمت به جامعه توفيق یابند.

۲) بدین وسیله گواهی می‌شود خانم المیرا الموتی فرزند جعفر از طریق آزمون سراسری سال ۱۳۸۸ در این واحد دانشگاهی پذیرفته شده و تعداد ۱۴۴ واحد درسی را در رشته‌ی مهندسی خودرو مقطع کارشناسی پیوسته در نظام آموزشی تمام وقت گذرانیده و در تاریخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۸ طبق ضوابط این دانشگاه به اخذ مدرک کارشناسی نائل آمده است.

۳) به موجب مصوبه‌ی مورخ شهریور ماه سال یکهزار و سیصد و هشتاد و چهار شورای گسترش آموزش عالی، نظر به این که خانم شبینم شبانی فرزند مصطفی در تاریخ ۱۳۹۰/۰۶/۹ دوره‌ی تحصیلات خود را به صورت مجازی به پایان رسانده است، این دانشنامه با درجه‌ی کارشناسی ارشد در رشته‌ی مهندسی برق به ایشان اعطا می‌شود.

۴) به موجب اساسنامه‌های مصوب شورای مرکزی دانشگاه‌ها، چون آقای امیرهوشنج چنگیان فرزند صدر در تاریخ شهریور ماه ۱۳۷۵ دوره‌ی تحصیلات دانشکده مهندسی کامپیوتر را با موافقیت به پایان رسانیده، لذا این دانشنامه با درجه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی مهندسی کامپیوتر به وی اعطا می‌شود.

۲۵۹ - در یک دوره از مسابقات پرش خرک حلقه در ورزش ژیمناستیک، پنج ورزشکار از کشورهای عراق، سوئد، سوریه، دانمارک و بربادیل - نه لزوماً به ترتیب - اول تا پنجم شدند. درباره‌ی رتبه‌بندی آن‌ها، فقط می‌دانیم بین ورزشکار سوری و ورزشکار بربادیل، دقیقاً دو ورزشکار دیگر قرار گرفته‌اند.

کدام گزینه ناممکن نیست؟

۱) ورزشکار عراقی اول، ورزشکار دانمارکی دوم و ورزشکار سوری سوم شده باشد.

۲) ورزشکار سوری اول، ورزشکار عراقی سوم و ورزشکار بربادیل پنجم شده باشد.

۳) ورزشکار دانمارکی اول، ورزشکار سوری دوم و ورزشکار سوئدی سوم شده باشد.

۴) ورزشکار سوئدی اول، ورزشکار بربادیل دوم و ورزشکار سوری چهارم شده باشد.

۲۶۰ - می‌دانیم از بین مینا و مونا و سمیرا و سیما، یکی شیشه را شکسته است. مینا می‌گوید سیما شیشه را نشکسته است. مونا می‌گوید مینا درست گفته است. سمیرا می‌گوید کار سیما است و سیما می‌گوید آن که شیشه را شکسته است، سمیرا است. می‌دانیم از این چهار نفر، یکی دروغ می‌گوید.

آن شخص کیست؟

۱) مینا

۲) مونا

۳) سمیرا

۲۶۱ - حسین، محمد و رضا مجموعاً ۱۳ کتاب خریده‌اند، به شکلی که تعداد کتاب‌های محمد از همه کمتر و عدد تعداد کتاب‌های رضا و حسین عددی زوج است. مجموع تعداد کتاب‌های محمد و حسین، قطعاً کدام عدد نیست؟

۱) سه

۲) هفت

۳) هشت

۴) نه

۲۶۲ - کدام سال شمسی قطعاً کبیسه است؟

۱) سالی که بهار آن با دوشنبه آغاز شود و زمستانش با دوشنبه پایان گیرد.

۲) سالی که تابستان آن با پنجشنبه آغاز شود و زمستانش با سهشنبه پایان گیرد.

۳) سالی که پاییز آن با جمعه آغاز شود و زمستانش با دوشنبه پایان گیرد.

۴) سالی که زمستان آن با یکشنبه آغاز شود و زمستانش با جمعه پایان گیرد.

۲۶۳ - هفده ساعت و بیست و چهار دقیقه پس از سه ساعت و دو دقیقه قبل از ساعت پنج و چهل و چهار دقیقه عصر فردا، چند ساعت و چند دقیقه بعد از چهار ساعت و پنج دقیقه بعد از سیزده دقیقه قبل از ساعت نه و ده دقیقه فردا شب است؟

۱) ۷:۰۳'

۲) ۷:۰۴'

۳) ۷:۰۵'

۴) ۷:۰۶'

۲۶۴ - تفاوت تقویم‌های هجری شمسی و هجری قمری نه در مبدأ که در تعداد روزهای هر سال است. اگر تقویم فرضی هجری دیگری بسازیم که سال‌های آن ۳۵۰ روزه باشند، سال ۱۴۰۰ هجری شمسی معادل کدام سال هجری فرضی خواهد بود؟ فرض کنید سال کبیسه نداریم. سایر شرایط نیز یکسان است.

۱۴۶۵ (۲)

۱۴۶۰ (۱)

۱۴۷۵ (۴)

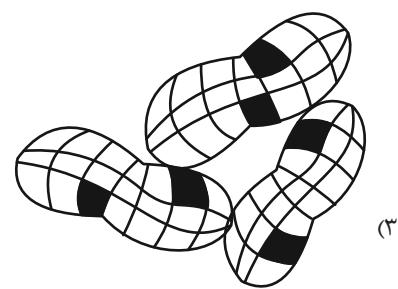
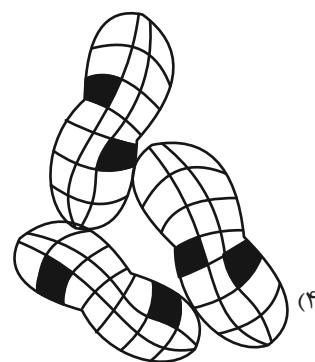
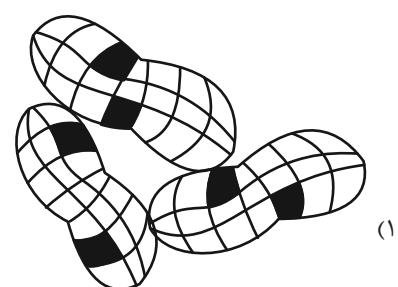
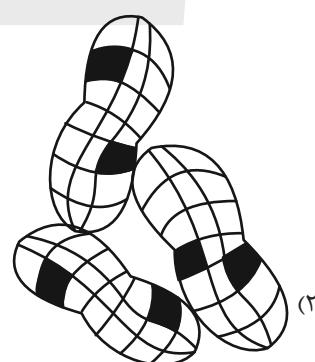
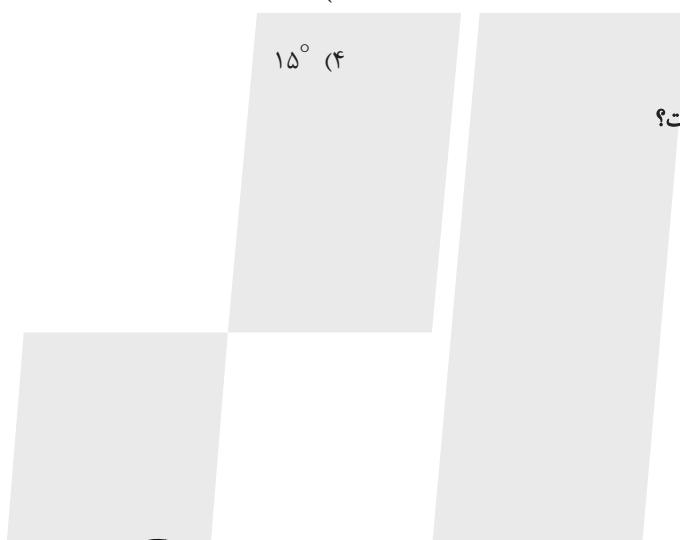
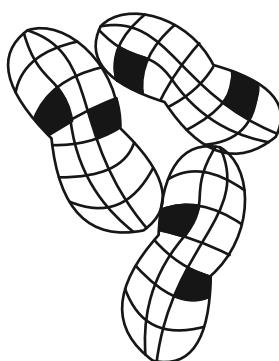
۱۴۷۰ (۳)

۲۶۵ - زاویه تند بین عقربه‌های ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار را در یک ساعت معمولی رأس ساعت a ، $x(a)$ می‌نامیم. حاصل $|x(6:40') - x(5:20')|$ کدام است؟

کدام است؟

 5° (۲) 0° (۱) 15° (۴) 10° (۳)

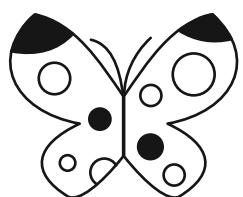
۲۶۶ - کدام شکل دوران یافته شکل زیر است؟

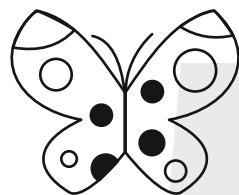
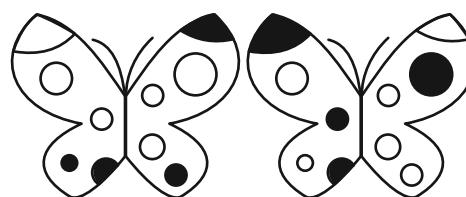

* در چهار پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال را در الگو تعیین کنید.

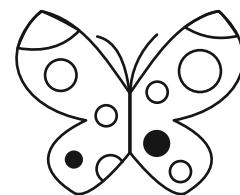
-۲۶۷

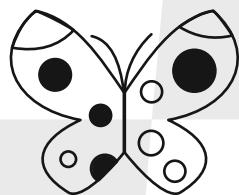
?

(۱)

(۱)

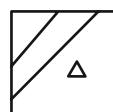
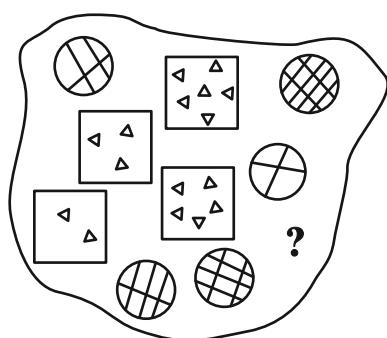

(۱)

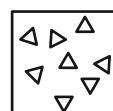

(۱)

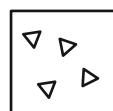
-۲۶۸

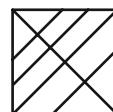
(۱)

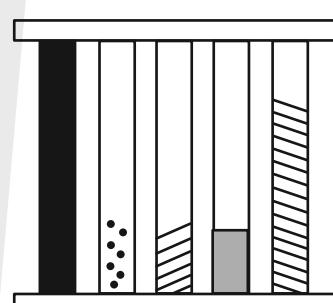
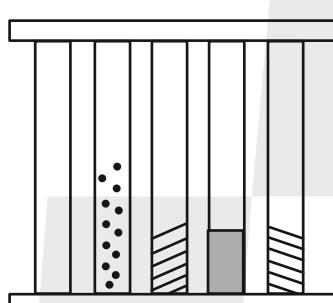
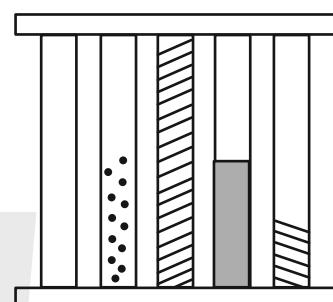
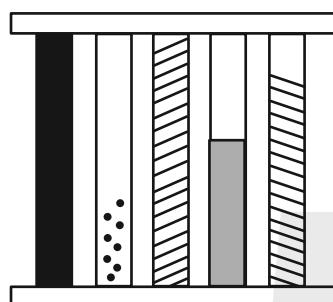
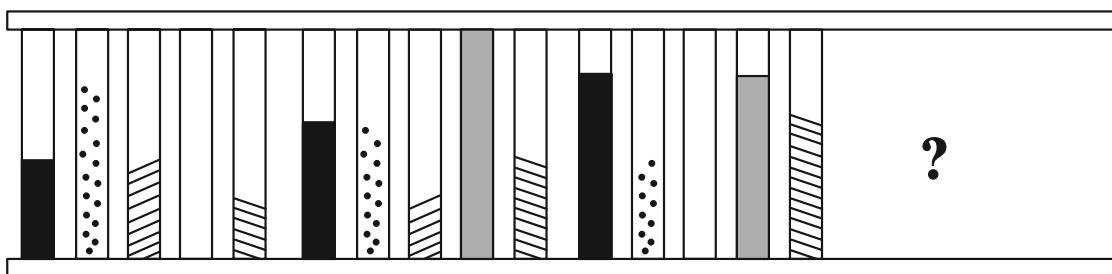
(۲)

(۳)

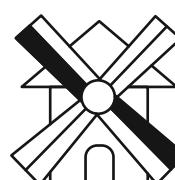
(۴)

(۱)

(۲)

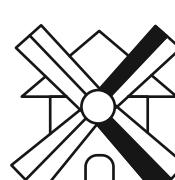
-۲۷۰

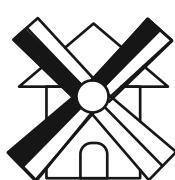
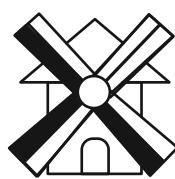
(۱)

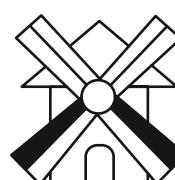
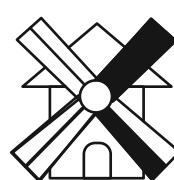
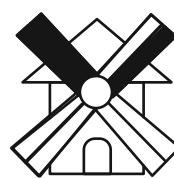
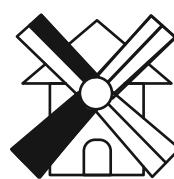
(۲)

(۳)

?

(۹)

خودارزیابی توجه و تمرکز

آزمون ۴ آبان ۱۴۰۳

دانش آموز عزیز!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متوجه باشند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم ببردارید.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید
که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. من می‌توانم از ابتدا تا انتهای روی یک سخنرانی و صحبت‌های معلم در کلاس متوجه باشم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۲. من می‌توانم یک پازل یا بازی را بدون حواسپرتی کامل کنم و به انجام برسانم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۳. می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز به یک سخنرانی یا کلاس طولانی توجه کنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۴. من می‌توانم به کار روی یک تکلیف ادامه دهم حتی اگر تکمیل آن زمان زیادی طول بکشد.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۵. هنگام کار روی یک تکلیف، صدای‌های جزئی حواس من را پرت نمی‌کنند.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۶. حتی اگر تلویزیون در محیط روشن باشد، می‌توانم روی تکالیف مدرسه‌ام متوجه باشم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۷. من می‌توانم در طول بحث‌های گروهی توجه خود را از یک موضوع به موضوع دیگر تغییر دهم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۸. وقتی معلم موضوع تدریس را تغییر می‌دهد، می‌توانم به سرعت تمرکزم را تغییر دهم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۹. من می‌توانم در یک بحث گروهی شرکت کنم و در عین حال یادداشت ببرداری کنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۸۰. من می‌توانم چندین کار را هم زمان و بدون از دست دادن تمرکز، مدیریت کنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

پاسخ نامه آزمون ۴ آبان ماه دوازدهم تجربی

تیم علمی تولید آزمون					
نام درس	نام گزینشگر	نام مسئول درس	ویراستار استاد	تیم ویراستاری	بازبین نهایی
زیست‌شناسی	محمدحسن مؤمن زاده	مهدي جباري	حميد راهواره	محمد حسن کريمي فرد- محمد رضا گلزارى- اميرضا یوسفی- محمد رضا شکوري-	عlierضا ديانى
فيزيك	اميرحسين برادران	ليلگون سپاس	مصطفوي کيابي	سانيار رشidi- عليرضا تاجيک خاوه- اميرمهدی حقی	سعید محبی
شيئي	مسعود جعفری	اميرحسين مرتضوی	محمد حسن زاده مقدم	حسين ربانی- ارسلان کريمي- علی محمدی کیا- سید علی علومی-	محمد رضا طاهری نژاد
رياضي	علی اصغر شریفی	علي مرشد	دانیال ابراهیمی	پارسا بختی- سانيار رشidi	علی رضایي
زمین‌شناسی	علیرضا خورشیدی	بهزاد سلطانی	سعید زارع	آرين فلاح اسدی	

تیم علمی مستندسازی					
نام درس	نام مسئول درس	ویراستار دانشجو			
زیست‌شناسی	مهندسيات هاشمي	سروش جيدي	اميرمحمد نجفي		
فيزيك	حسام نادری	آراس محمدی	محمد زنگنه		
شيئي	اللهه شهبازی	محسن دستجردي	عليرضا عباسی زاهد	سجاد سليمي	
رياضي	عادل حسيني	روزین دروگر	زينب باورنگين		
زمین‌شناسی	محيا عباسی				

طراحان سؤال					
نام درس					
زیست‌شناسی	امين مهدی زاده- آرمان داداش پور- حامد حسین پور- حسنعلی ساقی- حمیدرضا فيض آبادی- رضا نوری- علی اکبر شاه حسینی- علی داوری نیا- علی محمدی کیا- عlierضا رحimi- فواد عبدالله پور- مجتبی وحدی- محسن اميريان- محمد جاوید- محمد حسن کريمي فرد- محمد رضا حرمتیان- محمد مهدی آقا زاده- مریم سیپهی- نیما شکورزاده- هادي احمدی- وحید کریم زاده				
فيزيك	احسان ايراني- احسان مطلي- احمد مرادي پور- الهام بهمني- اميرحسين برادران- آراس محمدی- حامد جمشيديان- حسین طرفی- حسین عبدوی نژاد- رضا کريم- زهره آقامحمدی- سعید اردم- عط الله شادآباد- کاظم بانان- مجید میرزاي- مریم شیخ ممو- مصطفی کیانی- مهدی فتاحی- پوسف الهویری زاده				
شيئي	ارسلان کريمي- امير حاتمي- اميرحسين معروفی- امين نوروزي- آران صفائی- آرش رمضانيان- حسن رحمتی کوکنده- حسین ناصری ثانی- رضا سليماني- سیداميرحسین مرتضوی- سید علی اشرفی دوست سلامی- سید ماهان موسوی- عبدالرضا دادخواه- علی امینی- علیرضا اصل فلاخ- علیرضا بیانی- علیرضا رضایی سراب- غزل هاشمی- فرزین بوستانی- متین قبری- مجتبی عبادی- مجید معین السادات- محمد عظیمیان زواره- محمد رضا جمشیدی- مسعود جعفری- هادي عبادی- هادي مهدی زاده				
رياضي	احسان سینی سلسله- احمد عابدزاده- اميررضا پویامنش- جلیل احمدیمیبلوچ- جواد زنگنه قاسم آبادی- دبیا اسماعیلی- رضا چغفری- رضا شوشیان- رضا ماجدی- زانیار محمدی- سامان شرف قراچلو- سروش موئینی- سید محمد موسوی- صادق فتحی الیاسی- علی اصغر شریفی- علی رضایی- فرشاد حسن زاده- فرشاد صدیقی فر- محمد پاک نژاد- محمد صادق هدایتی- محمد مهدی شب کلاهی- مصطفی کیانی- مهدی ذاکری- هداد استقلالیان- چسی مهدوی				
زمین‌شناسی	بهزاد سلطانی- روزبه اسحاقیان- سلیمان علیمحمدی- مهدی جباری				

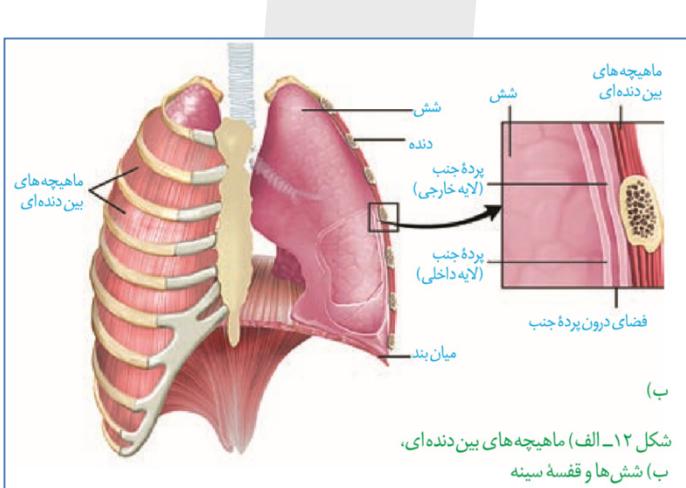
مدیر تولید آزمون	مسئول دفترچه تولید آزمون	مؤلف درسامه زیست‌شناسی	مدیر مستندسازی	مسئول دفترچه مستندسازی	ناظر جاپ	حروف نگاری
زهراالسادات غیائی	عرشیا حسین زاده	محمد رضا شکوري	محیا اصغری	سمیه اسکندری	حمدی محمدی	ثريا محمدزاده

نکات مهم درس زیست‌شناسی در آزمون ۴ آبان‌ماه

مسیر عبور هوا	نوع عملکرد	نوع بافت پوششی	نوع پوشش	توضیحات
ابتدا بینی	هادی	پوششی سنگ فرشی چند لایه پوست	پوست	از پوستی نازک + مو تشکیل شده است
حفره بینی	هادی	پوششی استوانه ای تک لایه مژکدار		
سقف حفره بینی	هادی	پوششی استوانه ای تک لایه بدون مژک + گیرنده های بویایی مژکدار (بافت عصبی)	مخاط	با اینکه یاخته های پوششی مژک ندارند اما گیرنده های بویایی دارای مژک هستند
حلق	هادی			تعییر: گذرگاه ماهیچه ای
نای	هادی			دارای غضروف C شکل
نايشه اصلی	هادی			هم در بیرون شش ها حضور دارد و هم درون آنها دارای غضروف های دایره ای کامل
نايشه	هادی			دارای قطعات غضروفی که به مرور کوچک تر می شوند
نايشه (نايشه انتهایی)	هادی			آخرین عضو از بخش هادی
نايشه مبادله ای	مبادله ای			اولین عضو بخش مبادله ای - با اینکه مخاط و ماده مخاطی دارد اما تبادل گاز های تنفسی را نیز انجام می دهد - در طول این عضو مخاط مژکدار به پایان می رسد
حبابک	مبادله ای	۱. پوششی سنگ فرشی ۲. غیر پوششی اشکی شکل	-	در این بخش عامل سطح فعال توسط یاخته نوع دوم ترشح می شود

بررسی تصویر:

- در این تصویر لوب های شش چپ دیده می شوند. لوب بزرگ مجاور دنده های ۱ تا ۵ است و لوب کوچک مجاور دنده های ۶ و ۷. قلب تنها در تماس با لوب بزرگ می باشد و با لوب کوچک ارتباطی ندارد.
- مشاهده می شود که بخش جلویی دنده اول از بالاترین بخش شش ها پایین تر قرار دارد اما بخش پشتی دنده اول بالاتر از شش ها است! پشتی دنده اول بالاتر از شش ها است!
- استخوان جناغ از سه بخش تشکیل شده

نحوه اتصال	دنده ها
اتصال مستقل به استخوان جناغ	۱ تا ۵
اتصال به جناغ با تشکیل پلی غضروفی بین یکدیگر	۶ و ۷
اتصال به غضروف دنده های ۶ و ۷	۸ و ۹ و ۱۰
آزاد - به جناغ متصل نیستند	۱۱ و ۱۲

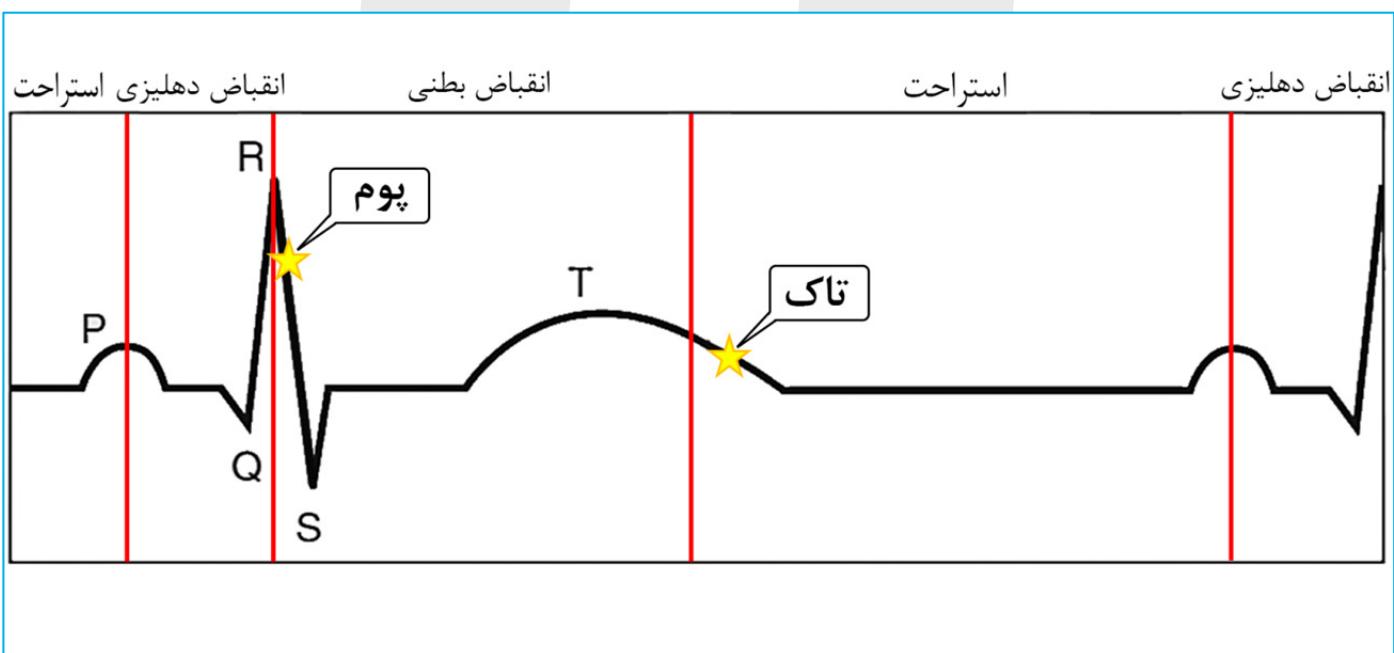
نکات مهم درس زیست‌شناسی در آزمون ۴ آبان‌ماه

نقش اصلی	ماهیچه های موثر	عمل
ماهیچه میان‌بند(دیافراگم)	ماهیچه میان‌بند(دیافراگم) ماهیچه بین دنده ای خارجی	دم آرام و طبیعی
ماهیچه های ناحیه گردن	ماهیچه میان‌بند(دیافراگم) ماهیچه بین دنده ای خارجی ماهیچه های ناحیه گردن	دم عمیق
—	—	بازدهم آرام و طبیعی
—	ماهیچه های بین دنده ای داخلی ماهیچه های شکمی	بازدهم عمیق

در تنفس آرام و طبیعی، میان‌بند نقش اصلی را بر عهده دارد. در دم عمیق، انقباض ماهیچه‌های ناحیه گردن نیز، به افزایش حجم قفسه سینه کمک می‌کند.

نکته:

در صفحه ۴۱ زیست دهم، تفاوت دم عمیق و دم عادی در استفاده کردن از ماهیچه های ناحیه گردنی و استفاده نکردن از آن است. به همین دلیل اگر قرار باشد نقش اصلی در دم عمیق را تعیین کنیم، باید ماهیچه های گردنی را انتخاب کنیم.

نکات مهم درس زیستشناسی در آزمون ۴ آبانماه

بله	جانورانی مانند هیدر	تک یاخته ای ها			
		ساختر و پیژه ای برای تنفس وجود ندارد			
		لولهای منشعب و مرتبط به هم که از طریق منافذی با بیرون ارتباط دارند.	حشرات	نایدیس	
		شبکه مویرگی زیرپوستی با مویرگ ها فراوان - در این روش سطح پوست باید مرطوب نگه داشته شود	کرم خاکی دوزیستان(بالغ)	پوست	
		ساده ترین آبشش، برجستگی های کوچک و پراکنده پوستی هستند - تبادل گاز از طریق آبشش بسیار کارآمد است - جهت حرکت خون در تیغه های آبششی برخلاف جهت حرکت آب در طرفین آنها می باشد	ستاره دریابی (دارای ساده‌ترین آبشش) سایر بی مهرگان (آبشش ها متوجه هستند) دوزیستان(بالغ) ماهی ها	آبشش	
حلزون (از بی مهرگان خشکی زی)				آیا تمام سلول ها با محیط در ارتباط هستند؟	
به کمک ماهیچه های دهان و حلق با حرکتی شبیه به قورت دادن هوا با فشار بدون عبور از نای وارد شده های جانور می شود		قورباغه	پمپ فشار مثبت	خیر	
در انسان هوا با فشار منفی ایجاد شده توسط قفسه سینه به شش ها وارد می شود		پستانداران	پمپ فشار منفی	شش	
پرندگان به علت پرواز انرژی بیشتری مصرف و در نتیجه به اکسیژن بیشتری نیاز دارند - علاوه بر شش ساختاری به نام کیسه های هوادر دارند که کاری تنفسی بالاتری نسبت به پستانداران به آنها می دهد		پرندگان	پمپ فشار منفی	نه	
اسفارج		انتشار		سامانه گردش آب	
کیسه تنان مثل هیدر: پر از مایعات - علاوه بر گوارش وظیفه گردش مواد را نیز بر عهده دارد		حفره گوارشی		سامانه گردش باز	
کرم های پهن آزادی مثل پلاکاریا: انشعابات حفره گوارشی به تمام نواحی بدن نفوذ می کند - حرکات بدن به جایه جایی مواد کمک می کند		سامانه گردش بسته		سامانه گردش بسته	
بندپایان: حشرات + خرچنگ ها (فصل ۵ دهم) + سایر بندپایان		سامانه گردش باز		سامانه گردش بسته	
ماهی ها		سداد		سامانه گردش بسته	
دوزیست نبالغ		مضاعف		سامانه گردش بسته	
دوزیست بالغ		یک بطن مشترک		سامانه گردش بسته	
بیشتر خزندگان		جدایی دو بطن ناقص		سامانه گردش بسته	
برخی خزندگان		دو بطن جدا		سامانه گردش بسته	
پستانداران					
پرندگان					

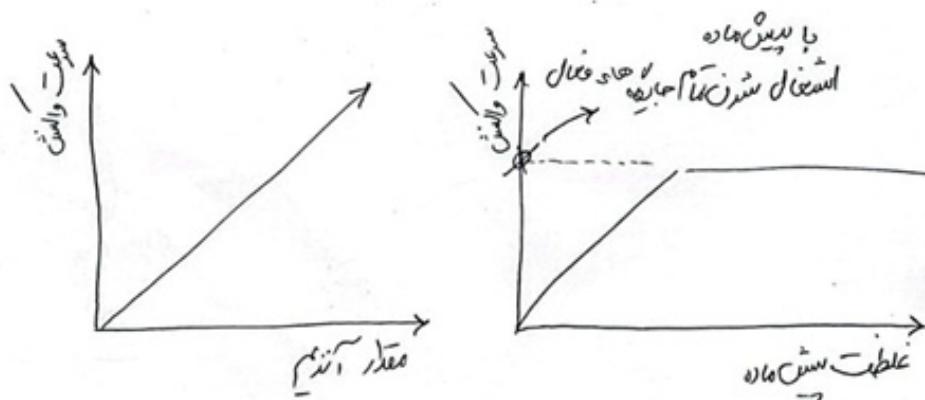
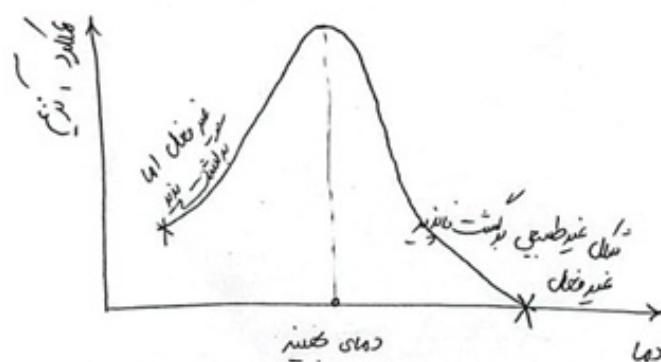
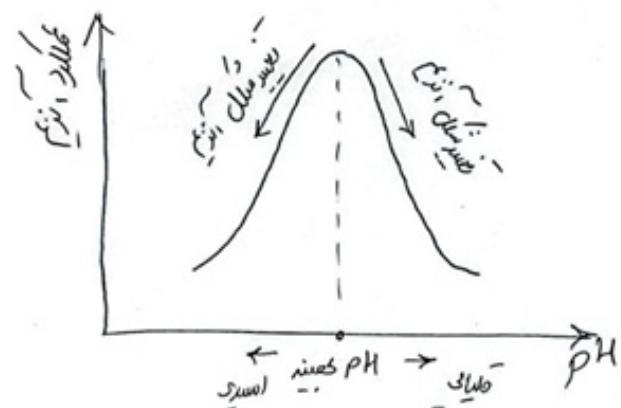
نکات مهم درس زیست‌شناسی در آزمون ۴ آبان‌ماه

عوامل موثر بر فعالیت آنزیم‌ها:

pH

دما:

غلظت آنزیم و پیش ماده:

زیست‌شناسی ۳

۱- گزینه «۲»

(سید امیر مسین هاشمی)

موارد «ب» و «د» به درستی بیان شده است. بررسی همه موارد:

(الف) قبل از همانندسازی دنا پیچ و تاب فامینه، باز و پروتئین‌های همراه آن یعنی هیستون‌ها از آن جدا می‌شوند تا همانندسازی بتواند انجام شود. این کارها با کمک آنزیم‌هایی انجام می‌شود.

سپس آنزیم هلیکاز مارپیچ دنا و دو رشته آن را از هم باز می‌کند. آنزیم هلیکاز در باز کردن پیچ و تاب فامینه نقش ندارد.

(ب) مطابق شکل کتاب درسی، در یاخته‌های یوکاریوتی اندازه بخش‌های باز شده مولکول دنا در فرایند همانندسازی، با سرعت متفاوتی می‌تواند افزایش یابد.

(ج) دانسپاراز در هنگام همانندسازی نوکلئوتیدهای مکمل را رو به روی هم قرار می‌دهد. این آنزیم همانند سایر آنزیم‌ها امکان برخورد مناسب مولکول‌ها را افزایش و انرژی فعال سازی واکنش را کاهش می‌دهد.

(د) این عبارت را به عنوان نکته به خاطر بسپارید: در شرایطی که همانندسازی به صورت طبیعی انجام شود، پیوندهای هیدروژنی همراه بین حلقه‌های شش ضلعی تشکیل می‌شود.

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲- گزینه «۲»

(مسن امیریان)

منظور از سوال میوگلوبین است.

این پروتئین از یک رشته پلی پپتیدی تشکیل شده است. حتی تغییر یک آمینو اسید می‌تواند ساختار و عملکرد آنها را به شدت تغییر دهد. میوگلوبین پروتئینی با ساختار سوم است. تغییر آمینو اسید در هر جایگاه، موجب تغییر در ساختار اول پروتئین می‌شود و ممکن است فعالیت آن را تغییر دهد و با توجه به اهمیت توالی آمینو اسیدها در ساختار اول، همه سطوح دیگر ساختاری در پروتئین، به این ساختار بستگی دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) همان طور که گفته شد، میوگلوبین پروتئینی با ساختار سوم است: ساختار سوم ساختاری است که در آن با تاخویردگی بیشتر صفحات و مارپیچ‌ها، پروتئین‌ها به شکل‌های متفاوتی در می‌آیند. تشکیل این ساختار در اثر برهمکنش‌های آب گریز است و سپس با تشکیل پیوندهای دیگر مانند هیدروژنی، اشتراکی و یونی ساختار سوم پروتئین تشییت می‌شود نه تشکیل!

(۲)

در ساختار سوم پروتئین‌ها، یک زنجیره پلی پپتیدی شرکت دارد.

(۳) میوگلوبین توانایی ذخیره گاز اکسیژن را دارد، نه نوعی از گازها. در ضمن میوگلوبین خود رنگدانه قرمز است نه اینکه واجد رنگدانه باشد.

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۳- گزینه «۴»

(رضا نوری)

این سوال از سوالی در امتحان بهایی خردad ۱۴۰۲ که به مقایسه پاسداری دنای دارای سیستوپین متفاوت پرداخته بود، آمده است.

می‌دانیم C و G نسبت به A و T پیوندهای هیدروژنی بیشتر تشکیل می‌شود بنابراین بخشی از دنا که C و G بیشتری داشته باشد پاسدارتر است. (رد گزینه «۱») و چون در آن بخش تعداد پیوندهای هیدروژنی بیشتری به منظور همانندسازی باید شکسته شود. فعالیت هلیکاز بیشتر است (تأیید گزینه «۴») بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲» این گزینه در صورتی درست است که دنای موردنظر خطی باشد در حالی که جاندار ذکر شده در صورت سوال نوعی پروکاریوت با دنای حلقوی است.

گزینه «۳» مولکول دنا در تعیین شکل جاندار نقش دارد اما دقت کنید که استرپتوکوکوس نومونیا شکل کروی دارد نه میله‌ای!

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۲، ۱۱ و ۱۰)

۴- گزینه «۲»

(نادر مسین پور)

سؤال در مورد زیراحدهای آلفا و بتا است. هریک از این زیراحدهای دارای سطح ساختاری سوم هستند (رد گزینه «۱»). در این سطح، پیوندهای هیدروژنی و اشتراکی ایجاد می‌شود (تأیید گزینه «۲»).

با توجه به شکل، انتهای آزاد یکی از زیراحدهای بخالف سه زیراحد دیگر، به سمت مرکز هموگلوبین قرار ندارد (رد گزینه «۳»). هریک از این زنجیره‌ها حاوی یون آهن با بار ۲ (+۳) هستند (رد گزینه «۴»).

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه ۱۷)

۹- گزینه «۳»

(علی‌اکبر شاه مسین)

این نکته کنکور تیر ۱۴۰۳ است، آنزیم‌ها قطعاً دارای عناصر کربن، هیدروژن و اکسیژن در ساختار خود می‌باشند.

گزینه «۲»: در همه بازه‌های آلی نیتروژن دار، یک حلقه شش‌وجهی وجود دارد، اما تنها در بازه‌های دو حلقه‌ای آدنین و گوانین علاوه بر حلقه شش‌جهانی، یک حلقه پنج‌جهانی نیز مشاهده می‌شود.

گزینه «۳»: پیوند هیدروژنی نوعی پیوند غیراشرتیکی است که خود به خود تشکیل می‌شود و آنزیم‌ها در تشکیل آن نقش مستقیمی ندارند، اما ممکن است به طور غیرمستقیم در تشکیل آن نقش ایفا کنند.

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۷۵-۷۶)

(میرم سپیع)

هموگلوبین و میوگلوبین و بعضی از آنزیم‌های پروتئینی برای فعالیت خود نیاز به یون‌های فلزی دارند در ساختار هموگلوبین و میوگلوبین، هم ترکیبی آهن‌دار و غیرپروتئینی است که می‌تواند به مولکول اکسیژن متصل شود پس پروتئین‌های هموگلوبین و میوگلوبین برای فعالیت خود نیاز به یون فلزی Fe^{2+} دارند، بعضی آنزیم‌ها برای فعالیت به یون‌های فلزی مانند آهن و مس و یا مواد آلی مثل ویتامین‌ها نیاز دارند. همه پروتئین‌ها از یک یا چند زنجیره بلند و بدون شاخه از پلی‌پپیدها ساخته شده‌اند (درستی گزینه «۳»).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در ساختار دوم پروتئین‌های هموگلوبین، ساختار صفحه‌ای مشاهده نمی‌شود. پروتئین هموگلوبین در ساختار دوم به شکل مارپیچ در می‌آیند (رد گزینه «۱»)

گزینه «۲»: فقط آنزیم‌ها می‌توانند ارثی فال‌سازی را کاوش دهند (رد گزینه «۲»)

گزینه «۴»: گروه (های) غیرپروتئینی و آهن‌دار هم فقط در هموگلوبین و میوگلوبین مشاهده می‌شود. (رد گزینه «۴»)

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۵-۲۰)

(محمدصادق روتا)

گزاره‌های «الف»، «ب» و «ج» صحیح می‌باشند. بررسی سایر موارد:

گزینه «الف»: مقدار کمی از آنزیم لازم است تا مقدار زیادی از پیش ماده (آب و CO_2) را در واحد زمان به فرآورده (کربنیک اسید) تبدیل کند.

گزینه «ب»: افزایش غلظت پیش ماده تا زمانی ادامه می‌باید که تمامی جایگاه‌های فعال آنزیم‌ها با پیش ماده اشغال شوند، در این حالت سرعت انجام واکنش ثابت است.

گزینه «ج»: هر چه میزان پیش ماده افزایش پیدا کند میزان فرآورده نیز افزایش می‌باید ولی این افزایش تا زمانی ادامه می‌باید که تمامی جایگاه‌های فعال آنزیم با پیش ماده اشغال شوند. در این حالت افزایش پیش ماده دیگر سبب افزایش سرعت انجام واکنش و تولید میزان بیشتر فرآورده نمی‌شود.

گزینه «د»: این آنزیم باعث ترکیب پیش ماده‌هایش می‌شود نه تجزیه!

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۹۰-۹۱)

(علی (اوری‌نیا))

با توجه به شکل ۱۴ فصل ۱ زیست‌شناسی دوازدهم، دهیلکاری که فاصله آن‌ها در حال کاهش است یا در دو جهت مخالف هم در حال همانندسازی هستند و یا در یک جهت ولی با سرعت متفاوت در حال همانندسازی می‌باشند در هر دو حالت این هیلیکارها مربوط به دو جایگاه همانندسازی متفاوت می‌باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مطالق با شکل کتاب سرعت همانندسازی هیلیکارها می‌تواند با یکدیگر متفاوت باشد.

گزینه «۲»: هیلیکارهایی که در یک جهت در حال همانندسازی هستند و سرعت متفاوتی دارند، فاصله بین این هیلیکارها نیز کاهش می‌باید. در این حالت در یک نقطه به یکدیگر نمی‌رسند.

گزینه «۴»: مجدداً دقت کنید که این هیلیکارها ممکن است در یک جهت و با سرعت متفاوتی در حال همانندسازی باشند.

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۹۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آنزیم‌ها تنها واکنش‌های قابل انجام را در بدنه به سرانجام می‌رسانند.

گزینه «۲»: دقت کنید که کوآنزیم‌ها مواد آلی مورد نیاز آنزیم‌ها هستند و یون مس جزئی از کوآنزیم‌ها نیست.

گزینه «۴»: درون معده پروتئین‌ها توسط پیسین به مولکول‌های کوچک‌تر تبدیل می‌شوند نه آمینواسیدها!

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۶ و ۱۹)

۱۰- گزینه «۳»

در ساختار نهایی هموگلوبین، یون آهن (بخش غیرآلی مولکول) به ساختار دیسک مانند هم متصل می‌شود نه رشته پلی پیتیدی اضمناً گروه هم به انتهای رشته پلی پیتیدی متصل نشده و از سر رشته فاصله دارد. بررسی سایر موارد:

گزینه «۱»: با توجه به شکل ۱۷ فصل ۱ زیست ۳، ساختارهای مارپیچی اندازه‌های متفاوتی دارند.

گزینه «۲»: با توجه به شکل ۱۷ فصل ۱ زیست ۳، در ساختار اول گروه‌های R آمینواسیدها به سمت خارج از رشته قرار می‌گیرند.

گزینه «۴»: با توجه به شکل ۱۷ فصل ۱ زیست ۳، انتهای آمین و کربوکسیل زیرواحد سازنده در مجاورت یکدیگر قرار می‌گیرند.

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۱- گزینه «۲»

منتظر صورت سوال پروتئین‌ها می‌باشد.

گزینه «۲»: نادرست است. کلائز در ساختار بافت پیوندی متراکم در ساختار زردپی و رباط شرکت می‌کند. اما کلائز جزئی از ساختار ماده زمینه‌ای نمی‌باشد.

گزینه «۱»: درست است. پروتئین در ساختار کانال‌ها و پمپ سدیم - پتانسیم شرکت می‌کند که در انتقال یون‌ها نقش دارد.

گزینه «۳»: درست است. پروتئین ساختار میوگلوبین را تشکیل می‌دهد. میوگلوبین اکسیژن را در ماهیچه اسکلتی ذخیره می‌کند.

گزینه «۴»: درست است. آمینواسیدها طی واکنش سنتر آبدی سپار به وجود می‌آورند.

(ترکیبی) (زیست‌شناسی ۱، صفحه ۱۶) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۲- گزینه «۱»

در آزمایش مزلسون و استال، باکتری‌ها ابتدا در محیط کشت دارای نیتروژن سنتگین و سپس در محیط کشت دارای نیتروژن سبک کشت داده شدند. برای سنجش چگالی دنها در هر فاصله زمانی ۲۰ دقیقه، دنای باکتری را استخراج و در شبیه از محلول سزیم کلرید با غلظت‌های متفاوت و در سرعتی بسیار بالا گریز دادند. دقت کنید که دنای‌های استخراج شده گریز داده شدند نه خود باکتری‌ها. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: باکتری‌ها در زمان‌های برابر و ۲۰ دقیقه که به اندازه تقسیم این یاخته‌ها می‌باشد از محیط کشت جدا شدند.

گزینه «۳»: باکتری‌های حاصل از دور اول همانندسازی و بعضی از باکتری‌های دور دوم (نووار وسط)، در هر دنای خود یک رشته با نیتروژن سبک و یک رشته با نیتروژن سنتگین داشتند.

گزینه «۴»: بعضی از باکتری‌های دور دوم همانندسازی در دنای خود فقط نیتروژن سبک داشتند (نوار بالای لوله).

(مولکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۳- گزینه «۴»

با توجه به ساختار مولکول دنا، بین باز آلی یک نوکلئوتید و گروه فسفات آن، پیوند اشتراکی دیده نمی‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در دنای حلقوی تعداد گروه‌های فسفات دو برابر تعداد بازه‌ای پیریمیدینی است.

زیست‌شناسی پایه

۲۱- گزینه «۲»

غضروفهای نایزه‌ها در ابتدا حلقوی کامل و سپس قطعه قطعه می‌شود اما غضروفهای نای C شکل می‌باشند. بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: همه غضروفهای تا حدی کشسان هستند.
 گزینه «۳»: نای و غضروفهای آن در ساختار شش‌ها قرار ندارند.
 گزینه «۴»: حلقوهای غضروفی در بین لایه‌های پیوندی خارجی و زیر مخاط قرار دارند.
 (تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۶۲ و ۳۶۳)

۲۲- گزینه «۱»

حوالستان باشد در جانوران دارای تنفس نایدیسی مثل ملخ، دستگاه گردش مواد نقشی در انتقال گازهای تنفسی ندارند. رد سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۲»: تنفس آبتشی در ماهی‌ها دیده می‌شود که در آن رشته‌های آبتشی روی هر کمان در دو ریف قرار می‌گیرد.
 گزینه «۳»: تنفس آبتشی که بصورت بر جستگی‌های کوچک و پراکنده است، در ستاره دریایی دیده می‌شود، حواستان باشد در ستاره دریایی خون دیده نمی‌شود.
 گزینه «۴»: تنفس ششی در حلوون دیده می‌شود، حواستان باشد که جریان پیوسته‌ای از هوای تازه (ساز و کارهای تهویه‌ای) در پخش مبدل‌های مهره‌داران شش دار برقرار می‌شود.
 (تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۴۵ و ۳۶۰)

۲۳- گزینه «۳»

شکل سؤال، استخوان جناغ است.
 همانطور که در شکل ۱۳ صفحه ۴۱ کتاب درسی دهم می‌بینید، بخش (۲) همانند بخش (۳)، به هنگام دم بالاتر از ماهیچه میان بند (دیافراگم) قرار می‌گیرد. بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: همانطور که در شکل ۱۲ صفحه ۴۰ کتاب درسی دهم می‌بینید، بیشتر دندنه‌های بدن، به بخش (۲) متصل شده‌اند. توجه کنید که همانطور که در شکل ۱۳ صفحه ۴۱ کتاب درسی دهم می‌بینید، مفصل بین دندنه‌ها و جناغ، متحرک است.
 گزینه «۲»: به طور کلی همه استخوان‌ها، به طور پیوسته دچار شکستگی‌های میکروسکوپی می‌شوند.
 گزینه «۴»: همانطور که در شکل ۱۲ صفحه ۴۰ کتاب درسی دهم می‌بینید، بخش (۱) برخلاف بخش (۲)، در مجاورت حلقوهای غضروفی C شکلی مجرای تنفسی قرار دارد.
 (تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۴۶ و ۳۶۱)

۲۴- گزینه «۳»

بخش ۱ در محل اتصال پاهای عقبی به بدن جانور قرار دارد. در همین محدوده نزدیک‌ترین گرهای عصبی در طناب عصبی قرار دارند. این گرهای هم‌جوش خورده نیستند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: با توجه به اینکه منافذ لوله‌های نایدیسی در بخش زیرین بدن واقع هستند، بخش‌های پایینی زودتر از بالایی به هوای تازه دسترسی می‌یابند.
 گزینه «۲»: در حشرات گرهای پاهای جانور پایان می‌یابد.
 گزینه «۴»: هوایی که از طریق منافذ لوله‌های نایدیسی با بدن جانور تبادل می‌شود، شامل هر دو نوع گاز تنفسی است.
 (ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۴۵ و ۳۴۶) (زیست‌شناسی، صفحه ۱۸)

۲۵- گزینه «۱»

گزینه «۱»: نادرست است. طبق شکل ۱۱ صفحه ۳۸ کتاب درسی دهم، حبابک‌ها و هوای درون آنها، از طریق منافذی با یکدیگر در ارتباط هستند.

(ممدوح صادق، روستا)

آن دسته از نوکلئوتیدهایی که در دوراهی همانندسازی دیده می‌شوند هم نوکلئوتید دارای قند دوکسی ریبوز و هم نوکلئوتید دارای قند ریبوز می‌باشد. با توجه به شکل ۱۲ فصل ۱ گزینه ۳، در دو راهی همانندسازی، نوکلئوتید دارای باز بوراسیل (قند ریبوز) مشاهده می‌شود. با توجه به توضیحات بالا، فقط بعضی از آنها در ساختار دنا قرار می‌گیرند. بررسی سایر موارد:

گزینه «۲»: یکی از کربن‌های قند ۵ کربن، خارج از حلقة بنجضلي می‌باشد و حلقة ۵ کربنی نمی‌باشد.

گزینه «۴»: ممکن است دنا سپاراز اشتباه کند و نوکلئوتید اشتباه را در رشتة در حال ساخت قرار دهد.

(موکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

(مقتبی وجدی)

گزینه «۱»: ساختار دوم پروتئین - شامل صفحات و مارپیچ‌ها است و تاخوردگی این موارد در ساختار سوم دیده می‌شود.

گزینه «۲»: ساختار اول پروتئین - با توجه به اهمیت توالی آمینواسیدها در ساختار اول، همه سطوح دیگر ساختاری در پروتئین‌ها به این ساختار بستگی دارند.

گزینه «۳»: ساختار اول پروتئین - ساختار سوم (نه اول) پروتئین دارای شکل فضایی به صورت مختلف (مثل کروی) و ... است.

گزینه «۴»: ساختار سوم پروتئین - یکی از (نه تنها) راههای پی بردن به شکل سه بعدی پروتئین استفاده از پرتوهای ایکس است.

(موکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی، صفحه ۱۷)

(علی (اوری‌نیا))

دنا، رنا و پروتئین مولکول‌های مرتبط با زن می‌باشند. بررسی همه موارد:
 (الف) دنای یوکاریوت‌ها درون هسته (خطی) و درون اندامک‌های مانند میتوکندری و کلروپلاست (حلقوی) دیده می‌شود. دقت کنید که سیتوپلاسم از دو بخش ماده زمینه‌ای و اندامک‌ها ساخته شده است. دنا فقط در ساختار برخی اندامک‌ها قرار گرفته است و در ماده زمینه‌ای سیتوپلاسم وجود ندارد.

ب (د) هر سه مولکول، نوعی بسپار زیستی بوده و در هر واحد سازنده خود (نوکلئوتید در دنا و رنا و آمینواسید در پروتئین) عنصر نیتروژن دارند.

ج) دنا مارپیچ و منظم است ولی پروتئین‌ها می‌توانند به شکل‌های مختلفی دیده شوند.
 (موکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵)

(مستعل ساقی)

نوکلئوتیدها می‌توانند با پیوند هیدروژنی و یا فسفودی استر در کنار هم قرار بگیرند. قرار گیری جفت بازه به صورت مکمل روپروی هم (نه جفت نوکلئوتیدها در مجاورت هم) باعث می‌شود که قطر مولکول دنا در سراسر آن یکسان باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اوتسون و کریک با استفاده از نتایج آزمایش‌های چارگاف و داده‌های حاصل از تصاویر تهیه شده با پرتوی ایکس و با استفاده از یافته‌های خود، مدل مولکولی نزدیک مارپیچ را مطرح کردند.

گزینه «۲»: بین C و G نسبت به A و T پیوند هیدروژنی بیشتر تشکیل می‌شود و هر چه تعداد پیوندهای هیدروژنی تشکیل شده بیشتر باشد، پایداری دنا بیشتر خواهد بود.

گزینه «۳»: ستون‌های نزدیک مارپیچ دنا را قند و فسفات و پلدها را بازهای آلی تشکیل می‌دهند. در ساختار بازهای آلی برخلاف قند و فسفات، نیتروژن وجود دارد و ریزوپیوسمها که در گرهک‌های ریشه‌گیاهان تیغه پروانه‌واران زندگی می‌کنند به تثبیت نیتروژن می‌پردازند.

(موکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۷- گزینه «۳»

آن دسته از نوکلئوتیدهایی که در دوراهی همانندسازی دیده می‌شوند هم نوکلئوتید دارای قند دوکسی ریبوز و هم نوکلئوتید دارای قند ریبوز می‌باشد. با توجه به شکل ۱۲ فصل ۱ گزینه ۳، در دو راهی همانندسازی، نوکلئوتید دارای باز بوراسیل (قند ریبوز) مشاهده می‌شود. با توجه به توضیحات بالا، فقط بعضی از آنها در ساختار دنا قرار می‌گیرند. بررسی سایر موارد:

گزینه «۲»: یکی از کربن‌های قند ۵ کربن، خارج از حلقة بنجضلي می‌باشد و حلقة ۵ کربنی نمی‌باشد.

گزینه «۴»: ممکن است دنا سپاراز اشتباه کند و نوکلئوتید اشتباه را در رشتة در حال ساخت قرار دهد.

(موکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۸- گزینه «۲»

گزینه «۱»: ساختار دوم پروتئین - شامل صفحات و مارپیچ‌ها است و تاخوردگی این موارد در ساختار سوم دیده می‌شود.

گزینه «۲»: ساختار اول پروتئین - با توجه به اهمیت توالی آمینواسیدها در ساختار اول، همه سطوح دیگر ساختاری در پروتئین‌ها به این ساختار بستگی دارند.

گزینه «۳»: ساختار اول پروتئین - ساختار سوم (نه اول) پروتئین دارای شکل فضایی به صورت مختلف (مثل کروی) و ... است.

گزینه «۴»: ساختار سوم پروتئین - یکی از (نه تنها) راههای پی بردن به شکل سه بعدی پروتئین استفاده از پرتوهای ایکس است.

(موکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی، صفحه ۱۷)

۱۹- گزینه «۳»

دنا، رنا و پروتئین مولکول‌های مرتبط با زن می‌باشند. بررسی همه موارد:
 (الف) دنای یوکاریوت‌ها درون هسته (خطی) و درون اندامک‌های مانند میتوکندری و کلروپلاست (حلقوی) دیده می‌شود. دقت کنید که سیتوپلاسم از دو بخش ماده زمینه‌ای و اندامک‌ها ساخته شده است. دنا فقط در ساختار برخی اندامک‌ها قرار گرفته است و در ماده زمینه‌ای سیتوپلاسم وجود ندارد.

ب (د) هر سه مولکول، نوعی بسپار زیستی بوده و در هر واحد سازنده خود (نوکلئوتید در دنا و رنا و آمینواسید در پروتئین) عنصر نیتروژن دارند.

ج) دنا مارپیچ و منظم است ولی پروتئین‌ها می‌توانند به شکل‌های مختلفی دیده شوند.

(موکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵)

۲۰- گزینه «۴»

نوکلئوتیدها می‌توانند با پیوند هیدروژنی و یا فسفودی استر در کنار هم قرار بگیرند. قرار گیری جفت بازه به صورت مکمل روپروی هم (نه جفت نوکلئوتیدها در مجاورت هم) باعث می‌شود که قطر مولکول دنا در سراسر آن یکسان باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اوتسون و کریک با استفاده از نتایج آزمایش‌های چارگاف و داده‌های حاصل از تصاویر تهیه شده با پرتوی ایکس و با استفاده از یافته‌های خود، مدل مولکولی نزدیک مارپیچ را مطرح کردند.

گزینه «۲»: بین C و G نسبت به A و T پیوند هیدروژنی بیشتر تشکیل شده باشد، پایداری دنا بیشتر خواهد بود.

گزینه «۳»: ستون‌های نزدیک مارپیچ دنا را قند و فسفات و پلدها را بازهای آلی تشکیل می‌دهند. در ساختار بازهای آلی برخلاف قند و فسفات، نیتروژن وجود دارد و ریزوپیوسمها که در گرهک‌های ریشه‌گیاهان تیغه زندگی می‌کنند به تثبیت نیتروژن می‌پردازند.

(موکول‌های اطلاعاتی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۶ و ۷)

(وعید کریم‌زاده)

بخش ۱ در محل اتصال پاهای عقبی به بدن جانور قرار دارد. در همین محدوده نزدیک‌ترین گرهای عصبی در طناب عصبی قرار دارند. این گرهای هم‌جوش خورده نیستند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: با توجه به اینکه منافذ لوله‌های نایدیسی در بخش زیرین بدن واقع هستند، بخش‌های پایینی زودتر از بالایی به هوای تازه دسترسی می‌یابند.
 گزینه «۲»: در حشرات گرهای پاهای جانور پایان می‌یابد.
 گزینه «۴»: هوایی که از طریق منافذ لوله‌های نایدیسی با بدن جانور تبادل می‌شود، شامل هر دو نوع گاز تنفسی است.
 (ترکیبی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۴۵ و ۳۴۶) (زیست‌شناسی، صفحه ۱۸)

(ممدوح مهربانی آقازاده)

گزینه «۱»: نادرست است. طبق شکل ۱۱ صفحه ۳۸ کتاب درسی دهم، حبابک‌ها و هوای درون آنها، از طریق منافذی با یکدیگر در ارتباط هستند.

گزینهٔ «۳»: تنظیم میزان هوای ورود و خروجی به حبابک‌ها با تنگ و گشادشدن نایزک‌ها صورت می‌گیرد. در بیماری که مجاری نایزکی آن تنگ شده‌اند این تنظیم با اختلال روبرو می‌گردد.

گزینهٔ «۴»: افزایش میزان ترشحات ماده مخاطی در مجاری تنفسی می‌تواند قطر مجاری هوای عبوری را کاهش دهد. سبب بروز علائم بیماری گردد.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۸۵-۳۶)

(ممدر یاور)

۱- گزینهٔ «۱»

در هنگام دم، هوا از ظرف (ب) وارد شش‌ها می‌شود و فشار درون ظرف (ب) کاهش پیدا می‌کند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: با یازدم، دیافراگم گندی شکل می‌شود و هوا وارد ظرف (الف)، می‌شود.

گزینهٔ «۳»: در هنگام دم، هوا از ظرف (ب) وارد شش‌ها می‌شود.

گزینهٔ «۴»: با یازدم، کربن دی‌اکسید وارد ظرف (الف) می‌شود و شاهد تشکیل حباب خواهیم بود.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۵۰-۳۵۱)

(وعید کربیززاده)

۲- گزینهٔ «۲»

دو لوب از هر شش در تماس با دیافراگم قرار می‌گیرند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: شش چپ دو لوب دارد، که یکی از لوب‌ها اندازه بسیار بزرگتری دارد.

گزینهٔ «۳»: نخستین انشعابات نایزه اصلی را لوب فوقانی دریافت می‌کنند.

گزینهٔ «۴»: دندوهای متصل به جناغ همه لوب‌های شش‌ها را احاطه می‌کنند.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۷۳-۳۷۴)

(ممدر، خرمیان)

۳- گزینهٔ «۲»

در دو روش‌های حمل کربن دی‌اکسید در خون گویچه‌های قرمز نقش دارند، در نتیجه می‌توان گفت گویچه‌های قرمز (نه هموگلوبین) در حمل اکسیژن و کربن دی‌اکسید بیشترین نقش را دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: مقدار یون H^+ در گویچه‌های قرمز خون تیره نسبت به خون روش‌نیتر است. حواستان باشد که هموگلوبین در تنظیم pH خون نقش دارد.

گزینهٔ «۳»: اکسیژن و کربن مونوکسید به بخش آهن در هموگلوبین متصل می‌شود ولی کربن دی‌اکسید به بخش دیگر هموگلوبین متصل می‌شود.

گزینهٔ «۴»: اکسیژن برای رسیدن از حبابک به هموگلوبین از پنج غشاءی یاخته‌ای عبور می‌کند. دو غشا برای ورود و خروج از یاخته‌های حبابک، دو غشا برای ورود و خروج به یاخته‌های دیواره مویرگ و یک غشا برای ورود به گویچه قرمز.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحهٔ ۳۹۳)

(آرمان راداشنی)

۴- گزینهٔ «۴»

منظور سوال، دریچه سه‌لختی، دریچه سینی سرخرگ آورت و دریچه سینی سرخرگ ششی می‌باشد. بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ «۱»: ابتدای مسیر گردش خون عمومی از بطن چپ می‌باشد. صرفاً دریچه سینی آورتی در ابتدای این مسیر واقع شده است.

گزینهٔ «۲»: صرفاً دریچه سه‌لختی، دارای طناب‌های ارجاعی می‌باشد.

گزینهٔ «۳»: در مرحله استراحت عمومی قطعات سازنده دریچه‌ها، به سمت پایین واقع شده‌اند. دریچه‌های سینی هنگامی که قطعات‌شان به سمت پایین باشند بسته و دریچه‌های دولختی و سه‌لختی هنگامی که قطعات‌شان به سمت پایین باشند باز هستند.

(گردش مواد در بدن) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۴۵۹-۴۶۰ و ۵۰۳)

گزینهٔ «۲»: طبق کنکور ۱۴۰۱، یاخته‌های نوع دوم، دارای زوائد غشایی هستند. از فصل ۵ یازدهم هم به یاد دارید که ماکروفازها هم دارای زوائد غشایی هستند. گرچه ماکروفازها جزو یاخته‌های دیواره حبابک‌ها نیستند؛ ولی در سطح داخلی حبابک‌ها قرار دارند.

گزینهٔ «۳»: طبق شکل ۱۱ صفحهٔ ۲۸ کتاب درسی دهم، یاخته‌های نوع اول، هسته بزرگ‌تری نسبت به یاخته‌های پوششی دیواره مویرگ دارند.

گزینهٔ «۴»: کاملاً درست است. یاخته‌های استوانه‌ای مزکدار (مخاط مزکدار) در طول مجاری تنفسی تا نایزک مبدل‌های یافت می‌شوند و در حبابک‌ها وجود ندارند.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۶۳-۳۶۴)

(نیما شکل‌زاده)

۴- گزینهٔ «۴»

انقباض ماهیچه‌های شکمی و بین دنده‌ای داخلی هنگام بازدم عمیق قابل انتظار است، به استراحت در آمدن ماهیچه شکمی به منزله توقف عمل بازدم عمیق است. همچنین چون گفته این ماهیچه‌ها از کوتاه‌ترین شکل خود به حالت استراحت در می‌آیند، می‌توان نتیجه گرفت، که نمودار اسپیروگرام منظر است و در این حالت طی دم عادی حجم ذخیره بازدمی وارد ریه‌ها می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: هنگامی که مرکز تنفسی پل مغزی تحریک می‌شود، پیام به بصل النخاع ارسال شده و فرایند دم پایان می‌یابد و بازدم آغاز می‌شود. توجه کنیم شروع بازدم الزاماً منجر به بازدم عمیق نمی‌شود و ممکن است صرفاً بازدم عادی صورت گیرد.

گزینهٔ «۲»: بازدم عادی صرفاً تحت تأثیر حالت کشسانی شش انجام می‌شود و نیاز به انقباض ماهیچه‌ای ندارد. توجه کنیم بازدم عادی می‌تواند سبب خارج شدن حجم ذخیره دمی (۳۰۰ml) و همچنین حجم جاری (۵۰۰ml) شود.

گزینهٔ «۳»: در صورتی که تمامی ماهیچه‌های دمی منقبض شوند، دم عمیق صورت می‌گیرد. توجه کنیم بزرگ‌ترین منحنی صرفاً در صورتی در نمودار اسپیروگرام مشاهده می‌شود که پس از یک بازدم عمیق در کف نمودار دم شروع و سپس دم عمیق انجام شود.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳۶۳-۳۶۴)

(سید امیرحسین هاشمی)

۲۷- گزینهٔ «۲»

در شکل موارد A و B به ترتیب ماهیچه بین دنده‌ای خارجی و ماهیچه بین دنده‌ای داخلی را نشان می‌دهند. در هنگام بازدم عمیق، ماهیچه‌های بین دنده‌ای داخلی و نیز ماهیچه‌های شکمی منقبض می‌شوند. در هنگام انقباض ماهیچه‌ها بر ضخامت آن‌ها افزوده می‌شود و بنابراین در هنگام بازدم عمیق نیز بر میزان ضخامت ماهیچه‌های شکمی افزوده می‌شود. در هنگام بازدم از مقدار فشار منفی (مکش) مایع جنب کاسته می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در هنگام بازدم عمیق، ماهیچه‌های بین دنده‌ای داخلی منقبض می‌شوند. در هنگام بازدم، ماهیچه میان بند به استراحت در آمد و گندید شکل می‌شود. به دنبال به استراحت در آمدن این ماهیچه، از میزان فشاری که آن در هنگام انقباض به اجزای حفره شکمی وارد می‌کند همانند حجم قفسه سینه، کاسته می‌شود.

گزینهٔ «۳»: در هنگام دم، ماهیچه میان بند و ماهیچه‌های بین دنده‌ای خارجی منقبض می‌شوند. در هنگام دم عمیق، ماهیچه‌های ناحیه گردن منقبض می‌شوند.

گزینهٔ «۴»: در هنگام دم، ماهیچه میان بند و ماهیچه‌های بین دنده‌ای خارجی منقبض می‌شوند. در هنگام دم، بر میزان فاصله بین استخوان پهن جناغ و ستون مهره‌ها افزوده می‌شود.

(تبارلات گازی) (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۴۰۱-۴۰۲)

(ممدر محسن کربیم فرد)

۲۸- گزینهٔ «۱»

ای نفرین و نورابی نفرین سبب گشادشدن نایزک‌ها می‌شوند. بیماری تنفسی که با تزریق ای نفرین بهبود می‌یابند می‌تواند ناشی از تنگی نایزک‌ها باشد. به دلیل وجود غضروف در دیواره بعضی از مجاری تنفسی، این مجاری نمی‌توانند تنگ و گشاد شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: با تنگ شدن نایزک‌ها، ظرفیت مجاری تنفسی کاهش و به دنبال آن میزان هوای مرده می‌یابد.

(آزمان (دش) پرور)

گزینه ۳۶ «۱» به توجه به شکل ۱، شاخه سمت راست از سطح زیرین سرخرگ آنورت عبور می کند.
گزینه ۲»: با توجه به شکل ۱، شاخه سمت راست از نزدیکی منفذ بزرگ سیاهرگ زیرین عبور می کند.

گزینه ۳»: با توجه به شکل ۱، شاخه سمت راست در سطح عقبی تری نسبت به هر دو بزرگ سیاهرگ زیرین و زبرین واقع شده است.

گزینه ۴»: شاخه سمت راست خون را به شش راست وارد می کند که تعداد لوب های بیشتر، بنابراین کیسه های حبابکی بیشتری دارد.

(کردن مواد (ربدن) (زیست شناسی ا، صفحه ۴۸)

(ممدرسین کریمی فرد)

گزینه ۳۷

عبارت مطرح شده مطابق شکل کتاب صحیح است.
 مطابق شکل کتاب محل گره دهلیزی بطی و محل دوشاخه شدن دسته تار وارد شده به دیواره بین بطی تقریباً هم سطح است.

بررسی سایر موارد:
گزینه ۴»: بر عکس بیان شده است. (مقدار انشعابات دسته تار بطن چپ در نوک از بطن راست بیشتر می باشد).

گزینه ۳»: مطابق شکل غلط است.

گزینه ۴»: پایین ترین بخش شبکه هادر را نمی توان دیواره بین دو بطن در نظر گرفت.
 (کردن مواد (ربدن) (زیست شناسی ا، صفحه های ۵۲ و ۴۸)

(رضا نوری)

گزینه ۳۸

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱»: ارسسطو های دمی و بازدمی را صرفا از نظر ترکیب شیمیایی یکسان می دانست.
گزینه ۲»: واکنش تنفس یاخته ای علت نیاز به اکسیژن را توجیه می کند.

گزینه ۴»: بخش مبالغه ای با حضور اجزای کوچکی به نام حبابک مشخص می شود.

(تبادرات گازی) (زیست شناسی ا، صفحه های ۳۷ تا ۳۴)

(علی اکبر شاه خسینی)

گزینه ۳۹

دیواره حبابک از دونوع یاخته تشکیل شده است یاخته نوع دوم که ترشح کننده سورفاکنت است و یاخته نوع دیگر که دارای ظاهری منظم و شش ضلعی است و از نوع سنگفرشی ساده است. منفذ دیواره حبابک بین یاخته های نوع اول مشاهده می شود. گزینه اول در ارتباط با یاخته نوع دوم درست است و گزینه های دوم و سوم در ارتباط با هر دونوع یاخته درست هستند.

(تبادرات گازی) (زیست شناسی ا، صفحه های ۳۸ و ۳۶)

(مریم سپیع)

گزینه ۴۰

در انقباض بطن ها دریچه های دهلیزی - بطی بسته هستند و دهلیزها از خون پر می شوند پس فشار خون در دهلیزها در حال افزایش است به دلیل افزایش حجم خون درون دهلیزها.

در مرحله انقباض دهلیزها که بسیار زودگذر است دیواره دهلیزها در حال انقباض هستند و به همین دلیل فشار درون دهلیزها که به دهلیز ختم می شود دریچه وجود ندارد.

گزینه ۱»: در انتهای سیاهرگها که به دهلیز ختم می شود دریچه وجود ندارد.

گزینه ۲»: در مرحله انقباض بطن دریچه های سینی باز هستند و دریچه های دهلیزی - بطی بسته هستند دریچه سه لختی (۳ قسمتی) بسته است.

(کردن مواد (ربدن) (زیست شناسی ا، صفحه های ۴۹، ۵۲ و ۵۳)

(ممدرسین کریمی فرد)

گزینه ۳۳

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱»: نیمة ابتدای موج P جزوی از استراحت عمومی قلب به حساب می آید و در استراحت عمومی دریچه های سینی بسته هستند و از بین دریچه های سینی آئورتی و ششی، فقط دریچه سینی آئورتی اطراف آن را دیگر دریچه ها احاطه کرده است (درست)
گزینه ۲»: دریچه های دهلیزی - بطی با بسته شدن خود باعث ایجاد صدای اول یا طولانی تر قلب می شود و فقط دریچه دهلیزی - بطی چپ یا میتوال در تماس با خون روشن قرار دارد ولی تأمین اکسیژن لایه ماهیچه ای قلب (قطورترین لایه قلب) از طریق خون موجود در سرخرگ های کرونر می باشد و از طریق خون موجود در قلب مستقیماً نمی باشد. (نادرست)

گزینه ۳»: بالاترین دریچه طبق شکل کتاب درسی، دریچه سینی ششی و پایین ترین هم دریچه سه لختی می باشد و شاخه کرونر چپ از جلوی دریچه دولختی عبور می کند در خون رسانی به دیواره بین بطی قلاب قمامی قلب نقش دارد. (نادرست)
گزینه ۴»: دریچه های دهلیزی - بطی با حرکت به سمت بالا از بازگشت خون به دهلیزها جلوگیری می کند و هر دو دریچه با استفاده از طناب های ارجاعی به دیواره ماهیچه ای بطی ها که در تشکیل نوک قلب نقش دارد متصل می شود. (نادرست) دقت کنید که نمی توان گفت فقط یک بطی در تشکیل نوک قلب نقش دارد.

(کردن مواد (ربدن) (زیست شناسی ا، صفحه های ۴۸، ۴۹، ۵۰ و ۵۱)

(امین معوری زاده)

گزینه ۳۴

بررسی گزینه ها:

مورد اول: در انقباض دهلیزها دریچه های سینی بسته است و خون وارد آئورت نمی شود.
 استراحت عمومی قلب در حالی که دریچه های سینی نیز بسته است. (درست)
 مورد دوم: در استراحت عمومی دهلیزها در حال خالی شدن و بطی ها در حال پرشدن هستند. خون از سیاهرگ وارد دهلیز و از آنجا وارد بطی می شود. در انقباض بطی ها، بطی ها در حال خالی شدن و دهلیزها در حال پرشدن هستند. در نتیجه در هر دو زمان خون روشن سیاهرگ های ششی وارد دهلیز چپ می شود. (نادرست)
 مورد سوم: در زمان انقباض بطی ها دریچه های سینی باز هستند و خون وارد آئورت می شود اما در زمان انقباض دهلیزها دریچه دولختی و سه لختی باز و دریچه سینی بسته هستند. (درست)
 مورد چهارم: در انقباض بطی ها دریچه های دولختی و سه لختی بسته هستند و خون از بطی ها به دهلیزها وارد نمی شود. (درست)

(کردن مواد (ربدن) (زیست شناسی ا، صفحه های ۵۳ و ۵۴)

(مریم سپیع)

گزینه ۳۵

درونی ترین لایه قلب درون شامه است که در تشکیل دریچه های قلب شرکت می کند. بافت پیوندی متراکم باعث استحکام دریچه های قلب می شود.
 لایه میانی قلب بافت پیوندی متراکم نیز قرار دارد که بسیاری از یاخته های ماهیچه ای قلب به رشته های کلاژن موجود در این بافت پیوندی هستند. بررسی سایر گزینه ها:
گزینه ۱»: یکی از ویژگی های یاخته های ماهیچه ای قلب ارتباط آنها از طریق صفحات بینایی است که در ساختار دریچه های قلب مشاهده نمی شود چون فاقد بافت ماهیچه ای قلب هستند.
گزینه ۲»: دریچه های قلبی ساختارهای کاملاً یکسانی ایجاد نمی کنند مثلاً دریچه دولختی دارای دو قطعه اویخته ولی دریچه سه لختی دارای سه قطعه اویخته است.
گزینه ۳»: در ساختار دریچه های قلبی بافت پوششی و بافت پیوندی وجود دارد که در بافت پوششی غشای پایه مشاهده می شود غشای پایه شامل رشته های پروتئینی و گلیکوپروتئینی است.
 (کردن مواد (ربدن) (زیست شناسی ا، صفحه های ۱۵)

ابتدا با استفاده از رابطه $\Delta x = v \cdot \Delta t$ ، زمان مشخص شده را پیدا می کنیم، دقت کنید،
ابتدا دقیقه را به ساعت تبدیل می کنیم:

$$18\text{ min} = 18\text{ min} \times \frac{1\text{ h}}{60\text{ min}} = 0.3\text{ h}$$

$$54\text{ min} = 54\text{ min} \times \frac{1\text{ h}}{60\text{ min}} = 0.9\text{ h}$$

$$\Delta x = v_1 t_1 - \frac{v_1 \text{ km}}{t_1 = t - 18\text{ min} = t - 0.3\text{ h}} \rightarrow \Delta x = 130 \times (t - 0.3) \quad (1)$$

$$\Delta x = v_2 t_2 - \frac{v_2 \text{ km}}{t_2 = t + 54\text{ min} = t + 0.9\text{ h}} \rightarrow \Delta x = 90 \times (t + 0.9) \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} 130 \times (t - 0.3) = 90 \times (t + 0.9)$$

$$\Rightarrow 130t - 39 = 90t + 81 \Rightarrow 4t = 12 \Rightarrow t = 3\text{ h}$$

اکنون طول مسیر حرکت را با جایگذاری $t = 3\text{ h}$ در رابطه (۱) می باییم:

$$\xrightarrow{(1)} \Delta x = 130 \times (t - 0.3) = 130 \times (3 - 0.3) = 351\text{ km}$$

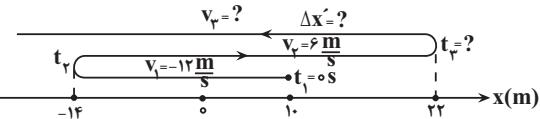
در آخر، سرعت متوجه را برای زمان مشخص شده پیدا می کنیم:

$$v = \frac{\Delta x}{t} = \frac{351}{3} = 117 \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

(هرکوت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه های ۲ و ۳)

(امیرحسین برادران)

طبق شکل زیر، ابتدا مسیر حرکت متوجه را رسم نموده و سپس لحظه های t_1 و t_2 را
می باییم. دقت کنید، در بازه زمانی $t_1 = 0\text{ s}$ تا t_2 ، سرعت ثابت و منفی و در بازه زمانی
تا t_3 سرعت ثابت و مثبت و در لحظه های بزرگتر از t_3 سرعت ثابت و منفی است.

$$v_1 = \frac{\Delta x_1}{\Delta t_1} = \frac{\Delta x_1 = -14 - 0 = -14\text{ m}}{\Delta t_1 = t_2 - 0 = t_2, v_1 = -12\text{ m/s}} \rightarrow -12 = \frac{-14}{t_2} \Rightarrow t_2 = 1\text{ s}$$

$$v_2 = \frac{\Delta x_2}{\Delta t_2} = \frac{\Delta x_2 = 22 - (-14) = 36\text{ m}}{\Delta t_2 = t_3 - 0 = t_3 - 2} \rightarrow 6 = \frac{36}{t_3 - 2} \Rightarrow t_3 = 8\text{ s}$$

اکنون با استفاده از رابطه تندی متوسط، تندی متوجه برای لحظه های $t > 8\text{ s}$ را می باییم:

$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} \quad \ell = |-14 - 0| + |22 - (-14)| + |\Delta x'| \quad \Delta t = 1\text{ s}, s_{av} = 9\text{ m/s}$$

$$9 = \frac{24 + 36 + |\Delta x'|}{10} \Rightarrow |\Delta x'| = 30\text{ m} \Rightarrow \Delta x' = -30\text{ m}$$

در این مرحله سرعت را برای لحظه های $t > 8\text{ s}$ می باییم: $t > 8\text{ s}$

$$v_3 = \frac{\Delta x'}{\Delta t'} = \frac{\Delta x' = -30\text{ m}}{\Delta t' = 10 - 8 = 2\text{ s}} \rightarrow v_3 = \frac{-30}{2} = -15\text{ m/s}$$

در آخر، شتاب متوسط متوجه را پیدا می کنیم:

$$a_{av} = \frac{v_3 - v_1}{\Delta t} = \frac{\Delta t = 1\text{ s}, v_3 = -15\text{ m/s}}{v_1 = -12\text{ m/s}} \rightarrow$$

$$a_{av} = \frac{-15 - (-12)}{10} = -0.3\text{ m/s}^2$$

(هرکوت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه های ۳ تا ۶ و ۱۰)

(مصطفی کیانی)

فیزیک ۳

۴۱- گزینه «۴»

ابتدا مسافت طی شده و جایه جایی متوجه را می باییم:

$$\ell = |2 - x_1| + |0 - 2| = 2 - x_1 + 2 = 4 - x_1$$

$$\Delta x = 0 - x_1 = -x_1$$

اکنون، با توجه به این که مسافت طی شده، ۷ برابر اندازه جایه جایی است، به صورت زیر x_1
را پیدا می کنیم:

$$\ell = 7 |\Delta x| \Rightarrow 4 - x_1 = 7(-x_1) \Rightarrow 4 = -6x_1 \Rightarrow x_1 = \frac{-2}{3}\text{ m}$$

(هرکوت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه های ۲ و ۳)

(مصطفی کیانی)

۴۲- گزینه «۱»

با استفاده از رابطه $v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$ به صورت زیر v_{av} را می باییم:

$$\Delta x_1 + \Delta x_2 + \Delta x_3 = \Delta x \xrightarrow{\Delta x_1 = \frac{1}{3}\Delta x, \Delta x_2 = \frac{1}{6}\Delta x, \Delta x_3 = \frac{1}{2}\Delta x}$$

$$\frac{1}{3}\Delta x + \frac{1}{6}\Delta x + \Delta x_3 = \Delta x \Rightarrow \Delta x_3 = \frac{1}{2}\Delta x$$

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{\Delta x}{\Delta t_1 + \Delta t_2 + \Delta t_3} = \frac{\Delta x}{v} \rightarrow$$

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta x_1 + \Delta x_2 + \Delta x_3} = \frac{v_1 = \frac{m}{s}, v_2 = \frac{m}{s}, v_3 = \frac{m}{s}}{\Delta x_1 = \frac{1}{3}\Delta x, \Delta x_2 = \frac{1}{6}\Delta x, \Delta x_3 = \frac{1}{2}\Delta x} \rightarrow$$

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\frac{1}{3}\Delta x + \frac{1}{6}\Delta x + \frac{1}{2}\Delta x} = \frac{1}{\frac{1}{15} + \frac{1}{60} + \frac{1}{60}} = \frac{1}{\frac{4+1+1}{60}} = \frac{1}{\frac{6}{60}} = \frac{1}{10} = \frac{1}{10}\text{ m/s}$$

$$\Rightarrow v_{av} = \frac{60}{6} = 10\text{ m/s}$$

(هرکوت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه های ۳ تا ۶)

(مریم شیخ نعمو)

۴۳- گزینه «۴»

می دانیم در تمام لحظه هایی که $x < 0$ باشد، بردار مکان متوجه منفی است، لذا در بازه زمانی $t_2 = 5\text{ s}$ تا $t_1 = 1\text{ s}$ $\Delta s = 4\text{ s}$ است. سرعت متوجه در لحظه $t_1 = 1\text{ s}$ برابر $v_1 = -4\text{ m/s}$ و در لحظه $t_2 = 5\text{ s}$ برابر $v_2 = 8\text{ m/s}$ است. بنابراین،

شتاب متوسط در بازه زمانی t_1 تا t_2 برابر است با:

$$a_{av} = \frac{v_2 - v_1}{t_2 - t_1} = \frac{8 - (-4)}{5 - 1} = \frac{12}{4} = 3\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

دقت کنید، در لحظه $t = 1\text{ s}$ که شبی خط مماس بر نمودار $x - t$ منفی است، $v < 0$ و در لحظه $t = 5\text{ s}$ که شبی خط مماس بر نمودار مشیت است، $v > 0$ می باشد.

(هرکوت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه های ۳ و ۶)

(امیر میرزا پور)

۴۴- گزینه «۲»

اگر زمان مشخص شده را t در نظر بگیریم، در مرحله اول زمان طی مسیر $t_1 = t - 18\text{ min}$ و در مرحله دوم این زمان برابر $t_2 = t + 54\text{ min}$ است. بنابراین،

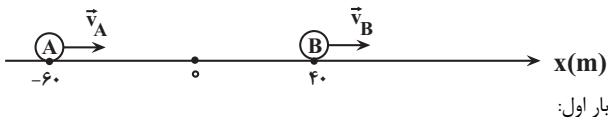
$$v_A = 2v_B \Rightarrow 10 = 2v_B \Rightarrow v_B = \frac{m}{s}$$

اکنون معادله مکان - زمان دو متوجه را می‌نویسیم:

$$\begin{cases} x_A = -6m, v_A = \frac{m}{s} \\ x_B = 4m, v_B = \frac{m}{s} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_A = 10t - 6 \\ x_B = 5t + 4 \end{cases}$$

چون $v_A > v_B$ است و متوجه A به دنبال متوجه B در حال حرکت است، یکبار قبل از رسیدن به متوجه B و بار دیگر بعد از عبور از آن فاصله دو متوجه به $20m$ می‌رسد.

بنابراین داریم:

$$x_B - x_A = 20m \Rightarrow 5t_1 + 4 - (10t_1 - 6) = 20$$

$$\Rightarrow -5t_1 + 10 = 20 \Rightarrow t_1 = 2s$$

بار اول:

$$x_A - x_B = 20m \Rightarrow 10t_1 - 6 - (5t_1 + 4) = 20$$

$$\Rightarrow 5t_1 = 20 \Rightarrow t_1 = 4s$$

بنابراین در بازه زمانی $t_1 = 16s$ تا $t_2 = 24s$ ، به مدت $\Delta t = 24 - 16 = 8s$. فاصله دو متوجه کمتر یا مساوی $20m$ است.

(هرکت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(فسیل افعی)

«۴۹- گزینه»

اگر طول پل را x ، طول قطار A را L_A و تندی آن را v_A در نظر بگیریم، با توجه به این که قطارها با سرعت ثابت در حال حرکت‌اند، با استفاده از معادله مکان - زمان در حرکت با سرعت ثابت می‌توان نوشت:

$$\Delta x = v \Delta t \Rightarrow \frac{\Delta x_A}{\Delta x_B} = \frac{v_A}{v_B} \times \frac{\Delta t_A}{\Delta t_B}$$

$$\frac{\Delta t_A = \Delta t_B, \Delta x_B = L_B + x}{\Delta x_A = L_A + x, v_B = v_A} \Rightarrow \frac{L_A + x}{L_B + x} = \frac{v_A}{v_B} \times 1$$

$$\frac{L_A = \frac{1}{5}L_B}{\frac{1}{5}} \Rightarrow \frac{\frac{1}{5}L_B + x}{L_B + x} = \frac{1}{3} \Rightarrow L_B + x = \frac{3}{5}L_B + \frac{3}{5}x$$

$$\Rightarrow \frac{2}{5}L_B = 2x \Rightarrow \frac{x}{L_B} = \frac{1}{5}$$

(هرکت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(امیرحسین برادران)

«۵۰- گزینه»

(الف) درست است. بهطور کلی، وقتی بردارهای مکان و سرعت در خلاف جهت یکدیگر باشند، متوجه در حال نزدیک شدن به مبدأ مکان است. از طرف دیگر، چون سرعت متوجه ثابت است، وقتی در لحظه $t = 10s$ ، بردارهای مکان و سرعت در خلاف جهت یکدیگر باشند، در تمام لحظه‌های $t < 10s$ از جمله $t = 5s$ نیز این دو بردار در خلاف جهت یکدیگر بوده‌اند.

(ب) نادرست است. چون تندی و مکان متوجه در لحظه $t = 10s$ مشخص نیست، بنابراین نمی‌توان قطعاً گفت در لحظه $t = 12s$ در حال دور شدن از مبدأ مکان است.

(رضا کریم)

(الف) نادرست است. در بازه زمانی 0 تا t_1 سرعت مثبت است، بنابراین متوجه در جهت محور X در حال حرکت است. اما چون مشخص نیست که از مبدأ مکان عبور کرده باشد، لذا نمی‌توان قطعاً گفت، بردار مکان متوجه تغییر کرده است. دقت کنید، در صورتی بردار مکان تغییر می‌کند که متوجه از مبدأ مکان عبور کند.

(ب) درست است. چون در بازه زمانی 0 تا t_2 سرعت مثبت است، لذا جهت حرکت تغییر نمی‌کند، بنابراین، مسافت طی شده و جایه جایی در این بازه زمانی یکسان است، در نتیجه، تندی متوسط و بزرگی سرعت متوسط نیز یکسان خواهد بود.

(پ) درست است. در لحظه t_1 ، شبی نمودار که معرف شتاب متوجه است، تغییر می‌کند، لذا، جهت بردار شتاب نیز تغییر خواهد کرد.

(ت) نادرست است. به محاسبات زیر توجه کنید. (هر خانه را یک واحد در نظر گرفته‌ایم).

$$a_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t} \Rightarrow |a_{av}|_{t=2t_1} = \left| \frac{v - v_0}{t_2 - t_1} \right| = \left| \frac{-5}{6 - 5} \right| = 5$$

$$|a'_{av}|_{t=t_1} = \left| \frac{v_1 - v_0}{t_1 - 0} \right| = \left| \frac{5 - 1}{5} \right| = \frac{4}{5}$$

$$\frac{|a_{av}|}{|a'_{av}|} = \frac{5}{\frac{4}{5}} = \frac{25}{4}$$

بنابراین، دو مورد از موارد داده شده، صحیح می‌باشند.

(هرکت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(مهدی میرزا)

چون متوجه در مبدأ زمان ($t = 0s$) از مبدأ مکان ($x_0 = 0$) شروع به حرکت نموده است، ابتدا با استفاده از معادله سرعت - مکان داده شده، سرعت اولیه (v_0) متوجه را می‌یابیم:

$$v = x + 2\sqrt{x + 2} \xrightarrow{x=0} v_0 = 0 + 2\sqrt{0} + 2 \Rightarrow v_0 = 2 \frac{m}{s}$$

اکنون با استفاده از بزرگی سرعت متوسط در 9 ثانیه اول، مکان جسم در لحظه $t = 9s$ را پیدا می‌کنیم:

$$v_{av} = \frac{x_{9s} - x_0}{\Delta t} = \frac{v_0 - \frac{m}{s}}{\Delta t = 9s, x_0 = 0} = \frac{2 - \frac{m}{s}}{9} \Rightarrow x_{9s} = 36m$$

در این قسمت، سرعت متوجه در مکان $x = 36m$ را حساب می‌کنیم:

$$v = x + 2\sqrt{x + 2} \xrightarrow{x=36m} v = 36 + 2\sqrt{36 + 2} = 38 + 2\sqrt{2} \approx 40m/s$$

در آخر، شتاب متوسط را می‌یابیم:

$$a_{av} = \frac{v - v_0}{\Delta t} = \frac{\Delta t = 9 - 0 = 9s}{v = 40 \frac{m}{s}, v_0 = 2 \frac{m}{s}} \Rightarrow a_{av} = \frac{40 - 2}{9} = \frac{38}{9} \frac{m}{s^2}$$

(هرکت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(حامد مشیریان)

ابتدا با استفاده از داده‌های روی نمودار مکان - زمان، تندی متوجه A را می‌یابیم و به دنبال آن تندی متوجه B را پیدا می‌کنیم. چون نمودار مکان - زمان هر دو متوجه به صورت خط راست است، سرعت متوجه‌ها ثابت و برابر شبی خطوط‌ها می‌باشد. بنابراین داریم:

$$v_A = \frac{\Delta x_A}{\Delta t_A} = \frac{0 - (-6)}{6 - 0} = 10 \frac{m}{s}$$

(یوسف الغوبیر (زاده))

چون در حرکت با سرعت ثابت، سرعت متوسط و سرعت لحظه‌ای یکسان است، به صورت زیر سرعت متوجه را می‌یابیم:

$$v = v_{av} = \frac{x_2 - x_1}{t_2 - t_1} = \frac{x_2 - 30m, x_1 = -10m}{t_2 = 7s, t_1 = 2s} \rightarrow v = \frac{30 - (-10)}{7 - 2} = 8 \frac{m}{s}$$

برای محاسبه مکان اولیه متوجه کافی است از معادله مکان – زمان در حرکت با سرعت ثابت، استفاده کنیم:

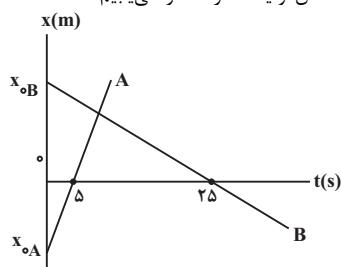
$$x = vt + x_0 \rightarrow -10 = 8 \times 2 + x_0 \Rightarrow x_0 = -26m$$

(مرکز بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳ تا ۱۴ و ۱۵)

(اصسان مطلبی)

ابتدا با استفاده از نمودار مکان – زمان داده شده و با توجه به این که تندی متوجه A، چهار برابر تندی متوجه B و فاصله دو متوجه در لحظه $t = 0s$ برابر

است، مکان اولیه متوجه‌ها را می‌یابیم:

$$s_A = \frac{|x_0_A|}{\Delta t} \quad \text{شیب خط } A = s_A \quad \text{تندی متوجه } A \quad (1)$$

$$s_B = \frac{|x_0_B|}{\Delta t} \quad \text{شیب خط } B = s_B \quad \text{تندی متوجه } B \quad (2)$$

$$s_A = 4s_B \rightarrow \frac{|x_0_A|}{\Delta t} = 4 \times \frac{|x_0_B|}{\Delta t} \Rightarrow |x_0_A| = 4|x_0_B| \quad (3)$$

از طرف دیگر داریم:

$$|x_0_A| + x_0_B = 90 \quad (3)$$

$$\Rightarrow 4|x_0_B| + x_0_B = 90 \Rightarrow x_0_B = 5m \Rightarrow x_0_A = -40m$$

اکنون سرعت متوجه‌ها A و B را می‌یابیم:

$$v_A = \frac{\Delta x_A}{\Delta t_A} = \frac{-(-40)}{5} = 8 \frac{m}{s}$$

$$v_B = \frac{\Delta x_B}{\Delta t_B} = \frac{-5}{25-0} = -2 \frac{m}{s}$$

در آخر با استفاده از معادله مکان – زمان در حرکت با سرعت ثابت، فاصله دو متوجه در لحظه $t = 30s$ را می‌یابیم:

$$x = vt + x_0 \Rightarrow \begin{cases} x_A = 8t - 40 \\ x_B = -2t + 5 \end{cases}$$

$$x_A - x_B = 8t - 40 - (-2t + 5) = 10t - 45$$

$$\xrightarrow{t=30s} x_A - x_B = 10 \times 30 - 45 = 210m$$

(مرکز بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳ تا ۱۴ و ۱۵)

(امیرحسین پارسیان)

ابتدا معادله سرعت – زمان متوجه را می‌یابیم. چون نمودار $v - t$ به صورت سهمی است، به کمک معادله ریاضی سهمی معادله سرعت برابر است با:

$$v = b(t-2)(t-6) \Rightarrow v = b(t^2 - 8t + 12)$$

۵۳- گزینه «۳»

پ) درست است. مطابق توضیحات قسمت «الف»

ت) درست است. چون سرعت متوجه ثابت و در لحظه $t = 10s$ در حال نزدیک شدن به مبدأ مکان است، در یکی از لحظه‌های $t > 10s$ از مبدأ مکان عبور می‌کند. بنابراین، گزاره‌های (الف)، (ب) و (ت) درست است.

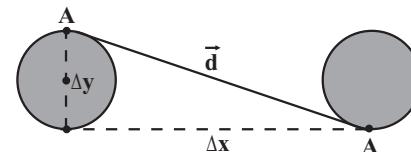
(مرکز بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳ تا ۶)

۵۴- گزینه «۴»

(آرس ممتری)

مطابق شکل، نقطه A روی چرخ خودرو بیشترین فاصله از سطح زمین را دارد. وقتی این چرخ دور می‌چرخد، در یک دور اول چرخش نقطه A دوباره به جای اولش می‌گردد و در $\frac{3}{2}$ دور بعدی،

با سطح زمین تماس پیدا می‌کند. بنابراین، جایه‌جایی نقطه A در $\frac{3}{2}$ دور برابر بردار \vec{d} است که بزرگی آن را به صورت زیر می‌یابیم. در این حالت لازم است، ابتدا Δx و Δy را پیدا کنیم. دقت کنید، $\frac{3}{2} \Delta x$ برابر محیط دایره و Δy برابر قطر دایره است.

$$\Delta x = \frac{3}{2} \times \text{محیط دایره} = \frac{3}{2} \times (2\pi R) = 3\pi R$$

$$\Delta y = \text{قطر} = 2R$$

$$d = \sqrt{\Delta x^2 + \Delta y^2} = \sqrt{9\pi^2 R^2 + 4R^2} \quad \pi^2 = 10$$

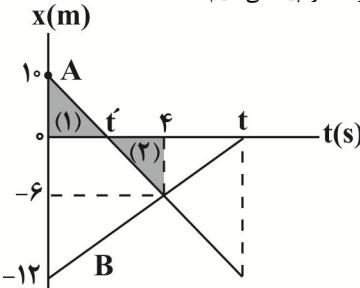
$$d = \sqrt{9 \times 10 R^2 + 4R^2} = \sqrt{94 R^2} = R\sqrt{94}$$

(مرکز بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۲ و ۳)

۵۵- گزینه «۳»

(ممطئن کیانی)

با توجه به شکل زیر، بردار مکان متوجه A تا لحظه t' درجهت محور X و در بازه زمانی t تا t' در خلاف جهت محور X است. همچنین، بردار مکان متوجه B در بازه زمانی صفر تا t همواره در خلاف جهت محور X می‌باشد. بنابراین، در بازه زمانی t تا t' بردار مکان هر دو متوجه هم‌جهت و در خلاف جهت محور X می‌باشد. برای محاسبه $\Delta t = t - t'$ ، ابتدا از تشابه مثلث‌ها، t و t' را پیدا می‌کنیم:

از تشابه مثلث‌ها (۱) و (۲) داریم:

$$\frac{10}{6} = \frac{t'}{4-t'} \Rightarrow 6t' = 40 - 4t' \Rightarrow t' = 2/5s$$

از تشابه مثلث، با قاعده (صفر تا t) و مثلث با قاعده (۴ تا t) مقدار t را پیدا می‌کنیم:

$$\frac{12}{6} = \frac{t}{4-t} \Rightarrow 12t - 48 = 6t \Rightarrow 6t = 48 \Rightarrow t = 8s$$

بنابراین، مدت زمانی که بردار مکان دو متوجه A و B هم‌جهت است، برابر است با:

$$\Delta t = t - t' = 8 - 2/5 = 5/5s$$

(مرکز بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۲ و ۳)

۵۵- گزینه «۳»

ا) درست است. مطابق توضیحات قسمت «الف»

ت) درست است. چون سرعت متوجه ثابت و در لحظه $t = 10s$ در حال نزدیک شدن به مبدأ مکان است، در یکی از لحظه‌های $t > 10s$ از مبدأ مکان عبور می‌کند. بنابراین، گزاره‌های (الف)، (ب) و (ت) درست است.

(رضا کریم)

می‌دانیم، شتاب متوسط متحرک بین دو لحظه از زمان برابر شیب پاره خطی است که نقاط نظری آن دو لحظه در نومدار سرعت – زمان را به یکدیگر وصل می‌کند. بنابراین، در بازه‌های زمانی t_1 تا t_2 ، t_2 تا t_3 شیب پاره خطی که نقاط نظری هر دو لحظه را بهم وصل می‌کند، مثبت و در بازه زمانی (صفر تا t_1) منفی است.

(هر کلت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۰ و ۱۲)

(رضا کریم)

«۵۷- گزینه»

بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است. چون شیب خط A مثبت و شیب خط B منفی است. $v_A > 0$ و $v_B > 0$ است، بنابراین، متحرک A در جهت محور X و متحرک B در خلاف جهت آن حرکت می‌کند.

گزینه «۲»: نادرست است. با توجه به شکل زیر، چون دو متحرک با سرعت ثابت حرکت می‌کنند و تغییر جهت نمی‌دهند، پیوسته از هم دور می‌شوند.

گزینه «۳»: نادرست است. بردار مکان متحرک A همواره در جهت محور X است و تغییر جهت نمی‌دهد، اما، متحرک B تا لحظه‌ای که از مبدأ مکان عبور می‌کند، بردار مکان آن در جهت محور X و بعد از آن، در خلاف جهت محور X خواهد بود.

گزینه «۴»: درست است. مطابق توضیحات گزینه «۲»

(هر کلت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳ تا ۶، ۱۳ و ۱۴)

(امید مرادی پور)

«۵۹- گزینه»

روش اول: وقتی دو خودرو بهم می‌رسند، مکان برابری دارند. بنابراین، ابتدا با استفاده از معادله مکان – زمان در حرکت با سرعت ثابت و با فرض این که $v_B > v_A$ باشد، داریم:

$$x_A = x_B \Rightarrow v_A t + x_{A0} = v_B t + x_{B0} \Rightarrow (v_B - v_A)t = x_{A0} - x_{B0}$$

$$\frac{t=6s}{x_{A0}-x_{B0}=d} \Rightarrow (v_B - v_A) \times 6 = d \Rightarrow v_B - v_A = \frac{d}{6}$$

اگنون لحظه‌هایی را که فاصله دو خودرو $\frac{2d}{3}$ می‌شود، می‌یابیم، دو حالت برای آن در نظر می‌گیریم:

$$x_B - x_A = \frac{-2d}{3} \Rightarrow (v_B - v_A)t + (x_{B0} - x_{A0}) = \frac{-2d}{3}$$

$$\frac{d}{6}t - d = \frac{-2d}{3} \Rightarrow \frac{d}{6}t = \frac{d}{3} \Rightarrow t = 2s$$

حالت دوم: دو خودرو پس از عبور از کنار هم، از هم دور می‌شوند.

$$|x_B - x_A| = \frac{2d}{3} \Rightarrow x_B - x_A = \frac{2d}{3} \Rightarrow (v_B - v_A)t + (x_{B0} - x_{A0}) = \frac{2d}{3}$$

$$\frac{v_B - v_A = \frac{d}{6}}{x_{B0} - x_{A0} = -d} \Rightarrow \frac{d}{6}t - d = \frac{2d}{3} \Rightarrow \frac{d}{6}t = \frac{5d}{3} \Rightarrow t = 10s$$

بنابراین، در بازه زمانی ۲s تا ۱۰s به مدت $\Delta t = 10 - 2 = 8s$ ، فاصله دو خودرو کمتر $\frac{2d}{3}$ مساوی است.

روش دوم: استفاده از حرکت نسبی، در این روش، یکی از متحرک‌ها را (عموماً متحرک با سرعت کمتر) ساکن فرض می‌کنیم و برای متحرک دیگر فرض می‌کنیم که سرعت نسبی در نظر می‌گیریم و از رابطه $\Delta t_{نسبی} = \frac{d}{v_{نسبی}}$ استفاده می‌کنیم. وقتی که دو متحرک خلاف جهت یکدیگر حرکت کنند، $|v_A| + |v_B| = v_{نسبی}$ است. در اینجا، چون معلوم نیست کدام متحرک سرعت کمتری

اگنون با استفاده از رابطه شتاب متوسط برای بازه زمانی t_1 تا t_2 داریم:

$$a_{av} = \frac{v_2 - v_1}{t_2 - t_1} = \frac{v_2 - b(t_2^2 - \lambda t_2 + 12)}{t_2 - t_1} = \frac{b(t_2^2 - \lambda t_2 + 12) - b(t_1^2 - \lambda t_1 + 12)}{t_2 - t_1}$$

$$\Rightarrow a_{av} = \frac{b[t_2^2 - t_1^2 - \lambda(t_2 - t_1)]}{t_2 - t_1}$$

$$\Rightarrow a_{av} = \frac{b(t_2 - t_1)(t_2 + t_1 - \lambda)}{t_2 - t_1} \Rightarrow a_{av} = b(t_2 + t_1 - \lambda)$$

در آخر شتاب متوسط هریک از گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:
گزینه «۱»:

$$\frac{t_1 = 1/5s}{t_2 = 2/5s} \Rightarrow a_{av} = b(2/5 + 1/5 - \lambda) = -4b$$

گزینه «۲»:

$$\frac{t_1 = 4/5s}{t_2 = 5s} \Rightarrow a_{av} = b(4/5 + 7 - \lambda) = 3/5b$$

گزینه «۳»:

$$\frac{t_1 = 3/5s}{t_2 = 6/5s} \Rightarrow a_{av} = b(3/5 + 6/5 - \lambda) = 2b$$

گزینه «۴»:

$$\frac{t_1 = 1s}{t_2 = 6s} \Rightarrow a_{av} = b(1 + 6 - \lambda) = -b$$

می‌بینیم، بزرگ شتاب در بازه زمانی $1/5s$ تا $2/5s$ از سایر بازه‌های زمانی داده شده بیشتر است.

(هر کلت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

(امیرحسین برادران)

«۵۶- گزینه»

طبق رابطه $\vec{a}_{av} = \frac{\Delta \vec{v}}{\Delta t}$ بردار شتاب متوسط (\vec{a}_{av}) هم‌جهت با بردار تغییر سرعت

($\Delta \vec{v}$) است. از طرف دیگر، چون متحرک روی محور X حرکت می‌کند، بردار \vec{v} همواره هر راستا با محور X است. بنابراین، مطابق شکل‌های زیر، ۳ حالت داریم:

(۱) \vec{v}_1 هم‌جهت با \vec{v}_2 و $|\vec{v}_2| > |\vec{v}_1|$ باشد.
 (۲) \vec{v}_1 هم‌جهت با \vec{v}_2 و $|\vec{v}_1| > |\vec{v}_2|$ باشد.
 (۳) \vec{v}_1 در خلاف جهت \vec{v}_2 باشد.

اگنون به بررسی هریک از عبارت‌ها می‌پردازیم:

(الف) درست است. مطابق شکل (۱)، ($\Delta \vec{v}$) هم‌جهت با بردار \vec{v}_2 است.

(ب) نادرست است. مطابق شکل (۲) ($\Delta \vec{v}$) در خلاف جهت بردار \vec{v}_1 است.

(پ) درست است. مطابق شکل (۳).

(ت) نادرست است. مطابق شکل (۱)، ($\Delta \vec{v}$) در خلاف جهت بردار \vec{v}_1 است.

بنابراین، تعداد ۲ عبارت درست است.

(هر کلت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳ تا ۶، ۱۰ و ۱۱)

ت) نادرست است. هرچه قطره جیوه بزرگ‌تر باشد، نیروی گرانشی زمین آن را تخت‌تر می‌کند.

(ویژگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۰)

(مفهوم کیان)

«۶۲- گزینه»

(الف) درست است. چون جیوه سنتگین است، طول لوله آزمایش کوچک‌تر می‌شود. در استفاده از سایر مایع‌ها، باید از الوهای با طول بلند استفاده نمود.

(ب) نادرست است. بارومتر برای اندازه‌گیری فشار هوا به کار می‌رود.

(پ) درست است. طبق رابطه $P_{\text{هو}} - P_{\text{شاره}} = P_{\text{پیمانه‌ای}}$ ، اگر $P_{\text{هو}} < P_{\text{شاره}}$ باشد $> P_{\text{پیمانه‌ای}}$ می‌شود.

(ت) درست است. مانometer وسیله‌ای برای اندازه‌گیری فشار یک شاره محصور است. بنابراین، تعداد ۳ عبارت درست است.

(ویژگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

(مدیر شیخ‌هم)

«۶۳- گزینه»

می‌دانیم، نیروی خالص وارد بر پنجه هواپیما ناشی از اختلاف فشار هوای داخل کابین و فشار هوای بیرون آن است. بنابراین، ابتدا اختلاف فشار را می‌یابیم:

$$F = \Delta P \times A \xrightarrow{\frac{F=4 \times 10^4 \text{ N}}{A=0.5 \text{ m}^2}} 4 \times 10^4 = \Delta P \times 0 / 5 \Rightarrow \Delta P = 8 \times 10^4 \text{ Pa}$$

$$\xrightarrow{\div 1000} \Delta P = 8.0 \text{ kPa}$$

اکنون، فشار داخل کابین را پیدا می‌کنیم. دقت کنید، چون جهت نیروی خالص به طرف بیرون هواپیما است، فشار داخل کابین بیشتر از فشار هوا است.

$$\Delta P = P_{\text{هو}} - P_{\text{کابین}} \xrightarrow{\frac{P_{\text{هو}}=3.0 \text{ kPa}}{\Delta P=8.0 \text{ kPa}}} 3.0 - 8.0 = -5.0 \text{ kPa}$$

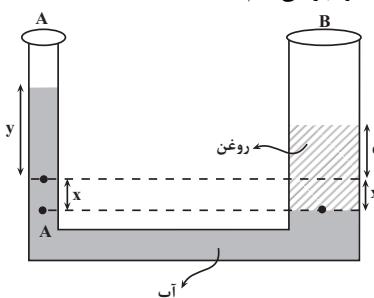
$$\Rightarrow P_{\text{کابین}} = 11.0 \text{ kPa}$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

(مفهوم کیان)

«۶۴- گزینه»

با ریختن رون در شاخه B، سطح آب در این شاخه به اندازه X پایین می‌رود و در شاخه A به اندازه y بالا خواهد رفت. با توجه به این که حجم آب جابه‌جا شده در دو طرف لوله یکسان است، ابتدا رابطه بین X و Y را می‌یابیم:

$$V_{\text{آب جابه‌جا شده}} = y \times A_A = x \times A_B \xrightarrow{\frac{A_A=3 \text{ cm}^2}{A_B=12 \text{ cm}^2}} y \times 3 = x \times 12 \Rightarrow y = 4x$$

از طرف دیگر، فشار در دو نقطه هم تراز A و B که هر دو در یک مایع واقع‌اند، با هم برابر است. بنابراین داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{هو}} + \rho_{\text{روغن}} gh = P_{\text{هو}} + \rho_{\text{آب}} gh$$

$$\Rightarrow \rho_{\text{روغن}} h = \rho_{\text{آب}} h$$

دارد، به دلخواه متحرك B را ساکن فرض می‌کنیم، در نتیجه متحرك A برای رسیدن به متحرك B باید d متر جابه‌جا شود. در این حالت داریم:

$$\Delta x = v \times \Delta t \xrightarrow{\frac{\Delta x=d}{\Delta t=6s}} d = v \times 6 \xrightarrow{\text{نسبی}} v = \frac{d}{6}$$

در آخر، چون باید فاصله دو خودرو $\frac{2d}{3}$ یا کمتر از آن باشد، بنابراین، فاصله دو خودرو و یکبار

قبل از رسیدن بهم $\frac{2d}{3}$ می‌شود و باز دیگر، بعد از عبور از کنار هم به $\frac{2d}{3}$ خواهد رسید. یعنی،

می‌توان گفت، فاصله متحرك A از متحرك ساکن B به $\frac{4d}{3}$ می‌رسد. بنابراین داریم:

$$\Delta x = v \times \Delta t \xrightarrow{\frac{\Delta x=\frac{4d}{3}}{v=\frac{d}{6}}} \frac{4d}{3} = \frac{d}{6} \times \Delta t$$

$$\Rightarrow \Delta t = 8s$$

(هرکوت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳ و ۳۶)

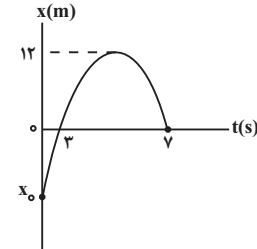
(مسین طرقی)

«۶۵- گزینه»

ابتدا با استفاده از رابطه تندی متوسط، مسافت پیموده شده را می‌یابیم:

$$s_{\text{av}} = \frac{\ell}{\Delta t} \xrightarrow{\frac{s_{\text{av}}=\frac{m}{s}}{\Delta t=7s}} 4 = \frac{\ell}{7} \Rightarrow \ell = 28m$$

اکنون با استفاده از نمودار مکان – زمان و مسافت طی شده، مکان اولیه (x_0) را پیدا می‌کنیم:

$$\ell = |12 - x_0| + |0 - 12|$$

$$\xrightarrow{\ell=28m} 28 = 12 - x_0 + 12 \Rightarrow x_0 = -4m$$

در آخر، با داشتن x_0 ، به صورت زیر سرعت متوسط را می‌یابیم:

$$v_{\text{av}} = \frac{x_{\text{ys}} - x_0}{\Delta t} \xrightarrow{\frac{x_{\text{ys}}=0, x_0=-4m}{\Delta t=7-0=7s}} v_{\text{av}} = \frac{0 - (-4)}{7 - 0} = \frac{4}{7} \text{ m/s}$$

(هرکوت بر فقط راست) (فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۰ و ۳۳ و ۳۶)

۱- فیزیک

«۶۱- گزینه»

بررسی موارد:

(الف) نادرست است. به دلیل حرکت‌های نامنظم و کاتورهای مولکول‌های آب و برخورد آن‌ها با ذرات سازنده جوهر، جوهر در آب پخش می‌شود.

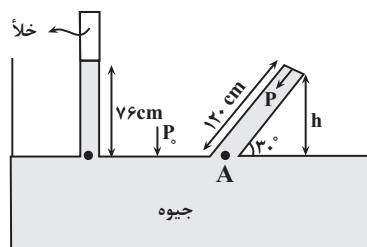
(ب) نادرست است. قطره‌های شنبنی که روی شاخ و برگ درختان در نور خورشید صحبتگاهی می‌درخشند، نشانه‌ای از نیروی جاذبه مولکول‌های آب (نیروی هم‌چسبی) است.

(پ) نادرست است. کشش سطحی ناشی از هم‌چسبی بین مولکول‌های مایع و مولکول‌های سطح حالی که در شوندگی به دلیل نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های مایع و مولکول‌های سطح مورد نظر است.

(العام، بهمن)

«۳- گزینه ۶۶»
 با توجه به شکل، فشار هوای محیط برابر 76cmHg است. از طرف دیگر، فشار در نقطه A برابر مجموع فشار ستون قائم جیوه در لوله مایل و فشار ته بسته لوله بر مایع است. بنابراین، ابتدا فشار هوای بر ته بسته لوله را بر حسب cmHg می‌یابیم:

$$\sin 30^\circ = \frac{h}{120} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{h}{120} \Rightarrow h = 60\text{cm}$$

$$\Rightarrow P_{\text{جيوه}} = 6\text{cmHg}$$

$$P_A = P_{\text{جيوه}} + P_{\text{جيوه}} - \frac{P_A = P_{\text{جيوه}} = 76\text{cmHg}}{P_{\text{جيوه}} = 6\text{cmHg}}$$

$$76 = P_{\text{جيوه}} + 6 \Rightarrow P_{\text{جيوه}} = 16\text{cmHg}$$

اکنون فشار P را به پاسکال تبدیل می‌کنیم:
 $P = 16\text{cmHg} \Rightarrow h = 16\text{cm}$

$$\rho_{\text{جيوه}} = \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} = 13600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$\frac{\rho_{\text{جيوه}} gh}{h = 16\text{cm} = 0.16\text{m}} = \text{ته بسته لوله}$$

$$13600 \times 0.16 = 21760\text{Pa} = \text{ته بسته لوله}$$

$$\frac{+1000}{+1000} \Rightarrow P_{\text{له بسته لوله}} = 21/760\text{kPa}$$

(ویرگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(مسین عبدی نژاد)

«۴- گزینه ۶۷»
 ابتدا استفاده از معادله پیوستگی و با توجه به این که $D_1 - D_2 = 4\text{cm}$ است، قطر سطح مقطع (۲) را می‌یابیم:

$$A_2 v_2 = A_1 v_1 \xrightarrow{A = \pi \frac{D^2}{4}} \pi \frac{D_2^2}{4} v_2 = \pi \frac{D_1^2}{4} v_1$$

$$\frac{v_2 = 3/2 \frac{\text{m}}{\text{s}}}{v_1 = 6/4 \frac{\text{m}}{\text{s}}} \xrightarrow{D_2 \times 3/2 = D_1 \times 0/4} 4D_2 = D_1 \Rightarrow D_1 = 2D_2$$

$$D_1 - D_2 = 4 \xrightarrow{D_1 = 2D_2} 2D_2 - D_2 = 4$$

$$\Rightarrow D_2 = 4\text{cm} = 4 \times 10^{-2}\text{m}$$

اکنون با استفاده از آهنگ جریان شاره از سطح مقطع (۲)، به صورت زیر حجم آب خروجی از این سطح مقطع را می‌یابیم، دقت کنید، آهنگ جریان شاره برابر AV است.

$$\frac{\text{حجم شاره}}{\text{زمان}} = \text{آهنگ جریان شاره از سطح مقطع} \quad (2)$$

$$\frac{D_2 = 4 \times 10^{-2}\text{m}, v_2 = 3/2 \frac{\text{m}}{\text{s}}}{t = 1\text{min} = 60\text{s}, \pi = 3} \xrightarrow{3 \times \frac{16 \times 10^{-4}}{4} \times 3/2}$$

$$= \frac{V_2}{60} \Rightarrow V_2 = 230 / 4 \times 10^{-3} \text{m}^3$$

$$1\text{m}^3 = 10^3 \text{L} \Rightarrow V_2 = 230 / 4 \times 10^{-3} \times 10^3 \text{L} = 230 / 4 \text{L}$$

(ویرگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

$$\begin{aligned} h_{\text{آب}} &= y + x, h_{\text{روغن}} = d + x \Rightarrow 1 \times (y + x) = 0 / \lambda \times (d + x) \\ \rho_{\text{آب}} &= \frac{g}{cm^3}, \rho_{\text{روغن}} = \frac{g}{\lambda cm^3} \end{aligned}$$

$$y = 4x \xrightarrow{4x + x = 0 / \lambda d + 0 / \lambda x} 4/2x = 0 / \lambda d \Rightarrow d = \frac{21}{4}x$$

اکنون با استفاده از جرم روغن و رابطه چگالی، x را می‌یابیم:

$$m = \rho V \xrightarrow{V = A(d + x)} m = \rho A(d + x) \xrightarrow{d = \frac{21}{4}x}$$

$$m = \rho A(\frac{21}{4}x + x) \Rightarrow m = \frac{25}{4} \rho A x \xrightarrow{\frac{m = \rho \cdot g, A = 12cm^2}{\rho = 0.1 \frac{g}{cm^3}}} \frac{25}{4} \rho \cdot 12 \cdot x$$

$$60 = \frac{25}{4} \times 0 / \lambda \times 12x \Rightarrow x = 1\text{cm}$$

در آخر اختلاف سطح آب را در دو طرف لوله که برابر $y + x$ است، می‌یابیم:

$$H = x + y \xrightarrow{y = 4x} H = x + 4x = 5x \xrightarrow{x = 1\text{cm}}$$

$$H = 5 \times 1 = 5\text{cm}$$

(ویرگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه ۳۵)

(اسفان ایران)

«۵- گزینه ۶۵»

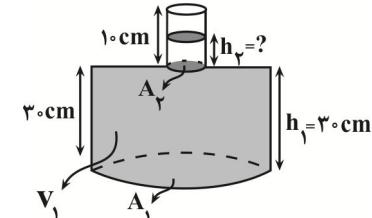
ابتدا حجم آب ورودی به ظرف را در مدت 15s می‌یابیم:
 $m_{\text{دست زمان}} \times \text{آهنگ حجمی} = \text{حجم آب ورودی به ظرف}$

$$\frac{L}{\text{آهنگ حجمی}} = \frac{L}{2 \frac{\text{min}}{\text{دست زمان}}} = \frac{L}{2 \frac{\text{min}}{15\text{s}}} = \frac{L}{\frac{2}{15}\text{min}}$$

$$\frac{L}{\text{دست زمان}} = \frac{L}{\text{دست زمان}} \times 2 / \frac{2}{15}\text{min} = \Delta L = 5000\text{cm}^3$$

اکنون حجم قسمت پایین ظرف (V_1) را می‌یابیم:

$$V_1 = A_1 h_1 \xrightarrow{A_1 = 15\text{cm}^2, h_1 = 3\text{cm}} V_1 = 15 \times 3 = 4500\text{cm}^3$$

از 5000cm^3 آب ورودی به ظرف، 4500cm^3 در قسمت پایین ظرف جا می‌گیرد و مقدار $V_2 = 5000 - 4500 = 500\text{cm}^3$ در قسمت باریک بالای ظرف جای می‌گیرد.

بنابراین، ارتفاع آب بالا آمده در قسمت باریک ظرف (h_2) را می‌یابیم:

$$V_2 = A_2 h_2 \xrightarrow{A_2 = \pi \frac{8\text{cm}^2}{4}, V_2 = 500\text{cm}^3} 500 = 7\pi h_2 \Rightarrow h_2 = \frac{20}{7}\text{cm}$$

می‌بینیم، ارتفاع آب در ظرف به $h = h_1 + h_2 = 3.0 + \frac{20}{7} = \frac{110}{7}\text{cm}$ می‌رسد.

بنابراین، برای محاسبه نیروی وارد بر کف ظرف از طرف آب، می‌توان نوشت:

$$F = PA_1 \xrightarrow{P = \rho gh}$$

$$\rho = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$F = \rho g h A_1 \xrightarrow{A_1 = 15\text{cm}^2 = 15 \times 10^{-4}\text{m}^2, h = \frac{110}{7} \times 10^{-2}\text{m}} F = 1000 \times 10 \times \frac{110}{7} \times 10^{-2} \times 15 \times 10^{-4} = 55\text{N}$$

(ویرگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

$$\text{جیوه} = \rho_{\text{مایع}} gh \Rightarrow \rho_{\text{مایع}} = \frac{\text{جیوه}}{gh}$$

$$\frac{h_{\text{مایع}} = 40 + 15 = 55 \text{ cm}}{\rho_{\text{مایع}} = \frac{2/22}{\text{cm}^3}, \rho_{\text{جیوه}} = \frac{13/6}{\text{cm}^3}}$$

$$2/22 \times 55 = 13/6 \times h \Rightarrow h = 11 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow P_{\text{مایع}} = 11 \text{ cmHg}$$

اگر رابطه بین فشار مایع و فشار هوای محبوس در لولهای (۱) و (۲) را می‌باییم، با توجه

به این که فشار در دو نقطه همتراز یک مایع ساکن، یکسان است، برای دو نقطه همتراز A و

B داریم:

$$P_A = P_B \frac{P_A = P_{\text{مایع}} + P_{\text{هوای}}}{P_B = P_{\text{هوای}}} \Rightarrow P_{\text{مایع}} = P_{\text{هوای}}$$

$$= \frac{P_{\text{هوای}} = 78 \text{ cmHg}}{P_{\text{مایع}} = 11 \text{ cmHg}} \Rightarrow 11 + 78 = P_{\text{هوای}} = 89 \text{ cmHg}$$

وقتی فشار هوای 89 cmHg باشد، یعنی ارتفاع ستون جیوه برابر $h = 89 \text{ cm}$ است. بنابراین، فشار 89 cm جیوه را بحسب پاسکال می‌باییم:

$$P_2 = \rho_{\text{جیوه}} gh \frac{\text{جیوه}}{h = 89 \text{ cm}} = 89 \text{ m}$$

$$P_2 = 13600 \times 10 \times 0.89 = 121040 \text{ Pa}$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(مفهوم کیانی)

فیزیک ۲

«۳» ۶۸

الف) درست است. چون فاصله بین صفحه‌های خازن را نصف می‌کنیم، بنابراین

$$A = \kappa \epsilon \cdot \frac{A}{d}, \text{ ظرفیت خازن دو برابر خواهد شد.}$$

ب) درست است. چون خازن از باقی جدا می‌شود، بار الکتریکی آن ثابت می‌ماند. بنابراین

$$\text{طبق رابطه } C = \frac{Q}{V}, \text{ چون } Q \text{ ثابت و } V \text{ دو برابر شده است، اختلاف پتانسیل میان}$$

صفحات خازن، نصف خواهد شد.

پ) نادرست است. طبق قسمت (ب)

$$E = \frac{|\Delta V|}{d} \text{ هر دو نصف شده‌اند، بنابراین رابطه } E = \frac{Q}{\kappa \epsilon \cdot A}$$

میدان الکتریکی میان صفحات خازن ثابت می‌ماند. یا می‌توان گفت، طبق رابطه

$$E = \frac{Q}{\kappa \epsilon \cdot A}, \text{ چون } Q, \kappa \text{ و } A \text{ ثابت‌اند، } E \text{ نیز ثابت می‌ماند.}$$

(الکتریسته ساکن) (فیزیک ا، صفحه‌های ۲۸ و ۳۰ و ۳۱)

(مردم شیخ‌موم)

«۴» ۶۹

$$\text{بنابراین رابطه } C = \kappa \epsilon \cdot \frac{A}{d} \text{ ثابت‌اند، هر ماده‌ای که نسبت } \frac{\kappa}{d} \text{ آن کمتر}$$

(زهره آقامحمدی)

چون شکل ظرف استوانه‌ای است، فشار ناشی از مایع به کف ظرف از رابطه $P = \frac{F}{A} = \frac{mg}{A}$ بدست می‌آید که در آن A، مساحت کف ظرف و m جرم مایع است. تغییر فشار ناشی از اضافه کردن مایعی که جرم آن دو برابر جرم جیوه داخل ظرف است. بنابراین، ابتدا جرم جیوه را می‌باییم:

$$\Delta P = \frac{m_{\text{مایع}} g}{A} \Rightarrow \Delta P = \frac{2m_{\text{جیوه}} g}{A}$$

$$\Delta P = 10 / 8 \times 10^3 \text{ Pa} \Rightarrow \frac{N}{kg} = 10 \times 10^3 \times 8 \times 10^{-4} \text{ m}^2$$

$$10 / 8 \times 10^3 = \frac{2m_{\text{جیوه}} \times 10}{50 \times 10^{-4}} \Rightarrow m_{\text{جیوه}} = 2 / 7 \text{ kg} = 2700 \text{ g}$$

اگر با استفاده از رابطه چگالی، ارتفاع جیوه را محاسبه می‌کنیم:

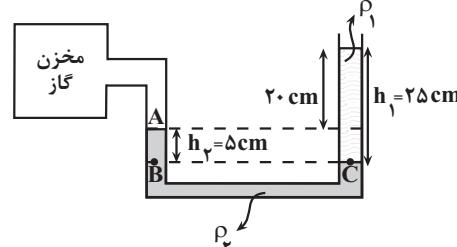
$$m_{\text{جیوه}} = \rho_{\text{جیوه}} Ah \Rightarrow \rho_{\text{جیوه}} = \frac{m_{\text{جیوه}}}{Ah} = \frac{2700}{5 \times 10^{-4}} \text{ g/cm}^3 = 54000 \text{ g/cm}^3$$

$$2700 = 13 / 5 \times 5 \times h \Rightarrow h = 4 \text{ cm}$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(زهره آقامحمدی)

می‌دانیم، فشار پیمانه‌ای تفاوت بین فشار گاز و فشار هوای است. بنابراین، با توجه به این که فشار در نقاط همتراز B و C که داخل مایع P_2 قرار دارند، یکسان است، می‌توان نوشت:

$$P_B = P_C \Rightarrow \rho_2 gh_2 + P_A = \rho_1 gh_1 + P_1$$

$$\Rightarrow P_A - P_1 = \rho_1 gh_1 - \rho_2 gh_2$$

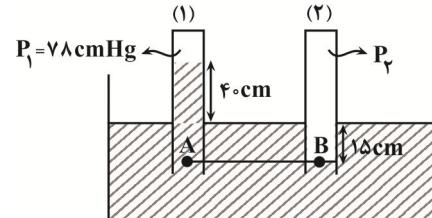
$$\frac{\rho_1 = 1000 \text{ kg/m}^3, h_1 = 0/25 \text{ m}, g = 10 \text{ N/kg}}{\rho_2 = 1200 \text{ kg/m}^3, h_2 = 0/5 \text{ m}}$$

$$P_A - P_1 = 1000 \times 10 \times 0/25 - 1200 \times 10 \times 0/5 = 1900 \text{ Pa}$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد) (فیزیک ا، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(زهره آقامحمدی)

با توجه به شکل زیر، ابتدا فشار ستون مایع بالای نقطه A به ارتفاع h را بحسب سانتی‌متر جیوه بدست می‌آوریم:

«۴» ۷۰

بین دو صفحه آن را می‌یابیم. بر ذره باردار، نیروی وزن رو به پایین و نیروی الکتریکی رو به بالا وارد می‌شود. بنابراین داریم:

$$\vec{E} \uparrow \quad \vec{F}_E \uparrow \\ q = F_E n C \\ m \downarrow \vec{g}$$

$$F_E = mg \xrightarrow{F_E = |q|E} |q| E = mg \xrightarrow{E = \frac{|q|V}{d}}$$

$$|q| \times \frac{|q|V}{d} = mg \xrightarrow{m = \lambda mg} \lambda mg = \lambda \times 10^{-9} \text{ kg}$$

$$4 \times 10^{-9} \times \frac{|q|V}{2 \times 10^{-3}} = 8 \times 10^{-6} \times 10 \Rightarrow |q|V = \frac{8 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-3}}{4 \times 10^{-9}} = 40 \text{ V}$$

اکنون ظرفیت خارن را می‌یابیم:

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \xrightarrow{\kappa = 1, d = 2 \times 10^{-3} \text{ m}, \epsilon_0 = 9 \times 10^{-9} \frac{F}{m}} A = 5 \times 5 = 25 \text{ cm}^2 = 25 \times 10^{-4} \text{ m}^2$$

$$C = 1 \times 9 \times 10^{-12} \times \frac{25 \times 10^{-4}}{2 \times 10^{-3}} \Rightarrow C = \frac{9 \times 25}{2} \times 10^{-13} \text{ F}$$

در آخر، انرژی ذخیره شده در خازن را پیدا می‌کنیم:

$$U = \frac{1}{2} CV^2 \xrightarrow{V = |q|V = 40 \text{ V}} U = \frac{1}{2} \times \frac{9 \times 25}{2} \times 10^{-13} \times 1600 = 9 \times 10^{-9} \text{ J}$$

(الکتریسته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳ و ۳۴)

(کاظم باتان)

۷۶- گزینه «۲»

چون کره‌ها مشابه‌اند، بعد از وصل کلید، بار الکتریکی آن‌ها، هماندازه، همنوع و برابر نصف مجموع بازهای است که قبل از وصل کلید داشته‌اند. بنابراین، ابتدا بار الکتریکی هر یک از کره‌ها را بعد از وصل کلید K می‌یابیم:

$$q'_1 = q'_2 = \frac{q_1 + q_2}{2} \xrightarrow{q_1 = -12 \mu\text{C}, q_2 = +4 \mu\text{C}} q'_1 = q'_2 = \frac{-12 + 4}{2} = -4 \mu\text{C}$$

اکنون بار الکتریکی شارش شده بین دو کره (عبوری از کلید K) را پیدا می‌کنیم. به همین

منظور تغییر بار الکتریکی یکی از کره‌ها را در نظر می‌گیریم:

$$\Delta q = q'_1 - q_1 \xrightarrow{q'_1 = -4 \mu\text{C}, q_1 = -12 \mu\text{C}} \Delta q = -4 - (-12) = 8 \mu\text{C}$$

در آخر، جریان الکتریکی متوسط را می‌یابیم:

$$I = \frac{\Delta q}{\Delta t} \xrightarrow{\Delta t = 2 \text{ ms} = 2 \times 10^{-3} \text{ s}, \Delta q = 8 \times 10^{-6} \text{ C}} I = \frac{8 \times 10^{-6}}{2 \times 10^{-3}} = 4 \times 10^{-3} \text{ A} = 4 \text{ mA}$$

(پریان الکتریکی و مدارهای پریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(کاظم باتان)

۷۷- گزینه «۲»

چون رسانا، اهمی است، همواره نسبت $\frac{V}{I}$ ثابت و برابر مقاومت رسانا (R) می‌باشد.

باشد، ظرفیت آن خازن نیز کمتر خواهد بود. بنابراین، داریم:

$$\begin{aligned} \frac{d=0.2 \text{ mm} = 2 \times 10^{-4} \text{ m}}{\kappa = 3} \rightarrow C_{\text{پلاستیک}} &= 3 \epsilon_0 \times \frac{A}{2 \times 10^{-4}} \\ &= 1 / 5 \times 10^{-4} \epsilon_0 A \\ \frac{d=0.2 \text{ cm} = 2 \times 10^{-3} \text{ m}}{\kappa = 5} \rightarrow C_{\text{شیشه}} &= 5 \epsilon_0 \times \frac{A}{2 \times 10^{-3}} \\ &= 2 / 5 \times 10^{-3} \epsilon_0 A \\ C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \Rightarrow \frac{d=0.1 \text{ cm} = 10^{-3} \text{ m}}{\kappa = 4} \rightarrow C_{\text{کوارتز}} &= 4 \epsilon_0 \times \frac{A}{10^{-3}} \\ &= 4 \times 10^{-3} \epsilon_0 A \\ \frac{d=0.1 \text{ mm} = 10^{-4} \text{ m}}{\kappa = 2} \rightarrow C_{\text{تفalon}} &= 2 \epsilon_0 \times \frac{A}{10^{-4}} \\ &= 2 \times 10^{-4} \epsilon_0 A \end{aligned}$$

می‌بینیم، خازن با ماده‌ای الکتریک شیشه کمترین ظرفیت را دارد.

(الکتریسته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(عطا الله شادآباد)

۷۳- گزینه «۲»

ابتدا ظرفیت خازن را می‌یابیم:

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \xrightarrow{\kappa = 1, d = 3 \text{ mm} = 3 \times 10^{-3} \text{ m}, \epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{F}{m}} A = 4 \times 4 \text{ cm}^2 = 4 \times 10^{-4} \text{ m}^2$$

$$C = 10 \times 9 \times 10^{-12} \times \frac{40 \times 10^{-4}}{3 \times 10^{-3}} = 12 \times 10^{-11} \text{ F}$$

اکنون انرژی ذخیره شده در خازن را پیدا می‌کنیم:

$$U = \frac{1}{2} CV^2 \xrightarrow{V = 20 \text{ V}} U = \frac{1}{2} \times 12 \times 10^{-11} \times 400 = 24 \times 10^{-9} \text{ J}$$

$$10^{-9} = 10 \text{ nJ} \rightarrow U = 24 \text{ nJ}$$

(الکتریسته ساکن) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۰، ۳۱، ۳۲ و ۳۳)

(سعید ابرم)

۷۴- گزینه «۲»

ابتدا مقدار بار الکتریکی که توسط باتری به خازن داده می‌شود را بحسب کولن می‌یابیم.

دقت کنید، یکای بار الکتریکی است که باید به کولن تبدیل شود.

$$q = 450 \text{ mA.h} \xrightarrow{1 \text{ h} = 3600 \text{ s}, \text{mA} = 10^{-3} \text{ A}} q = 450 \times 10^{-3} \text{ A} \times 3600 \text{ s}$$

$$q = 45 \times 36 \text{ A.s} \xrightarrow{A.s = C} q = 45 \times 36 \text{ C}$$

بار ذخیره شده در خازن برابر $\frac{q}{3}$ است. بنابراین داریم:

$$Q = \frac{1}{3} \times 45 \times 36 = 45 \times 12 \text{ C}$$

اکنون، با داشتن C و Q از رابطه زیر، انرژی ذخیره شده در خازن را می‌یابیم:

$$U = \frac{Q^2}{2C} \xrightarrow{C = 2F} U = \frac{(45 \times 12)^2}{2 \times 2} = 72900 \text{ J}$$

(الکتریسته ساکن) (پریان الکتریکی و مدارهای پریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۰، ۳۱، ۳۲ و ۳۳)

(امیرحسین برادران)

۷۵- گزینه «۱»

ابتدا با استفاده از تعادل ذره باردار در میدان الکتریکی بین صفحات خازن، اختلاف پتانسیل

$$I_1 = \frac{\Delta q_1}{\Delta t_1} \Rightarrow I_1 = \frac{3 \cdot 10^{-3} \text{mA}}{\frac{1}{2} \Delta t} \Rightarrow I_1 = \frac{\Delta q_1}{\frac{1}{2} \Delta t} \Rightarrow \Delta q_1 = 15 \Delta t \text{ کل}$$

$$I_2 = \frac{\Delta q_2}{\Delta t_2} \Rightarrow I_2 = \frac{6 \cdot 10^{-3} \text{mA}}{\frac{1}{2} \Delta t} \Rightarrow I_2 = \frac{\Delta q_2}{\frac{1}{2} \Delta t} \Rightarrow \Delta q_2 = 12 \Delta t \text{ کل}$$

$$\Delta q_{\text{کل}} = 30 \Delta t \text{ کل}$$

با توجه به اینکه، کل بار الکتریکی جابه‌جا شده برابر $\Delta q_{\text{کل}} = 180 \text{mA.h}$ است.

به صورت زیر کل Δt را می‌یابیم:

$$\Delta q_{\text{کل}} = \Delta q_1 + \Delta q_2 \Rightarrow 180 = 15 \Delta t + 12 \Delta t \Rightarrow 180 = 27 \Delta t$$

$$\Rightarrow 180 = 27 \Delta t \Rightarrow \Delta t = \frac{180}{27} = 6.67 \text{ min}$$

$$\Delta t = 60 \times 6.67 = 400 \text{ min}$$

(بریان الکتریکی و مدارهای بریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

شیمی ۳

(ممد عظیمیان زواره)

«۳- گزینه»

برای افزایش قدرت پاک‌کنندگی مواد شوینده به آنها نمک‌های فسفات می‌افزایند.
بررسی عبارت‌های درست:

گزینه «۱»: محلول سود سوزآور (سدیم هیدروکسید)، در آب خاصیت بازی دارد و بازها کاغذ pH را آبی می‌کند.

گزینه «۲»: عسل دارای شمار زیادی گروه هیدروکسیل بوده و در آب محلول است. محلول ها برخلاف کلئوئیدها و سوسپانسیون‌ها نور را پخش نمی‌کنند.

گزینه «۴»: این پاک‌کننده صابون مایع بوده و برخلاف پاک‌کننده‌های غیر صابونی، در آب سخت خاصیت پاک‌کنندگی خود را حفظ نمی‌کند زیرا با یون‌های کلسیم و منیزیم موجود در آب سخت رسوب می‌دهد.

(موکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

(امیر هاتمیان)

«۲- گزینه»

موارد «ب» و «ت» درست است.
بررسی عبارت‌ها:

الف) نادرست - مخلوط پایدار شده آب و روغن با استفاده از صابون، نوعی کلئوئید است.

ب) درست - ذرات پخش شده در مخلوط کلئوئید و محلول پرخلاف سوسپانسیون در آب تنهشی نمی‌شوند و پایدار هستند.

پ) نادرست - ذره‌های تشکیل دهنده سوسپانسیون پس از مدتی تنهشی نمی‌شوند در نتیجه سوسپانسیون پایدار نیست.

(موکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۶ و ۷)

(عبدالرضا درغوفا)

«۱- گزینه»

برای عبارت‌های (ب) و (پ) می‌توان واژه‌های مناسب را جایگزین کرد.
بررسی هر یک از عبارت‌ها:

آ) پاک‌کننده $\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COO}^-\text{K}^+$ یک صابون مایع بهشمار می‌آید.

ب) NaOH یک پاک‌کننده خورنده بهشمار آمده و علاوه بر برهم‌کنش میان ذره‌ها با آلانینده‌ها واکنش نیز می‌دهد.

پ) در نوعی از پاک‌کننده غیرصابونی ($\text{C}_{12}\text{H}_{25}\text{SO}_4^-\text{Na}^+$) بخش $\text{C}_{12}\text{H}_{25}$ آب‌گیریز می‌باشد.

ت) پاک‌کننده $\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COO}^-\text{Na}^+$ یک پاک‌کننده صابونی بهشمار آمده که در آب

بنابراین داریم:

$$R = \frac{V}{I} \Rightarrow \begin{cases} V=24V \rightarrow R = \frac{24}{8} = 3\Omega \\ I=8A \\ V=6V \rightarrow 6 = \frac{6}{a} \Rightarrow a = 2 \\ I=a \\ V=b \rightarrow b = \frac{b}{5} \Rightarrow b = 15 \\ I=5A \\ V=30V \rightarrow 30 = \frac{30}{c} \Rightarrow c = 10 \end{cases}$$

در آخر داریم:

$$a+b+c = 2+15+10 = 27$$

(بریان الکتریکی و مدارهای بریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

(عطالله شاه‌آباد)

«۱- گزینه»

می‌دانیم شبیب نمودار $V - I$ برابر $\frac{1}{R}$ است.

بنابراین، ابتدا با استفاده از شبیب نمودار، R را می‌یابیم:

$$\frac{1}{R} = \frac{1/5}{20-40} \Rightarrow \frac{1}{R} = \frac{1/5}{30} \Rightarrow R = 20\Omega$$

اکنون جریان الکتریکی را که با تری ۵ ولتی ($V = 5V$) در مقاومت ایجاد می‌کند، با استفاده از قانون اهم می‌یابیم:

$$I = \frac{V}{R} \Rightarrow I = \frac{5}{20} = 0.25A \Rightarrow I = 0.25 \text{ mA}$$

$$I = 0 / 25 \times 1000 \text{ mA} = 25 \text{ mA}$$

در آخر ظرفیت با تری را پیدا می‌کنیم. دقت کنید، ظرفیت با تری، حداقل باری است که با تری می‌تواند از مقاومت عبور دهد تا به طور این تخلیه شود.

$$I = \frac{\Delta q}{\Delta t} \Rightarrow I = \frac{\Delta q}{1/5h} \Rightarrow I = 125 \text{ mA.h}$$

(بریان الکتریکی و مدارهای بریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

(مصطفی‌کیانی)

«۴- گزینه»

چون اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر رسانا افزایش و مقاومت الکتریکی آن کاهش یافته

است، بنابراین با رابطه $\frac{V}{R} = I$ ، جریان الکتریکی عبوری از رسانا افزایش می‌یابد. بنابراین، داریم:

$$V_2 = V_1 + 0 / 2V_1 = 1 / 2V_1 \quad (1)$$

$$R_2 = R_1 - 0 / 2R_1 = 0 / 8R_1 \quad (2)$$

$$I = \frac{V}{R} \Rightarrow I_2 = \frac{V_2}{R_2} = \frac{V_1}{R_1} \times \frac{R_1}{R_2} \Rightarrow I_2 = I_1 + 2 \quad (1), (2)$$

$$\frac{I_1 + 2}{I_1} = \frac{1 / 2V_1}{V_1} \times \frac{R_1}{0 / 8R_1} \Rightarrow \frac{I_1 + 2}{I_1} = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow 3I_1 = 2I_1 + 4 \Rightarrow I_1 = 4A$$

(بریان الکتریکی و مدارهای بریان مستقیم) (فیزیک ۲، صفحه ۳۳)

(مهری فتحی)

«۲- گزینه»

می‌دانیم آمیر - ساعت یکای فرعی بار الکتریکی است. بنابراین ابتدا بار الکتریکی جابه‌جا شده را بر حسب زمان کل جابه‌جای بار، می‌یابیم:

(ارسانان کریمی)

«۸۷- گزینه»

عبارت اول درست و عبارت دوم و سوم نادرست‌اند.
بررسی عبارت‌ها:

برای کاهش میزان اسیدی بودن خاک به آن آهک می‌افزایند و آهک (CaO) نوعی اکسید فلزی است. (درست)

محلول آبی سدیم کلرید حاوی یون‌هایی است که با جنبش‌های آزادانه و نامنظم در سرتاسر آن پراکنده‌اند. (نادرست)

ذرات سازنده ترکیبات مولکولی اتم‌ها هستند نه یون‌ها! ترکیب مولکولی یون سازنده ندارد، تعریف درست یوتش؛ به فایندی که در آن یک ترکیب مولکولی در آب به یون‌های مشتب و منفی تبدیل می‌شود. (نادرست)

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۴، ۱۷ و ۱۸)

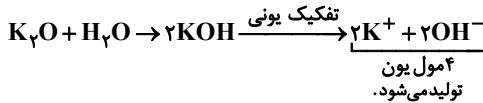
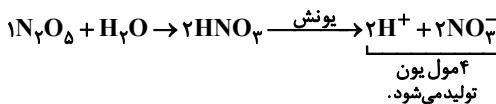
(علیرضا اصل‌غلچ)

«۸۸- گزینه»

بررسی عبارت‌ها:
عبارت اول: درست

عبارت دوم: نادرست. شیمی‌دان‌ها ابتدا با ویژگی اسیدها و بازها آشنا شدند و سپس به ساختار آن‌ها پی برندن.

عبارت سوم: درست. زیرا

عبارت چهارم: درست

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۶)

(غزال هاشمی)

«۸۹- گزینه»

موارد ب و پ درست‌اند.

$$\alpha_{\text{HA}} = 2 \times \alpha_{\text{HX}} \rightarrow [\text{H}^+] = \alpha \times M$$

$$\text{HA} : [\text{H}^+] = 0 / 2 \times \alpha_{\text{HA}} = 0 / 2 \times (2 \times \alpha_{\text{HX}}) = 0 / 4 \times \alpha_{\text{HX}}$$

$$\text{HX} : [\text{H}^+] = 0 / 4 \times \alpha_{\text{HX}}$$

$$\Rightarrow \text{pH}_{\text{HA}} = \text{pH}_{\text{HX}}, [\text{H}^+]_{\text{HA}} = [\text{H}^+]_{\text{HX}}$$

الف) نادرست، pH هر دو برابر است. ب) درست، $[\text{H}^+]$ آنها برابر است و چون حجم آنها متفاوت است، تعداد یون H^+ آنها متفاوت می‌باشد. پ) درست، اگر HA اسید قوی باشد، درجه یونش آن ۱ و درجه یونش HX ۰/۵ می‌باشد پس داریم:

$$[\text{H}^+] = \alpha M = 0 / 5 \times 0 / 4 = 0 / 2 M \rightarrow \text{pH} = -\log^{1/2}$$

$$\rightarrow 1 - \log^{1/2} = 0 / 7$$

 ت) نادرست، HA اسید قوی‌تری است پس نمی‌تواند استیک‌اسید باشد زیرا استیک‌اسید از فورمیک‌اسید ضعیفتر است.

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۱)

(آرش رضه‌نایان)

«۹۰- گزینه»

$$[\text{H}^+] = 10^{-\text{pH}} \Rightarrow 10^{-2/7} = 10^{-3/2} \times 10^{-3} \Rightarrow 2 \times 10^{-3}$$

$$[\text{H}^+] \cdot [\text{OH}^-] = 10^{-14}$$

در دمای اتاق

سخت رسوب تشکیل می‌دهد و خاصیت پاک‌کنندگی خود را حفظ نمی‌کند.

(ث) محلول Al و NaOH یک پاک‌کننده خورنده بوده که در واکنش با آب، گاز هیدروژن آزاد می‌کند.

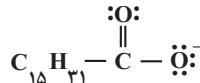
(سید علی اشرفی‌وسوی سلاماسی)

«۸۴- گزینه»

بررسی موارد:

(الف) نادرست است. در این مولکول فقط دو اتم کربن می‌توان یافت که به اتم هیدروژن متصل نیستند؛ دو اتم کربن از حلقه بنزنی که یکی به گروه SO_3^- و دیگری به زنجیر هیدروکربنی متصل است.

ب) درست است. ساختار آئیون ترکیب (b) به صورت زیر است:

$$\frac{49}{5} = \frac{9}{8} \Rightarrow \begin{cases} \text{شمارجفت الکترون‌های پیوندی} \\ \text{شمارجفت الکترون‌های ناپیوندی} \end{cases}$$

پ) درست است. ساختار (a) یک پاک‌کننده غیرصابونی است. از مواد پتروشیمیایی طی واکنش‌های پیچیده، در صنعت تولید می‌شود و قدرت پاک‌کنندگی آن از ساختار (b) که یک پاک‌کننده صابونی است در آب سخت بیشتر است و با یون‌های موجود در آب سخت رسوب نمی‌دهد.

ت) درست است. همگی کلوبید بوده و رفتار مشابه در مقابل پرتو نور دارند و ذرهای سازنده سوپسانسیون، ذرات ریزماهده هستند که تهشیش می‌شوند.

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷، ۸ و ۱۲)

(علیرضا رضایی‌سراب)

«۸۵- گزینه»

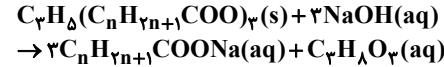
با اضافه کردن صابون به محلول آب و روغن، محلول پایدار «کلوبید» تولید می‌شود که ناهمگن است صابون مراغه افروزنده شیمیایی ندارد. به ازای هر مول صابون تولیدی بلندزنجیر با مقدار کافی محلول سدیم هیدروکربید، ۳ مول صابون تولید می‌شود. جاذبه میان آب و بخش باردار صابون قوی‌تر از اسید چرب با آب است.

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۷، ۸ و ۱۲)

(سید ماهان موسوی)

«۸۶- گزینه»

براساس واکنش زیر به ازای هر مول استر سه‌عاملی سه مول سود مصرف می‌شود.

حال که $0 / 25$ مول سود مصرف شده، $0 / 25 = 0 / 25 \times 3 = 0 / 75$ مول استر سه‌عاملی داشته‌ایم. به این معنا که جرم یک مول از آن باید چهار چهارم $222 / 5$ یعنی ۴۴.۴ گرم باشد. براساس فرمول، جرم $\text{C}_n\text{H}_{2n+1}\text{COO}$ را مجھول گرفته و به دست می‌آوریم. (توجه کنید که نیازی به محاسبه n نیست).

$$3 \times 12 + 5 + 3x = 890 \rightarrow x = \frac{890 - 41}{3} = 283$$

حال می‌توان جرم مولی صابون را با در نظر گرفتن سدیم حساب نمود.

$$283 + 23 = 306$$

در نهایت هر مولکول صابون دو اتم اکسیژن دارد که معادل ۳۲ گرم بر مول سه‌هم از ۳۰۶ گرم بر مول خواهد بود.

$$\frac{32}{306} \times 100 \approx 10 / 5$$

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۵ و ۶)

(امین نوروزی)

۹۴- گزینه «۹۴»

اسیدها و بازهای قوی به صورت ۱۰۰٪ تفکیک می‌شوند و K_a بسیار بزرگ دارد بنابراین HX همان HCl است و اتحال آن ۱۰۰٪ یونی است.

اسیدها و بازهای ضعیف به صورت جزئی تفکیک شده و K_a کوچکی دارد. در این موارد اتحال بیشتر به صورت مولکولی بوده و اتحال یونی کم می‌باشد. بنابراین $HCOOH$ همان HY است.

مواد غیرالکتروولیت که نه اسید هستند و نه باز و نه نمک، ۱۰۰٪ اتحال مولکولی دارند و K_a بسیار ناچیزی دارند، بنابراین HZ همان CH_3OH است.

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

(آرشن رحمانیان)

۹۵- گزینه «۹۵»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چون سدیم هیدروکسید باز قوی‌تری است پس رسانایی بیشتری دارد. گزینه «۲»: هرچه ثابت یونش باز بیشتر باشد آن باز قوی‌تر بوده و در نتیجه غلظت یون هیدروکسید آن بیشتر و pH محلول آن بیشتر است.

گزینه «۳»: بعد از تعادل، غلظت گونه‌ها ثابت باقی می‌ماند.

گزینه «۴»: با تغییر غلظت، ثابت یونش بدون تغییر اما درصد یونش، تغییر می‌کند.

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۲۲ و ۲۴)

(امین نوروزی)

۹۶- گزینه «۹۶»

چون K_a کمتر از 10^{-3} است بنابراین از مقدار ΔM در M_2 واکنش‌دهنده صرف‌نظر می‌کنیم:

M_1	۰/۰۴	۰	۰
ΔM	-x	x	x
M_2	۰/۰۴-x	x	x

$$K_a = \frac{[H^+][A^-]}{[HA]} \Rightarrow 2 \times 10^{-5} = \frac{x \times x}{4 \times 10^{-2}} \Rightarrow x^2 = 8 \times 10^{-7}$$

$$x^2 \approx 0/0000081 \Rightarrow x^2 = 81 \times 10^{-8} \quad \sqrt{} \rightarrow x = 9 \times 10^{-4}$$

بنابراین $[A^-] = [H^+] \approx 9 \times 10^{-4}$ است.

$$\% \alpha = \frac{|\Delta M|}{M_1} \times 100 \Rightarrow \frac{9 \times 10^{-4}}{4 \times 10^{-2}} \times 100 = 2/25\%$$

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۲)

(مسعود پیغمبری)

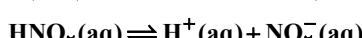
۹۷- گزینه «۹۷»

فقط عبارت اول درست است.

بررسی همه عبارت‌ها:

مورود اول: از آنجایی که سولفوریک اسید یک اسید قوی و نیتروواسید یک اسید ضعیف است، ممکن است به دلیل اینکه یونش نیتروواسید به صورت تعادلی و دوطرفه است، غلظت H^+ حاصل از یونش آن کمتر از غلظت H^+ حاصل از یونش سولفوریک اسید باشد، در حالی که غلظت اولیه سولفوریک اسید کمتر است. بنابراین این امکان وجود دارد که pH محلول سولفوریک اسید کمتر از نیتروواسید باشد.

مورود دوم: معادله یونش سولفوریک اسید و نیتروواسید به صورت مقابل است:

اگر pH دو محلول با هم برابر باشد، غلظت یون H^+ در دو محلول نیز برابر خواهد بود، اما با توجه به

ضرایب استوکیومتری غلظت یون NO_3^- در محلول II از غلظت یون SO_4^{2-} در محلول I

$$\Rightarrow 2 \times 10^{-3} \times [OH^-] = 10^{-14} \Rightarrow [OH^-] = 5 \times 10^{-12}$$

$$\Rightarrow \frac{[H^+]}{[OH^-]} = \frac{2 \times 10^{-3}}{5 \times 10^{-12}} = 4 \times 10^8$$

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۸)

(ممدرضا بمشیری)

۹۱- گزینه «۹۱»

فقط مورد دوم صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

مورود اول: رسانایی الکتریکی یک محلول به میزان غلظت یون‌های موجود در آن بستگی دارد پس رسانایی این دو محلول با هم برابر نیست، رسانایی محلول $Al(NO_3)_3$ بیشتر است.

مورود سوم: HCl اسید قوی‌تر است، در شرایط یکسان بیشتر یونیده می‌شود، پس غلظت یون کلرید نسبت به یون فلوراید بیشتر است.

مورود چهارم: هرچه ثابت یونش باز بیشتر باشد آن باز قوی‌تر بوده و در شرایط یکسان pH محلول آن اسید کمتر است.

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

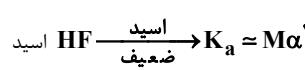
(سید علی اشرفی‌وسن سلاماسی)

۹۲- گزینه «۹۲»

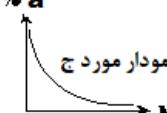
بررسی گزینه‌ها:

(الف) نادرست است. سدیم هیدروکسید ترکیب یونی است و لفظ یونش برای آن نادرست می‌باشد. لفظ درست تفکیک است.

(ب) نادرست است.

اسید آرنسیوس \rightarrow اسید نافلزی \rightarrow (دی‌نیتروژن پنتاکسید)BzO \rightarrow اسید فلزیCO₄ \rightarrow کربن دی‌اسید

$$\rightarrow M \propto \frac{1}{a^2} \rightarrow a^2 \propto \frac{1}{M}$$

ج) نادرست است.

(د) نادرست است. محلول آب گازدار، اسیدی است. پس $[H^+] > [OH^-]$ است.

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۸، ۲۱، ۲۴ و ۲۷)

(حسن رفعت‌کنده)

۹۳- گزینه «۹۳»

$$[H^+] = [CN^-] = 10^{-pH} = 10^{-5/15} = 10^{0.85} \times 10^{-6} = 7 \times 10^{-6} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[OH^-] = \frac{10^{-14}}{[H^+]} = \frac{10^{-14}}{7 \times 10^{-6}} = \frac{1}{7} \times 10^{-8}$$

$$[CN^-]/[OH^-] = \frac{7 \times 10^{-6}}{\frac{1}{7} \times 10^{-8}} = 49 \times 10^2 = 4900$$

$$K_a = \frac{[H^+][CN^-]}{[HCN]} = \frac{7 \times 10^{-6} \times 7 \times 10^{-6}}{10^{-1}} = 49 \times 10^{-11} = 4/9 \times 10^{-10}$$

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۸)

$$1 / ۲ \times ۱۰^{-۳} \text{ mol}_{\text{HB}} \times \frac{۶ \text{ g}_{\text{HB}}}{۱ \text{ mol}_{\text{HB}}} = ۷ / ۲ \times ۱۰^{-۲} \text{ g}_{\text{HB}}$$

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۲۳، ۲۴ و ۲۵)

(مسعر پنفری)

۱۰۰- گزینه «۳»

ابتدا مقدار مول مخلوط گازی را حساب می‌کنیم:

$$\text{گاز} = \frac{\text{گاز} \times \text{mol}}{۲۸ \text{ L}} = \frac{۰ / ۳ \text{ mol}}{۴ \text{ L}} = ۰ / ۰۷۵ \text{ mol.L}^{-۱}$$

حال مجموع غلظت این دو گاز در آب را به دست می‌آوریم:

$$\text{مول} = \frac{۰ / ۳ \text{ mol}}{۴ \text{ L}} = ۰ / ۰۷۵ \text{ mol.L}^{-۱}$$

غلظت گاز HF را برابر x مول بر لیتر و غلظت گاز HBr را $(0 / ۰۷۵ - x)$ مول بر لیتر فرض می‌کنیم. HBr یک اسید قوی است و تمام مولکول‌های آن به یون تبدیل می‌شوند، اما HF یک اسید ضعیف است و تنها بخشی از مولکول‌های آن یونیده می‌شوند، بنابراین مقدار یون‌های H^+ و

F^- حاصل از حل شدن HF را به دست می‌آوریم:

$$\frac{۲۰}{۲۲۰} = \frac{\text{شمار مولکول‌های یونیده شده}}{\text{شمار کل مولکول‌های حل شده}} = \frac{۱}{۱۱}$$

از این رو در اثر یونش HF و در حالت تعادل غلظت یون H^+ برابر $\frac{x}{11}$ مول بر لیتر است.

غلظت کل یون H^+ در محلول برابر است با:

$$[\text{H}^+]_{\text{کل}} = [\text{H}^+]_{\text{HF}} + [\text{H}^+]_{\text{HBr}}$$

$$= \frac{x}{11} + (0 / ۰۷۵ - x) = (0 / ۰۷۵ - \frac{۱۰x}{11}) \text{ mol.L}^{-۱}$$

	HF	H^+	F^-
غلظت اولیه	x	$[\text{H}^+]_{\text{HF}}$	۰
تفییرات غلظت	$-\frac{x}{11}$	$+\frac{x}{11}$	$+\frac{x}{11}$
غلظت تعادلی	$\frac{۱۰x}{11}$	$[\text{H}^+]_{\text{HF}} + \frac{x}{11}$	$\frac{x}{11}$

حال از روی pH داده شده مقدار x را به دست می‌آوریم:

$$[\text{H}^+]_{\text{کل}} = ۱۰^{-۱/۶} = ۱۰^{-۲} \times ۱۰^{۰/۴} = ۲ / ۵ \times ۱۰^{-۲}$$

$$= ۰ / ۰۷۵ - \frac{۱۰x}{11} \rightarrow x = ۰ / ۰۵۵ \text{ mol.L}^{-۱}$$

بنابراین در حالت تعادل نهایی غلظت هریک از گونه‌های H^+ , HF و F^- به ترتیب برابر $۰ / ۰۵۵$ ، $۰ / ۰۰۵$ و $۰ / ۰۰۵$ مول بر لیتر است. در نهایت ثابت یونش HF را محاسبه می‌کنیم:

$$K_a = \frac{[\text{H}^+][\text{F}^-]}{[\text{HF}]} = \frac{۲۵ \times ۱۰^{-۳} \times ۵ \times ۱۰^{-۳}}{۵ \times ۱۰^{-۲}} = ۲ / ۵ \times ۱۰^{-۳} \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۸، ۲۵ و ۲۶)

۱۰۱- گزینه «۲»

(هادی عباری)

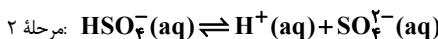
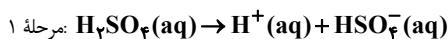
مواد اول و دوم نادرست‌اند. بررسی موارد:

مورد اول: در ساختار لایه‌ای اتم، الکترون‌ها در فضای بسیار بزرگتر و در لایه‌های پیرامون هسته توزیع می‌شوند.

مورد دوم: انرژی لایه‌های الکترونی پیرامون هسته هر اتم، ویژه همان اتم بوده و به عدد اتمی (پروتون) آن وابسته است.

بیشتر خواهد بود، از این رو رسانایی الکتریکی محلول II نیز بیشتر می‌باشد.

نکته: اگر بخواهیم علمی‌تر بیان کنیم، یونش سولفوریک اسید به صورت دو مرحله‌ای است:

اگر این گونه هم در نظر بگیریم باز هم به نتیجه بکسان خواهیم رسید و غلظت یون‌ها و رسانایی الکتریکی در محلول I کمتر از محلول II است.

مورد سوم: اگر به محلول سولفوریک اسید مقداری آب اضافه کنیم، چون سولفوریک اسید یک اسید

قوی است، نسبت غلظت محلول و غلظت یون H^+ برابر خواهد بود. در حالی که در محلول

نیترواسید، چون یک اسید ضعیف است با افزودن آب طبق رابطه مقابل نسبت تغییرات غلظت یون

برابر چند تغییرات غلظت محلول خواهد بود:

$$K_a = \frac{[\text{H}^+][\text{NO}_2^-]}{[\text{HNO}_2]} \quad [\text{H}^+] = [\text{NO}_2^-] \Rightarrow K_a = \frac{[\text{H}^+]^2}{[\text{HNO}_2]}$$

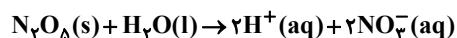
بنابراین با افزودن مقدار مشخصی آب به هر لیتر از آنها، میزان تغییر pH در محلول I بیشتر خواهد بود.

مورد چهارم: مقدار فلز منیزیم موردنیاز تابع غلظت اولیه محلول است. اگر pH دو محلول برابر باشد چون محلول I یک اسید قوی و محلول II یک اسید ضعیف است، غلظت محلول II بیشتر از محلول I خواهد بود و مقدار منیزیم موردنیاز برای واکنش آن نیز بیشتر است.

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۸، ۲۴ و ۲۵)

۹۸- گزینه «۱»

(محمد علیمیان زواره)

$$[\text{H}^+] [\text{OH}^-] = ۱ \times ۱۰^{-۱۴} \Rightarrow [\text{H}^+] \times ۵ \times ۱۰^{-۱۳} = ۱۰^{-۱۴}$$

$$\Rightarrow [\text{H}^+] = ۲ \times ۱۰^{-۲} \text{ mol.L}^{-۱}$$

$$[\text{H}^+] = M = \frac{n}{V} \Rightarrow ۲ \times ۱۰^{-۲} = \frac{n}{۲\text{L}} \Rightarrow n_{\text{HNO}_3} = ۰ / ۰۴ \text{ mol}$$

$$?g_{\text{N}_2\text{O}_5} = ۰ / ۰۴ \text{ mol HNO}_3 \times \frac{۱ \text{ mol N}_2\text{O}_5}{۲ \text{ mol HNO}_3} \times \frac{۱۰۸ \text{ g N}_2\text{O}_5}{۱ \text{ mol N}_2\text{O}_5}$$

$$= ۲ / ۱۶ \text{ g N}_2\text{O}_5$$

(مولکول‌ها در فرمت تدرستی) (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۶، ۲۸ و ۲۹)

۹۹- گزینه «۲»

(علیرضا بیانی)

$$4 \cdot g_{\text{HA}} \times \frac{۱ \text{ mol HA}}{۱ \cdot g_{\text{HA}}} = ۰ / \Delta \text{ mol HA}$$

$$\Rightarrow [\text{HA}] = \frac{\text{mol HA}}{V} = \frac{۰ / \Delta}{۲} = ۰ / ۲\Delta \frac{\text{mol}}{\text{L}} \text{ HA}$$

$$[\text{HA}] = [\text{H}^+] = ۰ / ۲\Delta \text{ mol.L}^{-۱} \Rightarrow \text{pH} = -\log[\text{H}^+]$$

$$= -\log ۲\Delta \times ۱۰^{-۲} = ۲ - \log ۲\Delta \Rightarrow \text{pH} = ۲ - ۱ / ۴ = ۰ / ۶$$

$$(1 \log ۲\Delta = \log \Delta^2 = 2 \log \Delta = 1 / 4)$$

$$\text{pH}_{\text{HB}} = \text{pH}_{\text{HA}} + ۳ / ۴ = ۰ / ۶ + ۳ / ۴ = ۰ / ۴$$

$$[\text{H}^+] = ۱۰^{-\text{pH}} = ۱۰^{-۴}$$

$$K_a = \frac{[\text{H}^+]^2}{M - [\text{H}^+]} \Rightarrow ۲ \times ۱۰^{-۴} = \frac{(۱۰^{-۴})^2}{M - ۱۰^{-۴}}$$

$$\Rightarrow M - ۱۰^{-۴} = \frac{۱۰^{-۸}}{۲ \times ۱۰^{-۴}} = ۰ / ۵ \times ۱۰^{-۴} \Rightarrow M = ۶ \times ۱۰^{-۴} \text{ mol.L}^{-۱}$$

$$\Rightarrow ۶ \times ۱۰^{-۴} \times ۲\text{L} = ۱ / ۲ \times ۱۰^{-۴} \text{ mol HB}$$

$$\text{یون مثبت} \frac{\text{mol Na}_3\text{N}}{83\text{g Na}_3\text{N}} \times \frac{3\text{mol}}{1\text{mol Na}_3\text{N}} \rightarrow 16 / 6\text{g Na}_3\text{N} \rightarrow 16 / 6\text{mol}$$

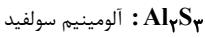
یون مثبت = ۰ / ۶ mol

$$\Rightarrow \frac{3}{0 / 6} = 5 = \text{نسبت خواسته شده}$$

ب) نادرست است.

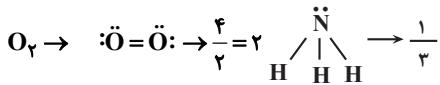

$$= 2 \times 1 = 2 = \text{تعداد کاتیون} \times \text{بار کاتیون}$$

$$= 3 \times 2 = 6 = \text{تعداد کاتیون} \times \text{بار کاتیون} = \text{Br}^- \text{Mbadle شده} \Rightarrow$$

ت) درست است.

(کیوان زارگاه الغایی هستی) (شیمی ا، صفحه های ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰)

(علیرضا بیان)

۱۰۶- گزینه «۴»

فقط مورد (ب) صحیح است.

الف) گنجایش الکترونی هر زیرلایه از رابطه $4l + 2$ پیروی می کند.

ب) حداقل گنجایش هر لایه $2n^2$ می باشد پس گنجایش لایه چهارم $2(4)^2 = 2(16) = 32$

الکترون است و تناوب ۶ و هر کدام شامل ۳۲ عنصر می باشند.

پ) به حز دو عنصر Zn_{29} و Cu_{30} ، ۶ عنصر بعدی آنها در دسته p نیز در لایه سوم خود ۱۸ الکترون دارند.

ت) دقت کنید که هیدروژن تنها یک الکترون دارد.

(کیوان زارگاه الغایی هستی) (شیمی ا، صفحه های ۲۸ تا ۲۴)

(سید علی اشرفی (وسط سلاماسی)

۱۰۷- گزینه «۳»

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: درست است.

$27\text{A} : [18\text{Ar}]^2 3d^7 4s^2 \Rightarrow 4p$ خالی

$29\text{G} : [36\text{Kr}]^2 3d^5 4s^2 \Rightarrow 5p$ خالی

گزینه «۲»: درست است. اولین عنصر گروه ۱۶ جدول تناوبی، عنصر اکسیژن با عدد اتمی ۸ است.

زیرلایه های $4s$ و $3d$ و $4p$ در دوره چهارم الکترون می پذیرند که مجموع اعداد کواترمی فرعی آنها برابر $3 = 5 - 8 - 3 = 0 + 1 + 2$ است.

گزینه «۳»: نادرست است. لایه چهارم گنجایش ۳۲ الکترون دارد؛ در حالی که این عنصر ۱۸ الکترون در لایه چهارم دارد (زیرلایه $4f$ پرنشده است).

گزینه «۴»: این عنصر متعلق به گروه ۱۶ و دوره ۵ است. \leftarrow درست است.

$$1s^2 / 2s^2 2p^6 / 3s^2 3p^6 3d^{10} / 4s^2 4p^6 4d^{10} / 5s^2 5p^4, z = 52$$

(کیوان زارگاه الغایی هستی) (شیمی ا، صفحه های ۳۰، ۳۲ و ۳۴)

(علیرضا رضایی سراب)

۱۰۸- گزینه «۳»

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: نادرست است ترکیب Z با X به صورت ZX_3 می باشد.

گزینه «۲»: نادرست است اتم M در لایه ظرفیت خود ۵ الکترون دارد.

نکته: شمار ذره های زیراتمی درون هسته = پروتون + نوترون
مورد چهارم: مدل بور فقط توانایی توجیه طیف نشری خطی هیدروژن ($Z = 1$) را داشت و نه دیگر عناصر.

(کیوان زارگاه الغایی هستی) (شیمی ا، صفحه های ۲۱ تا ۲۴)

(سراسری تبدیل ۹۸)

۱۰۲- گزینه «۴»

موارد «آ» و «ب» صحیح هستند.

در مورد «ب»، انرژی با طول موج رابطه عکس دارد.

در مورد «ت»: هرچه فاصله میان لایه های انتقال الکترون در اتم برانگیخته هیدروژن بیشتر شود، انرژی نور نشر شده بیشتر و طول موج آن کوتاه تر می شود.

(کیوان زارگاه الغایی هستی) (شیمی ا، صفحه های ۲۰ تا ۲۳)

۱۰۳- گزینه «۲»

(سید امیرحسین مرتفعی)

ابتدا آرایش الکترونی اتم های خنثی را تعیین می کنیم تا بتوان شماره دوره و گروه آن ها را مشخص کرد.

عنصر A متعلق به عناصر واسطه (گروه ۳ تا ۱۲) است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: عدد اتمی C برابر ۱۳ است.

گزینه «۳»: A و C در یک گروه نیستند.

گزینه «۴»: دو زیرلایه $3s$ و $2p$ دارای $n+l=3$ هستند که تعداد الکترون های این دو زیرلایه برابر با ۸ است.

(کیوان زارگاه الغایی هستی) (شیمی ا، صفحه های ۱۵ و ۳۰)

۱۰۴- گزینه «۴»

اتم های 19K ، 24Cr و 29Cu دارای زیرلایه $4s^1$ در آرایش الکترونی خود می باشند.

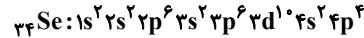
در سوال قید شده است به یقین، بنابراین گزینه های ۱، ۲ و ۳ نادرست هستند. زیرا هر ۳ اتم را می توان در نظر گرفت فقط گزینه «۴» درست است، زیرا که هر ۳ اتم دارای $2p^6$ و

$3p^6$ در آرایش الکترونی هستند و مجموع الکترون آنها برابر ۱۲ است که دو برابر عدد اتمی C می باشد.

(کیوان زارگاه الغایی هستی) (شیمی ا، صفحه های ۳۰ تا ۳۴)

(سید علی اشرفی (وسط سلاماسی)

الف) درست است. عنصر مورد نظر دارای ۶ الکترون ظرفیتی و در دوره ۴ از دسته p قرار دارد:

بیرونی ترین لایه اتم این عنصر، لایه چهارم است. زیرلایه های اشغال شده در این لایه $4s$ و $4p$ هستند؛ بنابراین مجموع $(n+l)$ الکترون های این دو زیرلایه برابر ۲۸ است.

$$2(4+0)+4(4+1)=28$$

ب) نادرست است.

$$\rightarrow 84\text{g MgS} \times \frac{1\text{mol MgS}}{46\text{g MgS}} \times \frac{2\text{mol}}{1\text{mol MgS}} = 3\text{mol}$$

(علیرضا رضایی سراب)

۱۰۵- گزینه «۳»

الف) درست است. عنصر مورد نظر دارای ۶ الکترون ظرفیتی و در دوره ۴ از دسته p قرار

دارد:

$C_{12}H_{26}$ = فرمول مولکولی

$$\frac{1}{2} [12(4) + 26] = 37 = \text{شمار جفت‌های پیوندی}$$

(قدر هدایای زمینی را برآینم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۷ و ۳۹)

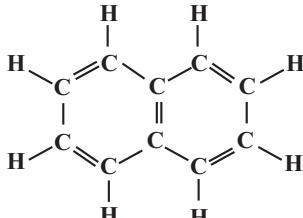
(مبنی عبارت)

۱۱۸- گزینه «۲»

فقط عبارت «پ» نادرست می‌باشد.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت آ: نفتالن به عنوان ضد بید برای نگهداری فرش و لباس کاربید دارد و ساختار آن به صورت زیر است:

$$\begin{aligned} & \text{C-H} : 8 \quad \text{شمار پیوند‌های C-H} \\ & \xrightarrow{\text{تعداد}} \frac{C-C}{C-H} = \frac{6}{8} = 0.75 \quad \text{شمار پیوند‌های C-C} \end{aligned}$$

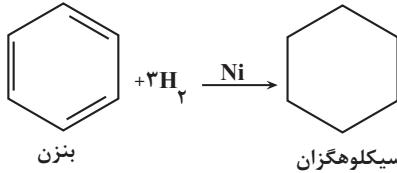
عبارت ب:

$$\frac{\text{تعداد}}{\text{تعداد}} = \frac{12}{6} = 2 \quad C_6H_{12} : \text{سیکلوهگزان}$$

$$\frac{\text{تعداد}}{\text{تعداد}} = \frac{4}{2} = 2 \quad C_2H_4 : \text{اتن} \rightarrow \text{گاز عمل آورنده در کشاورزی}$$

عبارت پ: سیکلوآلکان‌ها می‌توانند در واکنش‌های سوختن شرکت کنند.

عبارت ت:

عبارت ث: سروگوه ترکیبات آروماتیک \leftarrow بنزن

.

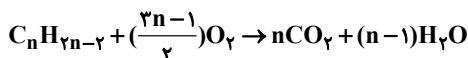
چهارمین سیکلوآلکان \leftarrow سیکلوهگزان.

با توجه به شکل ۱۷ صفحه ۳۳ کتاب درسی، بنزن و سیکلوهگزان از جمله هیدروکربن‌های سازنده نفت خام می‌باشند.

(قدر هدایای زمینی را برآینم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۰ و ۳۳)

(رضا سلیمانی)

۱۱۹- گزینه «۴»

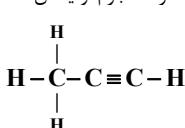
$$\frac{44n}{14n-2} = \frac{3}{3} \Rightarrow n = 3$$

بنابراین فرمول مولکولی این الکین به صورت C_3H_4 و فرمول ساختاری آن به صورت زیر است.

در این ساختار ۸ پیوند اشتراکی وجود دارد. در فرایند سیر شدن کامل، این الکین با

دربافت چهار اتم هیدروژن به الکان با فرمول مولکولی C_3H_8 تبدیل می‌شود. بنابراین

گرم بر مول به جرم مولی این الکین افزوده می‌شود که ۱۰ درصد جرم اولیه آن است:

(حسین ناصری‌ثانی)

عبارت‌های اول و دوم همانند عبارت: «ازیابی چرخه عمر اصطلاحی است که برای ارزیابی میزان تأثیر یک فرآورده بر روی محیط‌زیست در مدت طول عمر آن به کار می‌رود.» درست است، در صورتی که عبارت‌های سوم، چهارم و پنجم نادرست می‌باشد.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: بیلطف بیشتر گونه‌های فلزی موجود در کف اقیانوس نسبت به ذخایر زمینی، بهره‌برداری از این منابع را نوید می‌دهد. امروزه شرکت‌هایی از برخی کشورها طرح‌های استخراج این مواد را باست اقیانوس‌ها در دست دارند. پیش‌بینی می‌شود اکتشاف و بهره‌برداری از منابع شیمیایی بستر دریا به یکی از صنایع کلیدی و تأثیرگذار در روابط کشورها تبدیل شود.

عبارت دوم: بازیافت فلزها از جمله آهن ردهای کربن دی‌اکسید را کاهش می‌دهد، در نتیجه با کاهش ردهای کربن دی‌اکسید، سرعت گرمایش جهانی نیز کاهش می‌باشد.

عبارت سوم: ساختار فضایپرکن مولکول هیدروژن سیانید به صورت:

که در آن شمار پیوند میان اتم‌ها قابل تشخیص نیست.

عبارت چهارم: با افزایش شمار اتم‌های کربن در الکان‌ها، نیروی بین مولکولی (وان‌دروالس) در آن‌ها قوی‌تر شده و در نتیجه گران‌روی و چسیندگی آن‌ها بیشتر می‌شود. بنابراین الکان راست‌زنگیر $C_{10}H_{22}$ در مقایسه با C_4H_{10} سخت‌تر از ظرف بیرون می‌ریزد.

عبارت پنجم: این کربن می‌تواند الکترون‌هایش را با اتم‌های دیگر به اشتراک بگذارد و با رسیدن به آرایش هشت‌تایی، پایدار شود. (تاکنون یون تک‌اتمی از کربن شناخته نشده است.)

(قدر هدایای زمینی را برآینم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۲۵ و ۳۶)

۱۱۵- گزینه «۲»

(رضا سلیمانی)

اولین عضو خانواده الکان‌ها متان است که گازی بی‌بو، بی‌رنگ و غیرسمی است که از زغال‌سنگ آزاد می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نام ترکیب $(CH_3)_2CCH_2CH(C_2H_5)CH_2CH_3$ -۲، ۲-اتیل-۲-دی‌متیل‌هگزان است، (که خود ترکیب است) پس ایزومر یکدیگر نمی‌باشند.

توجه! ایزومرها ترکیباتی هستند که فرمول مولکولی یکسان ولی ساختار و نام شیمیایی آنها متفاوت است.

گزینه «۳»: با توجه به قواعد نام‌گذاری در آیوپاک، نام درست ترکیب ۱-برمو-۵-کلروپنتان است.

گزینه «۴»: سنگ‌بنای پتروشیمی، ماده‌ای با نام اتن (قدیمی اتیلن) بوده که یک پیوند دوگانه در ساختار خود دارد.

(قدر هدایای زمینی را برآینم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۱۶- گزینه «۳»

(هاری محمدی‌زاده)

عبارت‌های اول، دوم و چهارم صحیح‌اند. الکان **A** شمار اتم‌های کربن بیشتری نسبت به الکان **A** دارد، پس نقطه جوش، نیروی بین مولکولی، گران‌روی و شمار اتم‌های هیدروژن و پیوند‌های **C-H** در الکان **B** بیشتر از الکان **A** است.

(قدر هدایای زمینی را برآینم) (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۱۷- گزینه «۴»

(میمی معین‌السادات)

ساختار ترکیب معرفی شده در هر ۴ گزینه به صورت رو به رو است.

زنگیر اصلی ۸ کربنه باید از سمت چپ شماره‌گذاری شود چون اولین شاخه به سمت چپ نزدیکتر است و نام درست آن به صورت ۶-اتیل-۲-دی‌متیل‌اکتان خواهد شد.

$$a = 2 \Rightarrow b = 2 \Rightarrow a^2 - b^2 = 0$$

باید با $a = 1$ پیش برویم.

$$a = 1 \Rightarrow a^2 - b^2 = 1 - b^2 \leq 1$$

بنابراین $a^2 - b^2$ می‌تواند ۱ باشد.

(تابع) (ریاضی ام، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۰)

(مهدی ذالمری)

«۱۲۵- گزینه»

وقتی تابع $f(x)$ خطی است یعنی عبارت موجود در هر دو ضابطه برابرند.
چون در ضابطه اول $x \geq 2$ پس $|x-2| = x-2$ است.

$$\Rightarrow ax + b + |x-2| = -2x + c$$

$$\Rightarrow (a+1)x + b - 2 = -2x + c \Rightarrow a+1 = -2 \Rightarrow a = -3$$

$$f(1) = 0 \Rightarrow -2(1) + c = 0 \Rightarrow c = 2$$

$$\Rightarrow b - 2 = c \Rightarrow b - 2 = 2 \Rightarrow b = 4$$

$$\Rightarrow a\sqrt{c}\sqrt{b} = -3\sqrt{2\sqrt{4}} = -6$$

(ترکیبی) (ریاضی ام، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳) (ریاضی سه، صفحه ۲)

(رضا شوشیان)

«۱۲۶- گزینه»

ابتدا نمودار را واحد در راستای قائم به سمت بالا انتقال می‌دهیم. سپس ۲ واحد به سمت چپ انتقال می‌دهیم و در نهایت نمودار را نسبت به محور y ها قرینه می‌کنیم. مشاهده می‌شود که شکل گزینه «۲۰» بدست می‌آید.

(تابع) (ریاضی سه، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۳)

(مهدی‌دار استقلالیان)

$$\frac{5}{3x-1} = \frac{5}{4} \Rightarrow 3x-1 = \frac{5}{4} \Rightarrow x = \frac{3}{4}$$

$$\frac{\sqrt[4]{x}}{2x+1} = \frac{3}{4} \Rightarrow 9x+3 = 28\sqrt[4]{x} \Rightarrow 9x - 28\sqrt[4]{x} + 3 = 0$$

$$\Rightarrow (\sqrt[4]{x}-3)(9\sqrt[4]{x}-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 9 \\ \text{یا} \\ x = \frac{1}{81} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{ورودی}} \begin{cases} 1-2a = 9 \Rightarrow a = -4 \\ 1-2a = \frac{1}{81} \Rightarrow a = \frac{40}{81} \end{cases}$$

(تابع) (ریاضی سه، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۲۲)

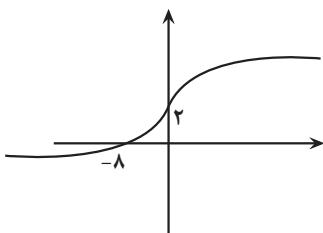
(امیر عابرزاده)

«۱۲۷- گزینه»

$$y = (x-2)^3 + m \Rightarrow y - m = (x-2)^3 \Rightarrow \sqrt[3]{y-m} = x-2$$

$$x = \sqrt[3]{y-m} + 2 \Rightarrow f^{-1}(x) = \sqrt[3]{x-m} + 2$$

نمودار $y = \sqrt[3]{x} + 2$ را رسم می‌کنیم:

$$\text{C}_3\text{H}_4 = \frac{44-40}{40} \times 100 = \%10$$

(قدرت هیدروکربن زمینی را برایم) (شیمی ۲، صفحه ۱۴)

(علی امین)

«۱۲۰- گزینه»

با توجه به خواسته کیفی سؤال، نیازی به محاسبه و حل سه معادله سه مجھول جهت یافتن فرمول هیدروکربن‌ها نیست.

از مقایسه واکنش ۱ و ۲: با توجه به ثابت ماندن مول آلکان، افزایش مول آلکین موجب افزایش مول CO_2 شده است؛ لذا تعداد کربن آن از آلکن بیشتر است.

(I) $c > b$

از مقایسه واکنش ۱ و ۳: با توجه به ثابت ماندن مول آلکین، افزایش مول آلکان موجب کاهش مول CO_2 شده است؛ لذا تعداد کربن آن از آلکن کمتر است.

(II) $a < b$

$$(I, II) \Rightarrow \begin{cases} a < b \\ b < c \end{cases} \Rightarrow a < b < c$$

(قدرت هیدروکربن زمینی را برایم) (شیمی ۲، صفحه‌های ۳۳، ۳۴ و ۳۵)

ریاضی ۳ + پایه مربوط

«۱۲۱- گزینه»

$f(x)$ را مساوی ۳- قرار می‌دهیم:

$$\frac{x^3}{2} + 1 = -3 \Rightarrow \frac{x^3}{2} = -4 \Rightarrow x^3 = -8 \Rightarrow x = -2$$

(ترکیبی) (ریاضی سه، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۴) (ریاضی سه، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۴)

(محمدی کرمی)

«۱۲۲- گزینه»

می‌دانیم $f^{-1}(f(x)) = x$ است که دامنه آن همان $x \in D_f$ است. پس کافی است دامنه $2x - 4 \geq 0 \Rightarrow x \geq 2$ را پیدا کنیم:

$$\Rightarrow D_f = [2, +\infty)$$

(تابع) (ریاضی سه، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۹)

(یعنی مهدوی)

«۱۲۳- گزینه»

$y = \frac{1}{2}f(x)$ و $y = f(x)$ دامنه یکسانی دارند؛ زیرا تغییر روی دامنه (متغیر جلوی f) صورت نگرفته است. پس نقاط متناظر روی دو تابع مذکور، طول یکسانی دارند. پس

$m = -8$.

همچنین انتقال تابع به این صورت بوده است:

$$f(x) \xrightarrow{\times \frac{1}{2}} \frac{1}{2}f(x) \Rightarrow \frac{1}{2}n = 12 \Rightarrow n = 24$$

$$\Rightarrow (m, n) = (-8, 24)$$

$$\Rightarrow n - m = 24 - (-8) = 24 + 8 = 32$$

(تابع) (ریاضی سه، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

(پواد زکنه قاسم‌آبادی)

«۱۲۴- گزینه»

$$a^2 - 2 = 3a - 4 \Rightarrow a^2 - 3a + 2 = 0 \Rightarrow (a-1)(a-2) = 0$$

$$\left\{ \begin{array}{l} a = 1 \Rightarrow f = \{(2, 1), (1, -1), (1, -1), (-5, b)\} \\ \text{هر عددی باشد} \Rightarrow \text{یک تابع است.} \end{array} \right.$$

یا

$$\left\{ \begin{array}{l} a = 2 \Rightarrow f = \{(2, 2), (2, 2), (2, 2), (2, b)\} \Rightarrow b = 2 \end{array} \right.$$

(بیلی احمد میریلوچ)

«۱۳۱-گزینه ۲»

اگر تابع $f(x)$ را به صورت ترکیب دو تابع زیر در نظر بگیریم:

$$f(x) = g(h(x)) = \begin{cases} g(x) = \frac{1}{x} - \sqrt{x} \\ h(x) = 1 - (a^2 - 9)x^3 \end{cases}$$

چون تابع $f(x)$ اکیداً نزولی است، پس ترکیب $g(x)$ و $h(x)$ هم باید اکیداً نزولی باشد.
حالا چون $g(x)$ اکیداً نزولی است پس باید $h(x)$ اکیداً صعودی باشد تا ترکیب حاصل اکیداً نزولی شود.

$$h(x) = 1 - (a^2 - 9)x^3 \xrightarrow{\text{اکیدا صعودی}} a^2 - 9 < 0 \xrightarrow{\text{باشد}} a \in \mathbb{Z} \Rightarrow a = \{\pm 1, \pm 2, 0\}$$

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۶۵، ۱۱۰، ۲۲۳ و ۲۳۳)

(دیبا اسماعیلی)

«۱۳۲-گزینه ۳»

$$y = -(x-2)^2 + 4 \Rightarrow 4-y = (x-2)^2 \xrightarrow{\text{جذر}} \sqrt{4-y}$$

$$= |x-2| \xrightarrow{\text{شرط سوال}} x-2 \leq 0 \Rightarrow |x-2| = 2-x$$

$$\sqrt{4-y} = -(x-2) \Rightarrow x = 2 - \sqrt{4-y} \Rightarrow f^{-1}(x) = 2 - \sqrt{4-x}$$

$$D_f : x \leq x_s \Rightarrow y_s = -4 + 2 = 4 \Rightarrow R_f = (-\infty, 4]$$

$$\Rightarrow D_{f^{-1}} = R_f = (-\infty, 4]$$

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۴)

(فرشاد حسن‌زاده)

«۱۳۳-گزینه ۴»

$$f(x+m)+n = \frac{x+m-1}{x+m+2} + n = \frac{x+m-1+nx+nm+2n}{x+m+2} = \frac{a}{x}$$

$$\frac{(n+1)x+nm+m+2n-1}{x+m+2} = \frac{a}{x} \Rightarrow m+2=0 \Rightarrow m=-2$$

$$n+1=0 \Rightarrow n=-1 \Rightarrow a=nm+m+2n-1=2-2-2-1=-3$$

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۴)

(مهری ذکری)

«۱۳۴-گزینه ۵»

ابتدا معادله بهمی را از روی نمودار محاسبه می‌کنیم:

$$fog(x) = -k(x-1)(x-2) \quad \text{و} \quad fog(\frac{3}{2}) = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow -k(\frac{1}{2})(-\frac{1}{2}) = \frac{1}{4} \Rightarrow k = 1$$

$$\Rightarrow f(g(x)) = -x^2 + 3x - 2 \Rightarrow -2(g(x)) + 2 = -x^2 + 3x - 2$$

$$\Rightarrow -2g(x) = -x^2 + 3x - 4 \Rightarrow g(x) = \frac{-x^2 + 3x - 4}{-2}$$

$$g(1) = 1 \Rightarrow g(g(1)) = 1$$

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۵، ۱۱۰ و ۲۲۳ و ۲۳۳)

(مادرق فنی الیاسی)

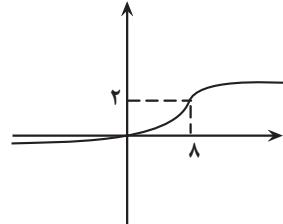
«۱۳۵-گزینه ۶»

می‌دانیم $(g^{-1} \circ f^{-1})(x) = (fog)^{-1}(x)$ بنابراین:

$$(g^{-1} \circ f^{-1})(a) = (fog)^{-1}(a) = 1$$

$$(fog)(\lambda) = a \Rightarrow f(g(\lambda)) = a \Rightarrow f(\sqrt{4\lambda + 1}) = a$$

با توجه به نمودار، اگر نمودار $y = \sqrt[3]{x} + 2$ به اندازه بیشتر از ۸ واحد به سمت راست منتقل پیدا کند، حتماً از ناحیه چهارم عبور می‌کند.

همچنین اگر دقت شود، به ازای $m = 8$ نمودار از ناحیه دوم هم عبور نمی‌کند.
(تابع) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۹)

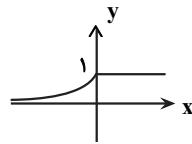
(بیلی احمد میریلوچ)

«۱۳۶-گزینه ۳»

دامنه تابع $f(x)$ برابر \mathbb{R} است. برد تابع $f(x)$ را به دست می‌آوریم.

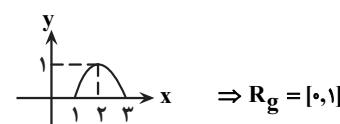
$$x - |x| = \begin{cases} 0 & x \geq 0 \\ 2x & x < 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 2^0 & x \geq 0 \\ 2^{2x} = 4^x & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow R_f = (0, 1]$$

حالا سراغ تابع $g(x)$ می‌رویم:

$$D_g = -x^2 + 4x - 3 \geq 0 \Rightarrow x^2 - 4x + 3 \leq 0$$

$$\Rightarrow (x-1)(x-3) \leq 0 \Rightarrow D_g = [1, 3]$$

نمودار تابع g به صورت زیر است:برای به دست آوردن برد gof باید مقدار تابع $g(x)$ را در محدوده برد $f(x)$ به دست آوریم.

$$R_f \cap D_g = \{1\} \Rightarrow g(1) = 0 \Rightarrow R_{gof} = \{0\}$$

(نکریم) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۶۵ تا ۸۳)

(ممدمهری شب‌کلاهی)

«۱۳۰-گزینه ۱»

برای به دست آوردن دامنه باید زیر رادیکال با فرجه زوج بزرگتر یا مساوی صفر باشد و همچنین مخرج مختلف صفر باشد و با توجه به اینکه دامنه به صورت $(-1, +\infty)$ است، پس ضریب x

برابر با صفر است و عبارت زیر رادیکال خطی است.

$$b^2 - 4 = 0 \Rightarrow b = +2 \text{ یا } b = -2$$

پس: با توجه به اینکه در نقاط بزرگتر از ریشه، مثبت است پس ضریب x مثبت است.

$$-b > 0 \Rightarrow b = -2$$

با توجه به اینکه -1 در دامنه وجود ندارد پس $x = -1$ ریشه مخرج بوده است.

$$2(-1) - a = 0 \Rightarrow a = -2$$

$$a + b = -4$$

(تابع) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۶۱)

$$g(x) = \log_{\alpha}(-2x+1) \xrightarrow{\substack{\text{قرینه نسبت به محور} \\ \text{-}x \\ \text{تبديل به}}} y = \log_{\alpha}(2x+1)$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{قرینه نسبت به محور} \\ \text{-}x \\ \text{تبديل به}}} y = -\log_{\alpha}(2x+1)$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{ واحد به راست} \\ x-3 \\ \text{تبديل به}}} y = -\log_{\alpha}(2(x-3)+1)$$

$$= -\log_{\alpha}(2x-5) = \log_{\alpha^{-1}}(2x-5)$$

چون تابع f صعودی است پس:

$$\Rightarrow y = \log_{\frac{1}{\alpha}}(2x-5) \Rightarrow \frac{1}{\alpha} > 1 \Rightarrow 0 < \alpha < 1$$

(ترکیبی) (ریاضی ۱، صفحه های ۱۳ تا ۱۷) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۵ تا ۲۳)

(علی اصغر شریف)

داریم:

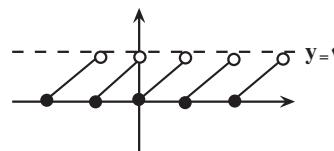
$$f(y) = a \xrightarrow{(y, 3) \in f} a = 3$$

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۶ تا ۲۴)

(ممدر صادر هدایت)

«۱۳۶-گزینه ۳»

تابع $[x] = x - [x]$ را می شناسیم و داریم $1 < x - [x]$

پس $[f(x)] = 0$ و خواهیم داشت. حال معادله $g(x) = x$ را حل می کنیم.

$$2x^2 - 3x - 1 = x \Rightarrow 2x^2 - 4x - 1 = 0$$

$$\Delta > 0 \rightarrow P = \frac{c}{a} = \frac{-1}{2} = -0.5$$

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۶ تا ۲۴)

«۱۳۷-گزینه ۳»

(رضا بقفری)

ابتدا تابع gof را تشکیل داده و با توجه به رابطه $(gog)^{-1}(x) = x$ آن را ساده می کنیم:

$$y = (gof)(x) = g(f(x)) = g(g^{-1}(3x+6)) = 3x+6$$

سپس وارون تابع $y = 3x+6$ را بدست آورده و مقدار آن را به ازای $x = 3$ معلوم می کنیم:

$$y = 3x+6 \Rightarrow 3x = y-6 \Rightarrow x = \frac{y-6}{3} \Rightarrow (gof)^{-1}(x) = \frac{x-6}{3}$$

$$(gof)^{-1}(3) = \frac{3-6}{3} = -1$$

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۶ تا ۲۴)

«۱۳۸-گزینه ۱»

(ممدر موسوی)

با فرض $x = 4$ خواهیم داشت:

$$5^{(f(4)-1)} = 6 \times 4 + 1 = 25 = 5^2 \Rightarrow f(4)-1 = 2 \Rightarrow f(4) = 3$$

و با فرض $f(a) = a$ خواهیم داشت $f(a) = 1$ و با جایگذاری آن در رابطه داده شده داریم:

$$5^{f(a)-1} = 6a + 1 \Rightarrow 6a + 1 = 5^0 = 1 \Rightarrow a = 0 \Rightarrow f^{-1}(1) = 0$$

بنابراین:

$$f(4) + f^{-1}(1) = 3 + 0 = 3$$

(تابع) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۶ تا ۲۴)

«۱۳۹-گزینه ۱»

(علی رضایی)

تمام کارها را به صورت بر عکس از آخر به اول انجام می دهیم تا به $f(x)$ برسیم.

پس تابع $g(x)$ را نسبت به محور x و y قرینه کرده و سپس ۳ واحد به راست می برجیم.

سهمی بیشترین مقدار (Max) دارد پس رو به پایین است و باید $a < 0$ باشد.

(ممدر پاک نژاد)

«۱۴۱-گزینه ۱»

$$\frac{\Delta}{\Delta a} = \frac{fac - b^2}{4a} = 0 \Rightarrow fac - b^2 = 0 \Rightarrow 4(k+3)(k) - 16 = 0$$

$$\Rightarrow 4k^2 + 12k - 16 = 0 \Rightarrow k^2 + 3k - 4 = 0 \Rightarrow k = 1, k = -4$$

سهمی بیشترین مقدار (Max) دارد پس رو به پایین است و باید $a < 0$ باشد.

$$k + 3 < 0 \Rightarrow k < -3$$

$$\frac{2x_1 + x_2}{x_1 + x_1 + x_2} - 2 = \frac{-a - 1}{a} \Rightarrow x_1 + \frac{2a - 1}{a} - 2 = -1 - \frac{1}{a}$$

$$x_1 + 2 - \frac{1}{a} - 2 = -1 - \frac{1}{a} \Rightarrow x_1 = -1$$

ریشه هر معادله در خود معادله صدق می کند:

$$x_1 = -1 \Rightarrow -a - 2a + 1 + 3 = 0 \Rightarrow a = \frac{4}{3}$$

$$x_1 \times x_2 = \frac{c}{a} = -\frac{3}{a} = -\frac{3}{\frac{4}{3}} = -\frac{9}{4}$$

(بیر) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۰۳)

(اصسان سیفی سالمند)

۱۴۶- گزینه «۴»

اگر منحنی را با خطوط $y = 1$ و $y = 5$ قطع دهیم تفاضل ریشه ها بمتربی برابر ۲ و ۶ می شود.

$$ax^2 + bx + c = 1 \Rightarrow |x_1 - x_2| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = 2$$

$$ax^2 + bx + c = 5 \Rightarrow |x_1 - x_2| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = 6$$

$$ax^2 + bx + c - 1 = 0 \Rightarrow \frac{\sqrt{b^2 - 4a(c-1)}}{|a|} = 2$$

$$\frac{b^2 - 4ac + 4a}{a^2} = 4$$

$$\Rightarrow 4a^2 = b^2 - 4ac + 4a \quad (1)$$

$$ax^2 + bx + c - 5 = 0 \Rightarrow \frac{\sqrt{b^2 - 4a(c-5)}}{a} = 6$$

$$\frac{b^2 - 4ac + 20a}{a^2} = 36$$

$$\Rightarrow 36a^2 = b^2 - 4ac + 20a \quad (2)$$

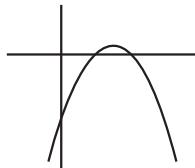
$$\frac{(2) - (1)}{32a^2} = 16a \Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ a = \frac{1}{2} \end{cases}$$

(ترکیبی) (ریاضی ۳، صفحه های ۷۸) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۰۳)

(علی رضایی)

۱۴۷- گزینه «۴»

برای آنکه سهمی از این نواحی عبور کند حتما باید رو به پایین باشد (اگه رو به بالا باشد، قطعاً از ناحیه اول و دوم عبور خواهد کرد). در واقع ساختار سهمی باید به صورت زیر باشد:

اولاً ضریب x^2 یعنی $a - 3$ باید منفی باشد، پس $a < 3$ است. از طرفی این سهمی دو ریشه نامنفی دارد. پس حاصل ضرب ریشه ها باید نامنفی باشد، یعنی $\frac{1-a}{a-3} \geq 0$. چون مخرج

پس فقط $k = -4$ مورد قبول است.

(ترکیبی) (ریاضی ۳، صفحه های ۷۸ تا ۸۳) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۰۳)

(فرشار صریق فر)

۱۴۸- گزینه «۱»

$$\begin{cases} \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = 3m \\ \alpha \cdot \beta = \frac{c}{a} = \lambda \end{cases}$$

$$\frac{\text{از طرفی}}{\alpha = \beta^3} \Rightarrow \beta^4 = \lambda \Rightarrow \begin{cases} \beta = 3 \\ \beta = -3 \end{cases}$$

$$\frac{\text{جایگذاری در معادله}}{\alpha = \beta^3} \Rightarrow \begin{cases} \beta = 3 \Rightarrow \alpha = 27 \\ \beta = -3 \Rightarrow \alpha = -27 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \alpha + \beta = 3m \Rightarrow \begin{cases} m = 10 \\ m = -10 \end{cases} \Rightarrow \text{صفر} = \text{جمع}$$

(بیر) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۰۳)

(خط مادری)

۱۴۹- گزینه «۳»

از آنجایی که α و β ریشه های معادله درجه دوم $3x^2 - 11x + 9 = 0$ هستند، در نتیجه

$$3\beta^2 - 11\beta + 9 = 0 \Rightarrow 3(\beta^2 + 3) = 11\beta$$

$$\Rightarrow \beta^2 + 3 = \frac{11}{3}\beta$$

همچنین در معادله درجه دوم $3x^2 - 11x + 9 = 0$ ، جمع ریشه ها برابر با $\frac{11}{3}$ می باشد و

ضرب ریشه ها برابر با ۳ می باشد، پس:

$$\frac{\alpha}{3} + \frac{3\beta}{11\alpha} = \frac{3}{11}(\frac{\alpha}{\beta} + \frac{\beta}{\alpha}) = \frac{3}{11}(\frac{\alpha^2 + \beta^2}{\alpha\beta}) =$$

$$\frac{3}{11}(\frac{(\frac{11}{3})^2 - 2(3)}{P}) = \frac{3}{11}(\frac{\frac{144}{9} - 6}{3}) = \frac{3}{11}(\frac{67}{9})(\frac{1}{3}) = \frac{67}{99}$$

(بیر) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۰۳)

(مهرداد استقلالیان)

۱۵۰- گزینه «۲»

$$P = \frac{c}{a} = \alpha\beta \xrightarrow{\alpha \neq 0} \frac{\alpha}{\alpha\beta} = \alpha\beta \Rightarrow \beta^3 = \frac{1}{27} \Rightarrow \beta = \frac{1}{3}$$

$$\frac{x=\beta}{27\beta^4 - 2\alpha\beta + \alpha = 0} \Rightarrow 27 \times \frac{1}{81} - \frac{2}{3}\alpha + \alpha = 0$$

$$\Rightarrow \frac{\alpha}{3} = \frac{-1}{3} \Rightarrow \alpha = -1 \Rightarrow |\alpha - \beta| = \frac{4}{3}$$

(بیر) (ریاضی ۳، صفحه های ۱۰۳)

(زانیار محمدی)

۱۵۱- گزینه «۴»

$$-ax^2 + (2a-1)x + 3 = 0 \Rightarrow S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \frac{2a-1}{a}$$

اندازه پاره خط \overline{SB} برابر مقدار عرض رأس سهمی یعنی برابر ۶ می باشد.
برای پیدا کردن اندازه پاره خط BC کافیست اختلاف ریشه ها را پیدا کرده و سپس آن را نصف کنیم:

$$\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{36-12}}{1} = \sqrt{24} = 2\sqrt{6} \Rightarrow BC = \sqrt{6}$$

$$\text{مساحت } \triangle SBC = \frac{1}{2} \times \sqrt{6} \times 6 = 3\sqrt{6}$$

(ترکیب) (ریاضی ا، صفحه های ۷۸ تا ۸۲) (ریاضی ۲، صفحه های ۱۱ تا ۱۴)

(علی‌اصغر شریف)

۱۵- گزینه «۴»

با توجه به آن که α ریشه معادله است، پس $\alpha^2 = \alpha + 1$. به کمک این رابطه می‌توانیم α^4 را بدست آوریم:

$$\alpha^4 = (\alpha^2)^2 = (\alpha + 1)^2 = \alpha^2 + 2\alpha + 1 = (\alpha + 1) + 2\alpha + 1 = 3\alpha + 2$$

به کمک رابطه بالا، α^4 را بدست می‌آید:

$$\alpha^4 = \alpha\alpha^3 = \alpha(3\alpha + 2) = 3\alpha^2 + 2\alpha = 3(\alpha + 1) + 2\alpha = 5\alpha + 3$$

چون β نیز یک ریشه معادله است، پس روابط بالا برای β نیز برقرار است. حال عبارت خواسته شده را محاسبه می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \alpha^4 + \beta^4 + 1 &= (3\alpha + 2) + (5\beta + 3) + 1 = 3\alpha + 5\beta + 6 \\ &= 3(\alpha + \beta) + 2\beta + 6 = 3 \times 1 + 2\beta + 6 = 2\beta + 9 \end{aligned}$$

با توجه به آن که $\alpha < \beta$ ، پس:

$$\beta = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$$

بنابراین:

$$\alpha^4 + \beta^4 + 1 = 2\beta + 9 = 2 \times \frac{1+\sqrt{5}}{2} + 9 = 1 + \sqrt{5} + 9 = 10 + \sqrt{5}$$

$$m = 10, n = 5 \rightarrow \frac{m}{n} = 2$$

(ترکیب) (ریاضی ا، صفحه های ۷۰ تا ۷۷) (ریاضی ۲، صفحه های ۱۱ تا ۱۴)

زمین شناسی

(سلیمان علیمحمدی)

۱۵- گزینه «۴»

مطابق مطالب کتاب در صفحه ۲۸ سیلیکات ها کانی هایی هستند که در ترکیب خود بنیان دارند و بیش از ۹۰ درصد پوسته زمین را تشکیل داده اند.

(منابع معدنی و ذایر انرژی زیربنای تمدن و توسعه) (زمین شناسی، صفحه های ۲۸)

(مهدی هباری)

۱۵- گزینه «۴»

در بخش هایی از پوسته زمین غلظت عناصر در یک منطقه نسبت به غلظت میانگین افزایش می یابد و حجم زیادی از ماده معدنی در آن جا متتمرکز می شود. این مناطق دارای بی هنجاری مثبت هستند مانند مناطق D و E که اگر استخراج آن از نظر اقتصادی مقرر باشد ممکن است کانی های باطله وجود داشته باشند.

(منابع معدنی و ذایر انرژی زیربنای تمدن و توسعه) (زمین شناسی، صفحه های ۲۶ و ۲۸)

منفی است، صورت نیز باید منفی باشد، بنابراین $a \geq 1$ باید باشد.
حال برای آنکه سهمی دارای دو ریشه باشد، دلتا باید مثبت باشد، پس:

$$\Delta = b^2 - 4(a-3)(1-a) > 0 \Rightarrow b^2 > 4(a-3)(1-a)$$

عبارت سمت راست یکتابع درجه دوم بر حسب a است که رو به پایین هست و دارای ماقریم است که ماکریم آن دقیقاً وسط دو ریشه، یعنی در $a = 2$ برابر با $= 4$ است. برای آنکه مطمئن شویم که سهمی دو ریشه حقیقی دارد، مقدار b^2 همایا باید از بیشترین مقدار این سهمی کمتر باشند، یعنی:

$$b^2 \geq 4 \Rightarrow b \leq -2 \text{ یا } b \geq 2$$

چون هر دو ریشه نامنفی هستند، حاصل جمع آنها نیز باید مثبت باشد، پس $\frac{b}{a-3} > 0$

مخرج که منفی است، پس صورت باید مثبت باشد، یعنی $b > 0$. بنابراین باید $a = 2$ باشد.
اگر $a = 2$ و $b = 2$ باشد در اینصورت سهمی بر محورها مامس می شود و سهمی از ناحیه اول نمی گذرد. لذا $b = 2$ قابل قبول نیست و حداقل مقدار صحیح b برابر ۳ می شود.

(ترکیب) (ریاضی ا، صفحه های ۷۸ تا ۸۲) (ریاضی ۲، صفحه های ۱۱ تا ۱۴)

(سامان شرف قراپلو)

۱۴۸- گزینه «۳»

$$f(x) = ax^2 + bx - 1 \quad \text{که: } a < 0 \text{ و } b > 0$$

$$-\frac{\Delta}{4a} = 2 \Rightarrow \Delta = -8a \quad (1)$$

طول پاره خط AB همان اختلاف ریشه های سهمی است:

$$|x_A - x_B| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} \xrightarrow{a < 0} = \frac{\sqrt{\Delta}}{-a} \Rightarrow \sqrt{\Delta} = -4a$$

$$\Delta = 16a^2 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} 16a^2 = -8a \Rightarrow 16a^2 + 8a = 0$$

$$\Rightarrow 8a(2a + 1) = 0 \xrightarrow{a \neq 0} a = -\frac{1}{2} \checkmark$$

$$\Delta = -8a \xrightarrow{a = -\frac{1}{2}} b^2 - 2 = 4 \Rightarrow b^2 = 6 \xrightarrow{b > 0} b = \sqrt{6}$$

$$f(x) = -\frac{1}{2}x^2 + \sqrt{6}x - 1 \Rightarrow f(\sqrt{6}) = 2 \checkmark$$

نکته: اگر x_1 و x_2 محل برخورد سهمی $y = ax^2 + bx + c$ با محور x ها (جواب های

معادله $ax^2 + bx + c = 0$) باشد:

$$|x_1 - x_2| = \left| \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} - \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} \right| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$$

(ترکیب) (ریاضی ا، صفحه های ۷۸ تا ۸۲) (ریاضی ۲، صفحه های ۱۱ تا ۱۴)

(امیررضا پورا منش)

۱۴۹- گزینه «۱»

طبق نمودار رأس سهمی روی خط $y = 2x$ قرار دارد.

$$y = -x^2 + mx + m - 9 \Rightarrow x_s = \frac{-m}{-2} = \frac{m}{2} \xrightarrow{y_s = 2x_s} y_s = m$$

$$S\left(\frac{m}{2}, m\right) \Rightarrow m = \frac{-m^2}{4} + \frac{m^2}{2} + m - 9 \Rightarrow \frac{m^2}{4} - 9 = 0 \Rightarrow \frac{m^2}{4} = 9$$

$$\Rightarrow m^2 = 36 \Rightarrow m = \pm 6$$

طبق نمودار طول رأس سهمی مثبت است:

$$\frac{m}{2} > 0 \Rightarrow m > 0 \Rightarrow m = +6$$

پس معادله سهمی به صورت $y = -x^2 + 6x - 9$ می باشد.

تشکیل دهنده سنگ، فراهم و سنگ‌های با بلورهای بسیار درشت، به نام پگماتیت تشکیل می‌شود.

(منابع معدنی و ذخایر انرژی زیربنای تمدن و توسعه) (زمین‌شناسی، صفحه ۳۰)

(بیزار سلطانی)

«۱۵۸-گزینه ۲»

در مرحله گسترش، در محل شکاف ایجاد شده، مواد مذاب سست کره به بستر اقیانوس رسیده و پشته‌های میان اقیانوسی تشکیل می‌شوند.

(آفرینش کیهان و کوئین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۹)

(بیزار سلطانی)

«۱۵۹-گزینه ۳»

با اندازه گیری مقدار غلظت عناصر در سنگ‌ها و خاک‌های هر منطقه و مقایسه آن با مقادیر غلظت میانگین کلارک، می‌توان به فرآیندهای زمین‌شناسی مانند حرکت ورقه‌های سنگ‌کره، تاریخچه تکوین یک منطقه و ... پی‌برد.

(منابع معدنی و ذخایر انرژی زیربنای تمدن و توسعه) (زمین‌شناسی، صفحه ۲۶)

(بیزار سلطانی)

«۱۶۰-گزینه ۳»

با توجه به این که درصد براساس جرم سرب ۱۶٪ است (غلظت کلارک سرب: برابر ۱۶٪ درصد است)، این عنصر بی‌هنگاری مثبت داشته و کانه آن گالن می‌باشد. آهن و مس نیز دارای مقادیر کمتر از غلظت کلارک هستند. (بی‌هنگاری منفی) دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غلظت مس کمتر از غلظت کلارک آن در پوسته (۷٪ درصد) می‌باشد (بی‌هنگاری منفی دارد) و استخراج آن مقرر به صرفه نیست.

گزینه «۲»: غلظت مس پایین بوده و نمی‌تواند به عنوان کانه کالکوپیریت در نظر گرفته شود.

گزینه «۴»: منگنز بی‌هنگاری منفی و سرب بی‌هنگاری مثبت دارد.

(منابع معدنی و ذخایر انرژی زیربنای تمدن و توسعه) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۸)

(بیزار سلطانی)

نیکل و مسکوویت از کانسنگ‌های ماقمایی تشکیل می‌گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زمرد (ماگمایی)، طلا (روسی و گرمایی)

گزینه «۲»: زمرد (ماگمایی)، سرب (روسی و گرمایی)

گزینه «۳»: مولیبدن (گرمایی)، کروم (ماگمایی)

(منابع معدنی و ذخایر انرژی زیربنای تمدن و توسعه) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(مودی هباری)

«۱۵۴-گزینه ۱»

بررسی همه موارد:

(الف) در برخی اقیانوس‌ها مانند اقیانوس آرام در بخشی از آن، ورقه اقیانوسی به زیر ورقه اقیانوسی دیگر فرورانده شده و منجر به تشکیل جزیر قوسی می‌شود.

(ب) تشکیل رشته‌کوه هیمالیا: برخورد هندوستان به آسیا

(ج) در مرحله گسترش مواد مذاب سست کره به بستر اقیانوس رسیده و پشته‌های میان اقیانوسی تشکیل می‌شوند.

(د) تشکیل پوسته جدید در بستر اقیانوس: پوسته جدید ایجاد شده به طرفین حرکت کرده و باعث گسترش بستر اقیانوس می‌شود.

(آفرینش کیهان و کوئین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۰)

(روزه اسماقیان)

«۱۵۵-گزینه ۱»

هنگام برخورد دو ورقه قاره‌ای به یکدیگر، هیچ‌یک به زیر دیگر فرونوی روود. در این حالت رسوبات فشرده می‌شوند و کوه ایجاد می‌شود.

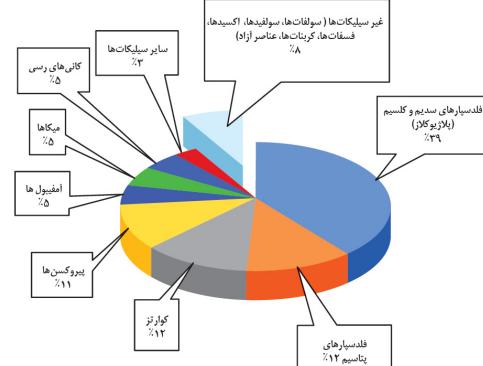
هندوستان – آسیا: رشته‌کوه هیمالیا/ عربستان – ایران: رشته‌کوه زاگرس

(آفرینش کیهان و کوئین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه ۱۹)

(بیزار سلطانی)

«۱۵۶-گزینه ۴»

کانی پیریت یک کانی غیرسیلیکاتی است، کانی‌های غیرسیلیکاتی، گروهی از کانی‌ها هستند که در ترکیب خود، فاقد بنیان سیلیکاتی هستند. این کانی‌ها در انواع سنگ‌ها (آذرین، روسی، دگرگونی) یافت می‌شوند.

(منابع معدنی و ذخایر انرژی زیربنای تمدن و توسعه) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

(بیزار سلطانی)

«۱۵۷-گزینه ۲»

در صورتی که پس از تبلور بخش اعظم ماقما، مقدار آب و مواد فرآر مانند کربن دی‌اکسید و ... فراوان و از طرفی زمان تبلور بسیار کند و طولانی باشد، شرایط برای رشد بلورهای

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دورة ۲۹)

۴ آبان

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخگویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سجاد محمدنژاد، فاطمه راسخ، حمید گنجی، امیرمحمد علیدادی، فرزاد شیرمحمدی
حروفچینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

استعدادات تحلیلی

(عیدر اصفهانی)

«۲۵۵- گزینه ۲»

«قلمزنی» ساختار «قلم + زن + ی» دارد که «اسم + بن مضارع (بنزن) + ی (وند)» است. این ساختار در «هوایگری: هوا + گیر (بگیر) + ی» هم هست. ساختار دیگر واژه‌ها:

کم‌پیدایی: کم (قيد / صفت) + پیدا (صفت) + ی (میانجی) + ی (وند)
ناجوانمردی: نا (وند) + جوان (صفت) + مرد (اسم / صفت) + ی
آهنگری: آهن (اسم) + گر (وند) + ی (وند)

(هوش کلامی)

(عیدر اصفهانی)

«۲۵۶- گزینه ۳»

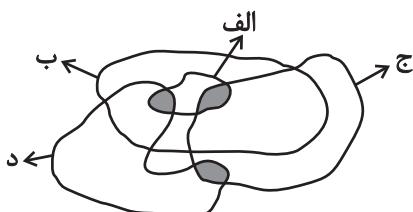
«اصلی» در متن مفهوم «اصل بودن» دارد. «اصلی» نیز مرتبط با «اخلاق» است. «بی‌نوایی» نیز «بی‌نوا بودن» است ولی «موجود فرمانبرداری» یعنی «یک موجود فرمانبردار». «نیتی» نیز در متن یعنی «یک نیت». این «ی» را «ی نکره» می‌نامند.

(هوش کلامی)

(سپاهار محمدنژاد)

«۲۵۷- گزینه ۴»

کلّی ترین حالت را در نظر می‌گیریم که در آن «الف»‌ها همه «ب» هستند و هیچ «ب» نیست که همزمان «ج» و «د» باشد: واضح است که ممکن است دسته‌های «ج» و «د» خارج از «ب» در قسمت رنگ‌شده عضو مشترک داشته باشند یا نداشته باشند. بنابراین گزینه‌های «۱» و «۳» هیچ یک قطعیت ندارد. همچنین دو ناحیه رنگ‌شده در درون دسته‌ی «الف»، جایی است که ممکن است «همzman» «الف» و «ب» و «ج» یا «همzman» «الف» و «ب» و «د» باشد. بنابراین گزینه‌ی «۴» نیز درست نیست. اما واضح است که هیچ «الف» نیست که همزمان هم «ج» باشد و هم «د»:

(هوش کلامی)

(عیدر اصفهانی)

«۲۵۸- گزینه ۱»

دی‌ماه سی روز دارد، ولی در متن گزینه‌ی پاسخ، تاریخ اخذ مدرک روز سی‌ویکم این ماه ذکر شده است.

(هوش منطقی ریاضی)

(عیدر اصفهانی)

«۲۵۱- گزینه ۲»

در متن ذکر شده است که هیولای داستان فرانکشتاین در برخی روایتها به توجیه علت رفتارهای خود پرداخته است. این یعنی داستان نویسان و راویان، ممکن است آشکار یا پنهان به توجیه رفتارهای شخصیت‌های داستان‌ها بپردازند. بررسی دیگر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: سرنوشت فرانکشتاین در متن، مطابق این عبارت است: نویسنده هدفی داشته و برداشت مخاطب چیز دیگر بوده است.
گزینه‌ی «۳»: این عبارت ناظر است به عبارت «اوج داستان همین است که با همین غیبت دهشت‌انگیز پایان می‌گیرد» در متن.
گزینه‌ی «۴»: طبق متن، هیولای فرانکشتاین دقیقاً به دلیل طردشدن از سوی جمع به رفتارهای شرورانه روی آورده است.

(هوش کلامی)

(عیدر اصفهانی)

«۲۵۲- گزینه ۳»

پاسخ به پرسش «هیولای داستان فرانکشتاین، خباثت خود را ناشی از چه می‌دانست؟» بر اساس متن ممکن است: جمله‌ی «من شرور و خبیثم، چون بدیختم» جمله‌ای است از زبان هیولای داستان. اما متن پاسخ دو پرسش دیگر را نداده است. در متن، از «انتساب نگارش بخش‌هایی از رمان فرانکشتاین به همسر «مری شلی»» گفته شده اما علت آن معلوم نشده است. همچنین از تقليید از «مری شلی» نیز می‌خوانیم: «رمان مری شلی را که سرچشم‌های تقليید دیگر رمان نویسان نیز بوده است» اما که «چه کسانی» مقلد او بوده‌اند معلوم نیست.

(هوش کلامی)

(عیدر اصفهانی)

«۲۵۳- گزینه ۴»

این که انسان می‌خواهد خدایی کند اما نمی‌تواند و مخلوق او از خالقش پیشی می‌گیرد، نمونه‌ای است از این که شاگرد، بخواهد کار را از استاد بیشتر پیش بشود و شکست بخورد. این همان مفهوم فوت کوزه‌گری را به یاد می‌آورد که شاگرد فوت پایانی را از استاد نیاموخته و سراسر شکست خورده بود.

(هوش کلامی)

(عیدر اصفهانی)

«۲۵۴- گزینه ۴»

در متن صورت سؤال، از تضاد این که زایش‌گری امری زنانه است، با فرانکشتاین که مردی پیشرو است، نتیجه گرفته شده است که نویسنده‌ی داستان زن است. این نکته، این پیشفرض را در خود دارد که پیشفرتهای فنی، از اسطوره‌های مردانگی است.

(هوش کلامی)

این یعنی در سال معمولی، روز نخست پاییز در هفته سه روز قبل از روز آخر زمستان (یا به عبارتی چهار روز بعد از آن) است.

حال زمستان عادی دو ماه سی روزه و یک ماه بیست و نه روزه دارد، که

$$\text{معنی } ۸۹ = ۸۹ = (۱ \times ۲۹) + (۲ \times ۳۰) \text{ روز معادل } ۱۲ \text{ هفته و پنج روز:}$$

$$۸۹ = (۱۲ \times ۷) + ۵$$

و این یعنی در سال عادی، روز نخست زمستان در هفته، سه روز بعد از روز

آخر زمستان در هفته است. در گزینه «۴» روز آغاز زمستان یکشنبه و روز

پایان آن جمعه است، این یعنی اسفندماه در این سال یک روز اضافه داشته است.

(هوش ریاضی)

(فاطمه راسخ)

۲۶۳- گزینه «۲»

الف) ساعت پنج و چهل و چهار دقیقه عصر فردا در مقیاس ۲۴ ساعتی:

$$۵:۴۴' + ۱۲:۰۰ = ۱۷:۴۴'$$

سه ساعت و دو دقیقه قبل از آن:

$$۱۷:۴۴' - ۳:۰۲' = ۱۴:۴۲'$$

هفده ساعت و بیست و چهار دقیقه پس از آن:

$$۱۴:۴۲' + ۱۷:۲۴' = ۳۱:۶۶' = ۳۲:۰۶'$$

ساعت پس فردا:

$$۳۲:۰۶' - ۲۴:۰۰ = ۰۸:۰۶'$$

(ب)

ساعت نه و ده دقیقه فردا شب در مقیاس ۲۴ ساعتی:

$$۹:۱۰' + ۱۲:۰۰ = ۲۱:۱۰'$$

سیزده دقیقه قبل از آن:

$$۲۱:۱۰' - ۰۰:۱۳' = ۲۰:۵۷'$$

چهار ساعت و پنج دقیقه بعد از آن:

$$۲۰:۵۷' + ۴:۰۵' = ۲۵:۰۲'$$

ساعت پس فردا:

$$۲۵:۰۲' - ۲۴ = ۱:۰۲'$$

ج) اختلاف خواسته شده:

$$۰۸:۰۶' - ۱:۰۲' = ۰۷:۰۴'$$

(هوش منطقی ریاضی)

(امیرمحمد علیرادی)

می‌دانیم بین ورزشکار سوری و ورزشکار بزرگی، دقیقاً دو ورزشکار دیگر قرار گرفته‌اند. پس ممکن است این دو ورزشکار در رتبه‌های «اول و چهارم» یا «دوم و پنجم» باشند. این تنها چیزی است که ما می‌دانیم و همین برای رده‌گزینه‌های غیرپاسخ کافی است. در گزینه‌های «۱» ورزشکار سوری سوم است، و در گزینه‌های «۲» و «۴» بین ورزشکارهای سوری و بزرگی فاصله‌ای دو نفره رعایت نشده است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۳»

می‌دانیم بین ورزشکار سوری و ورزشکار بزرگی، دقیقاً دو ورزشکار دیگر قرار گرفته‌اند. پس ممکن است این دو ورزشکار در رتبه‌های «اول و چهارم» یا «دوم و پنجم» باشند. این تنها چیزی است که ما می‌دانیم و همین برای رده‌گزینه‌های غیرپاسخ کافی است. در گزینه‌های «۱» ورزشکار سوری سوم است، و در گزینه‌های «۲» و «۴» بین ورزشکارهای سوری و بزرگی فاصله‌ای دو نفره رعایت نشده است.

(امیرمحمد علیرادی)

۲۶۰- گزینه «۴»

سمیرا می‌گوید سیما شیشه را شکسته است. اگر چنین باشد، هم سیما دروغگوست که گفته است شیشه را شکسته است، هم مینا و هم مونا. اما اگر سمیرا دروغگو باشد و خودش شیشه را شکسته باشد، هم مینا و هم مونا و هم سیما راستگو خواهد بود که با شرط صورت سوال که می‌گوید تنها یک نفر دروغ می‌گوید، سازگار است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۳»

عدد تعداد کتاب‌های رضا و حسین عددی زوج است. پس عدد مجموع تعداد کتاب‌های ایشان هم عددی زوج است. پس عدد تعداد کتاب‌های محمد، «سیزده منهای عددی زوج»، عددی فرد است. حال، حاصل جمع تعداد کتاب‌های محمد و حسین خواسته شده است که جمع عددی فرد و عددی زوج است، که قطعاً عددی فرد است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۴»

هر سال عادی ۳۶۵ روز دارد که ۵۲ هفته و ۱ روز است:

$$۳۶۵ = (۵۲ \times ۷) + ۱$$

این یعنی روز اول سال عادی در هفته، باید همان روز پایانی سال در هفته باشد. در گزینه «۱» چنین اتفاقی افتاده است.

هر بهار ۹۳ روز دارد، پس از روز نخست تابستان تا پایان سال،

$$۳۶۵ - ۹۳ = ۲۷۲$$

$$۲۷۲ = (۳۸ \times ۷) + ۶$$

این یعنی اگر سال کیسه نباشد، روز پایان زمستان در هفته دقیقاً شش روز پس از روز آغاز تابستان (یا به عبارتی دو روز قبل) است.

هر تابستان نیز ۹۳ روز دارد، پس از روز نخست پاییز تا انتهای سال عادی،

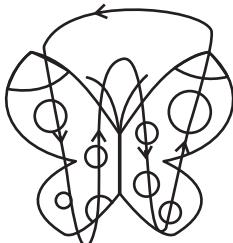
$$۳۶۵ - ۹۳ = ۲۷۹$$

$$۱۷۹ = (۲۵ \times ۷) + ۴$$

(غیر از شیرمحمدی)

طرح های رنگی روی دایره های شبیه به بال های پروانه ها در الگوی صورت سؤال، در مسیر زیر در حرکتند:

(هوش غیر کلامی)

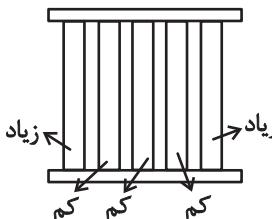
(فاطمه، راسخ)

در الگوی صورت سؤال پنج دایره هست که در آن ها دو، سه، چهار، پنج و شش خط و تر رسم شده است. همچنین چهار مربع در الگو هست که در آن ها دو، سه، پنج و شش مثلث هست. اگر به جای علامت سؤال، مربعی با چهار مثلث درون آن رسم شود، الگو همخوانی خواهد داشت.

(هوش غیر کلامی)

(سپاه محمد نژاد)

علوم است که الگوی صورت سؤال، الگوی پنج ستونی است که طرح های آنها جداگانه در حال زیاد یا کم شدن است:

نکته این که ستون ها پس از کاملاً پر یا خالی شدن، همچنان به مسیر خود ادامه می دهند.

(هوش غیر کلامی)

(همید کنی)

در الگوی صورت سؤال، نه آسیاب بادی هست که در هر ستون از بالا به پایین عقربه های آن ۹۰ درجه ساعتگرد چرخیده است.

(هوش غیر کلامی)

«۲۶۷- گزینه»

(فاطمه، راسخ)

«۲۶۴- گزینه»

تعداد روزهای پس از هجرت ثابت است:

$$1400 \times 365 = \boxed{} \times 350 \Rightarrow \boxed{} = \frac{1400 \times 365}{350} = 1460$$

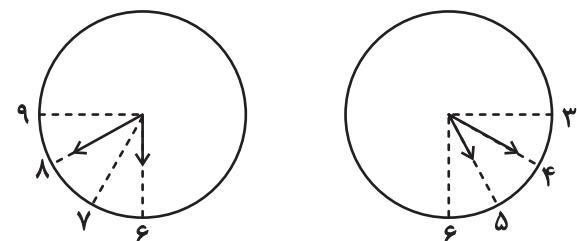
(هوش منطقی ریاضی)

«۲۶۵- گزینه»

عقربه ساعت شمار هر 12×60 دقیقه، 360 درجه طی می کند. یعنی در هر

$$\frac{360}{12 \times 60} = 0.5 \text{ درجه. عقربه دقیقه شمار هر } 60 \text{ دقیقه } 360 \text{ درجه}$$

را طی می کند، یعنی در هر دقیقه $6 = \frac{360}{6}$ درجه. حال داریم:

$$60 = (40 - 30) \times 6^\circ$$

$$20^\circ = 40 \times 0 / 5^\circ$$

$$\Rightarrow x(6:40') = 60^\circ - 20^\circ = 40^\circ$$

$$30^\circ = (20 - 15) \times 6^\circ$$

$$70^\circ = 60^\circ + 20 \times 0 / 5^\circ$$

$$\Rightarrow x(5:20') = 70^\circ - 30^\circ = 40^\circ$$

$$\Rightarrow |x(6:40') - x(5:20')| = 40^\circ - 40^\circ = 0^\circ$$

(هوش منطقی ریاضی)

«۲۶۶- گزینه»

شكل صورت سؤال با 180 درجه دوران به شکل گزینه پاسخ تبدیل

می شود. در دیگر گزینه ها جایگاه خانه های رنگی تغییر کرده و یا شکل

آینه (قرینه) شده است.

(هوش غیر کلامی)